

Izdaja Delavska univerza Domžale, Kolodvorska c. 6, telefon 72 082. — Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Milan Flerin. — Izhaja vsakega 15. v mesecu. — Žiro račun: številka 5012-3-60. — Cena 0.50 din. — Tisk: Tiskarna PTT v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Osnutek resolucije o družbeno ekonomskih izhodiščih razvoja občine Domžale v letu 1972

SPLOŠNA USMERITEV

Ustavne spremembe, uvajanje sistemskih rešitev ter ekonomske politike za uresničitev stabilizacijskih usmeritev zahteva od vseh družbeno ekonomskih, političnih in samoupravnih skupnosti enotno in homogeno delovanje pri pospeševanju ekonomskega in socialnega razvoja na določenem prostoru in času. Posebno je pomembno skupno in jasno zastavljanje ciljev, določanje koncepcije razvoja ter strategije razvojne politike. Pri tem je bistveno, da so razvojne usmeritve zastavljene in sprejete pravočasno, to je na začetku načrtovanega obdobja, saj je le na ta način omogočena njihova uresničitev.

Zato občinska skupščina takoj na začetku leta zastavlja cilje in izbira poti ter sredstva za doseg te ciljev.

Osnovno vodilo pri načrtovanju ekonomskega in socialnega razvoja občine Domžale v letu 1972 je sprovajanje družbenih ekonomskih usmeritev republike, katerih osnovni določili sta:

— počasnejša rast osebnih dohodkov, splošne in kolektivne porabe od rasti družbenega proizvoda,

— vzdrževanje takšnega ravnotežja med gospodarstvom in negospodarstvom, da se v letu 1972 relativno ne bodo povečale obremenitve gospodarstva.

Izhajajoč iz nakazanih splošnih usmeritev, upoštevanja ekonomske moči gospodarstva občine Domžale in realnih možnosti njegovega razvoja kot tudi upoštevanja potreb negospodarstva, bodo osnovni kazalci razvoja občine izkazovali naslednje stopnje rasti:

	1971 1970	1972 1971
Nominalni družbeni proizvod	20	21
v tem: družbeni sektor	22	22
Realni družbeni proizvod	7,5	8
v tem: družbeni sektor	8	9
Štev. zaposl. v družb. sektorju	3	5
Invest. naložbe družb. sektorja	25	109
Izvoz	19	28
Uvoz	—	30
v tem: surovine	—	15
oprema	—	210
Fizični obseg ind. proizvodnje	8	9
Kmetijska proizvodnja	0	1
Promet v trgovini	12	12

USMERITEV INDUSTRIJE

Vsa skrb bo posvečena razvoju gospodarstva in krepitvi ekonomske moči občine. Med gospodarskimi organizacijami bodo določeni nosilci razvoja, ki naj predstavljajo konkretizacijo sprejete razvojne politike. Njihov razvoj bo občina podpirala z neposrednim financiranjem investicij, ustrezno zemljiško, davčno in kadrovske politiko ter pomočjo pri iskanju domačih in tujih kreditov ter skupnih naložb v novo proizvodnjo. Za realizacijo teh naložb bodo izdelani konkretni programi pomoči nosilcem razvoja gospodarstva.

Delovnim organizacijam, ki poslujejo na meji rentabilnosti ali z izgubo, bo občinska

skupščina pomagala v vseh možnih oblikah (konkretna strokovna pomoč, sanacijski krediti, iskanje integracij in poslovnega sodelovanja z ekonomsko perspektivnimi podjetji v okviru občine in izven nje).

Za realne možnosti uvajanja najsodobnejših proizvodnih tehnologij, si bo pri investicijskih vlaganjih prizadevala za skupne naložbe kapitala občine, banke, gospodarskih organizacij in tujih investitorjev.

Podpirala bo izvoz na konvertibilna področja, pri uvozu opreme pa v vseh možnih oblikah pospeševala sovlaganje tujega kapitala.

Izdelala bo srednjeročni program gospodarskega in družbenega razvoja občine Domžale.

Z realizacijo naštetega predvidevamo, da bo leta 1972 domžalsko gospodarstvo doseglo za 1,5 % hitrejšo rast kot je predvidena za republiko. Hitreje se bo razvijala predvsem industrija, trgovina in stanovanjsko komunalna dejavnost.

Fizični obseg industrijske proizvodnje se bo povečal za 8 %. Z isto stopnjo bo porastel tudi družbeni proizvod. Izredno živahna bo investicijska dejavnost, saj bodo investicijske naložbe 2,3-krat večje od investicijskih vlaganj v letu 1971. Osnovni namen investicij je nabava najsodobnejše opreme in s tem modernizacija proizvodnje. Predvidevamo, da bodo podjetja 51 % investicij financirala z lastnimi sredstvi, 22 % z bančnimi in 27 % s krediti inozemskih poslovnih partnerjev.

KMETIJSTVO V L. 1972

Posebna skrb bo posvečena razvoju zasebne kmetijske proizvodnje, ki se bo po predvidevanjih povečala za 4 %. Zaradi značaja te proizvodnje bodo prvi rezultati akcij, ki so bile izvedene leta 1971 za sanacijo kmetijstva (ustanovitev hranilno kreditne službe, ustanovitev občinske službe in sklada za pospeševanje kmetijstva, formiranje samoupravnih organov kmetov pri obratih za kooperacijo in gozdnem obratu ter intenzivnejše delo pospeševalne službe pri Emoni) vidni šele leta 1972.

Pristopilo se bo k realizaciji srednjeročnega programa na področju kmetijstva in k usmeritvah kmetij, ki že sedaj izkazujejo precejšnjo tržnost. Takih kmetij je v občini okoli 70. Skupno pa je okrog 150 kmetij, ki bodo lahko po zastavljenih načrtih postale do leta 1975 tržno usmerjene. S preusmeritvijo okoli 10 kmetij na leto bi dosegli 20 % rast proizvodnje mleka in mesa. Da bi lahko te konkretne naloge v kmetijstvu realizirali, bo treba zagotoviti zadostna finančna sredstva, ki jih bo lahko kmet najel pod ugodnimi pogoji (kredit za najmanj polovico vrednosti investicije, to je od 100.000 do 150.000 din za dobo 20 let). Da bi se zagotovila kontinuiteta pospeševanja, bo nujno občinskemu skladu za pospeševanje kmetijstva zagotoviti stalne vire.

TRGOVINA, GOSTINSTVO, TURIZEM IN OBRT

Planirani 12 % porast družbenega proizvoda v trgovini temelji na predvidevanju večje konjunktura ter zgraditvi novih trgovskih lokalov. Zaradi velikega odliva kupne moči iz občine je nujno, da obstoječa trgovska mreža svoje potrošnike oskrbuje s kvalitetnejšim blagom, z graditvijo specializiranih trgovin pa poskrbi za boljšo in popolnejšo izbiro blaga (izgradnja objekta C pri komunalnem centru, shopping center, itd.).

(Nadaljevanje na 2. strani)

Po drugi konferenci ZK Jugoslavije

Politično vzdušje za tako poglobljeno in odkrito razpravo in delo na drugi konferenci Zveze komunistov Jugoslavije, kot je bila v Beogradu, je bilo ustvarjeno že davno prej. Že pred znano in pomembno 21. sejo Zveze komunistov Jugoslavije.

Mnoge organizacije ZK, posamezni člani ZK in tudi drugi državljani so že doslej nenehno (samo)kritično opozarjali na (nekatere) nepravilnosti, ki so se dogajale v našem družbeno-političnem delu, življenju in odnosih. Mnogo jih je bilo, ki so obupavali in tudi že obupali.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je druga konferenca Zveze komunistov Jugoslavije odpravila precej pomislekov in potrdila pravilnost vseh tistih, ki so se doslej opredeljevali v smislu do sedaj sprejetih partijskih dokumentov. Pokazala je, da za omahljivce ni mesta v Zvezi komunistov!

Vemo pa, da je po kongresih, po nekaj velikih dogodkih, ki so pomenili večje ali manjše preobrate v Zvezi komunistov, pa tudi v državi, prišlo skoraj vedno najprej do pojasnjevanja in razlaganja, nato izdelovanja akcijskih programov; ko pa bi morali te programe izvajati, nam je skoraj vedno zmanjkalo sapa (ali volje). Že dalj časa tako lahko zasledujemo, da je Zveza komunistov po vsem tem »zadremala«.

Čeprav ne moremo in ne smemo tega trditi za večino, saj je poznano, da je pretežni del članstva, organizacij in forumov ZK, kot tudi drugih občanov, bil vendarle aktiven.

Druga konferenca Zveze komunistov Jugoslavije je jasno postavila zahtevo, naj komunisti ne postavljajo več splošnih vprašanj, pač pa čisto konkretne zadeve.

Na kratko rečeno: v vseh družbeno-političnih organizacijah itd., posebno pa še v Zvezi komunistov moramo vztrajati, da v njih v prihodnje ne bo več toliko načelnih in utrujajočih razprav.

Resnično in stvarno se moramo sedaj lotiti izvrševanja dogovorjenih nalog (ki pa jih ni in ne bo malo)!

Aleksander Skok

tekst

Na osnovi ekonomskih kazalnikov razvoja gostinstva in turizma v preteklem obdobju predvidevamo 11 % porast te gospodarske panoge. Pri tem bo razvoj zasebnega sektorja hitrejši (14 %) od rasti družbenega sektorja (6 %). Da bi pospešili turistično in gostinsko dejavnost, bo občina z vsemi možnimi ukrepi vplivala, da se prične z gradnjo hotelov in motela v občini, z ureditvijo rekreacijsko turističnega centra Kolovec ter z gradnjo drugih potrebnih turistično gostinskih objektov v občini.

Družbeni proizvod v obrti se bo povečal za 10 %, od tega v družbenem sektorju za 9 %, v zasebnem pa za 10 %. Za razvoj obrtne dejavnosti bodo pripravljene lokacije za šumno ter nešumno obrt. V novih stanovanjskih soseskah so predvideni prostori za storitveno obrt. Izdelana bo politika obdavčenja v skladu z novimi predpisi in razvojnimi načrti. Mimo tega bo nujno zagotoviti kreditna sredstva za investicije tako v družbenem kot v zasebnem sektorju.

URBANIZACIJA — smotrno gospodarjenje s prostorom

Na področju prostorskega planiranja in urbanizma bo občina v letu 1972 storila vse, da bo zagotovila nujno potrebne komplekse za predvideni gospodarski razvoj. Prešla bo na ekonomičnejše in smotrnejše gospodarjenje z dragocenim prostorom in zagotovila na vseh področjih kvaliteto in popolno zazidalno dokumentacijo. Izdelala se bo tudi revizija urbanističnega programa občine in revizija vse ostale razpoložljive dokumentacije. Od pomembnejših del na tem področju velja omeniti izdelavo zazidalnih načrtov centrov Domžal in Mengša, Radomelj, Preserij, Homca, zazidalni načrt Trzina, Doba, Moravč in drugih. Z izdelavo teh načrtov bo skupščina dosegla hitrejšo gradnjo družbenih in zasebnih stanovanj, intenzivnejšo gradnjo poslovnih prostorov, trgovskih in turističnih objektov in objektov splošnega družbenega standarda. Za krepitev gospodarskih dejavnosti pa bo skupščina tako zagotovila nemoteno ekspanzijo na tem področju.

Stanovanjska gradnja v družbenem sektorju se bo v letu 1972 zelo povečala in računamo na gradnjo in dograditev do 400 stanovanj v blokovnem sistemu na področju Domžal in Mengša. Vzporedno bo čutiti intenzivnejše urejanje vseh komunalnih zadev od gradnje kanalizacijskih sistemov, vodovodov, elektro naprav, urejanja okolja, preskrbe z vodo in modernizacije cestnega omrežja IV. reda. Na osnovi izdelanih programov se bo takoj spomladi 1972 pričelo z delom na vseh opisanih področjih.

IZKORIŠČANJE SUROVINSKE BAZE

V načrtu skupščine je tudi izkoriščanje surovinske baze naše občine, ki jo predstavljata gramoz in glina ter s tem v zvezi postavitev industrije gradbenih materialov, separiranih gramozov, betonov, betonskih in opečnih elementov, montažnih elementov za industrijsko gradnjo. Ta industrija naj bi v bodoče predstavljala eno izmed finančno močnejših panog dejavnosti v naši občini.

Za uresničitev zastavljenih ciljev bo nujno potrebno zagotoviti ustrezno usposobljenost Biroja 71 Domžale ter gradbenih in komunalnih podjetij, ki naj bodo nosilci razvoja gradbenega, stanovanjskega in komunalnega gospodarstva v občini.

V ŠOLSTVU NOVI PROSTORI

Za redno funkcioniranje šol bo občinska skupščina zagotovila temeljni izobraževalni skupnosti sredstva v skladu z veljavnimi predpisi. Mimo teh sredstev bo izobraževalna skupnost potrebovala sredstva za povečano dejavnost z vselitvijo v nove prostore (novi oddelki, sredstva za materialne izdatke).

V letu 1972 bo sprejeti program izgradnje šolske mreže realiziran že preko polovice. Nadaljnja gradnja bo potekala po vrstnem redu, ki ga je sprejela občinska skupščina, po katerem imajo prednost adaptacije s telovadnicami. Dinamika gradnje pa bo odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev. Pri vselitvi v nove prostore je treba rešiti še vrsto vprašanj zlasti na področju komunalne ureditve (ceste, elektrifikacija, kanalizacija). Za adaptacije in telovadnice, ki še ne bodo prišle na

vrsto v tem letu, bodo pripravljene projekti, pridobljeno zemljišče ter vsa druga dokumentacija.

S samoprispevkom bomo v letu 1972 zbrali ca. 2.700.000 dinarjev, vrednost del pri gradnji šol pa bo okoli 15 milijonov dinarjev. Temeljna izobraževalna skupnost bo v letu 1972 popravila in opremila najmanj eno podružnično šolo (Trzin).

Pri uresničitvi teh nalog bodo sodelovali: občinska skupščina, sklad za izgradnjo šolske mreže, temeljna izobraževalna skupnost, svet za izobraževanje in kulturo in drugi.

Sole bodo pri svojem delu nadaljevale z začetno politiko za izboljšanje dela in še boljše učne uspehe. Osip naj se zmanjša, v podaljšano bivanje pa zajame več učencev.

Politika, pričeta v preteklem letu, se bo na področju štipendiranja nadaljevala tudi v tem letu. Podeljenih bo 40 novih štipendij in posojil preko sklada za štipendije in posojila. Mimo najpotrebnejših štipendistov za gospodarstvo bo sklad štipendiral še kadre za šolstvo, zdravstvo in otroško varstvo. Razpis novih štipendij bo istočasno in skupen z delovnimi organizacijami. Družbeni dogovor o štipendiranju podaljšujemo tudi za leto 1972, delovne organizacije pa bodo sodelovale z občinskim skladom pri podeljevanju štipendij, zaposlovanju štipendistov ter pri združevanju sredstev za štipendije.

Kulturna dejavnost bo v skladu z načrtom kulturne skupnosti in predvideva nadaljnji razvoj tistih dejavnosti, ki so našle svoje mesto v kulturnem življenju, hkrati pa razvijala nova področja kulturnega udejstvovanja občanov.

VEČ PROSTORA TUDI V OTROŠKIH VRTCIH

Skupnost otroškega varstva bo mimo svoje osnovne dejavnosti urejevala tudi vsebinska vprašanja na področju otroškega varstva. V maju bo dograjen vrtec v Domžalah, ki bo osrednja ustanova vzgojnovarstvenega zavoda v občini. Ta vrtec je za 120 otrok; nove kapacitete pa bomo pridobili z gradnjo vrtcev v Radomljah in na Viru. S tem bi se število mest za otroke v naši občini povečalo za 100 %. Mimo tega bo skupnost otroškega varstva skupno z vzgojnovarstvenim zavodom iskala oblike varstva, ki bi bile primerne tudi za otroke, ki niso v vrtcih in za otroke v krajih, kjer otroškega varstva še ni. Oskrbnino staršev se bodo povečale z družbenim dogovorom, ki je bil podpisan jeseni 1971, bodo delovne organizacije sodelovale pri samoupravi na tem področju v vseh oblikah ter združevale sredstva za nove vrtce in prispevale k stroškom za dnevno varstvo. Njihov vpliv bo razširjen tudi na določitev pogojev za sprejem otrok v vrtce. Občinska prispevna stopnja za dnevno varstvo otrok v letu 1972 naj ostane ista kot lani.

Za področje telesne vzgoje bo potrebno urediti sistem financiranja. Občinska skupščina bo podpirala tista društva in klube, ki vključujejo največ občanov, predvsem mladine in dosega pri svojem delu vidne uspehe. V novih telovadnicah pa bodo našle svoje mesto mnogotere športne dejavnosti.

VEČJA SKRB ZA SOCIALNO OGROŽENE

Socialno varstvo v naši občini zahteva široko družbeno intervencijo združeno s precejšnjimi finančnimi sredstvi. V letu 1972 je treba v večjih delovnih organizacijah formirati socialne službe z ustreznimi strokovnimi kadri, ki se bodo ukvarjali z vprašanji alkoholizma, stanovanjskimi vprašanji in družinskimi zadevami delavcev.

Materialne pomoči občanom naj bodo valorizirane na primerne zneske.

Krajevne skupnosti bodo v sodelovanju s SZDL in RK ter občinsko socialno službo pomagale starim in socialno ogroženim občanom na svojem območju.

Pri varstvu borcev in invalidov bo občinska skupščina postopoma zagotovila potrebna sredstva za revalorizacijo priznavalnin v skladu z življenjskimi stroški za okrevanje borcev in za reševanje njihovih stanovanjskih vprašanj.

Stroški za zdravstveno varstvo kmetov so se toliko povečali, da vsi zavezanci, zlasti v hribovitih predelih ne zmorejo plačati predpisanih prispevkov. Občinska skupščina bo sprejela merila, ki bodo upoštevala socialno ogroženost.

Tudi za starostno zavarovanje kmetov bo potrebna intervencija občine, ker nekateri zavezanci ne bodo zmogli novih obremenitev, zakažar bo potrebno sprejeti ustrezna merila.

PRORAČUNSKA POLITIKA

Proračunski dohodki občinske skupščine, namenjeni za skupne potrebe občanov, se bodo oblikovali in gibali skladno z zakonskimi predpisi republike in občine, s tem, da v letu 1972 ne bo omejena poraba sredstev prometnega davka in sodnih taks, ki so bili v letu 1971 limitirani na 10,8 %. Še naprej pa bo veljala omejitev davka od osebnega dohodka z 10,8 %.

Predvidevati moramo počasnejšo rast proračunskih dohodkov hkrati pa omejeno porabo skladno z razpoložljivimi sredstvi.

Sredstva naj bi se predvsem uporabljala za pokrivanje obstoječih obveznosti, mimo tega pa za zadovoljevanje potreb na doslej deficitarnih področjih (prostorsko in urbanistično planiranje, socialno varstvo, otroško varstvo, komunalno gospodarstvo).

Letošnji proračun naj temelji na naslednjih izhodiščih:

— proračunski dohodki bodo naraščali bolj umirjeno kot v preteklih letih, vendar predvidevamo njihov porast v višini 12 %;

— izdatki proračuna morajo temeljiti na doseženih proračunskih dohodkih in na ustvarjanju večje rezerve v proračunu kot doslej. Ta naj bi služila za pokritje med letom nastalih novih, nepredvidenih in nujnih izdatkov, pri tem skupščina ne izključuje možnost omejitve porabe sredstev proračunskih potrošnikov;

— sestavljalci proračuna morajo upoštevati vse dosedaj sprejete sklepe, zlasti pa obveznosti, ki jih je sprejela skupščina in svet za finance;

— vse sile in vplive, ki so delovali na proračun, kakršen bo v javni razpravi, je treba zborom volivcev in drugim organom, ki sodelujejo v razpravi o proračunu tehtno obravnavati. Vse naloge, ki jih ne bo moč financirati iz letošnjega proračuna in skladov, bo treba gledati na nujnost izvršitve, razvrstiti v prioriteten vrstni red po pomembnosti za občane in izdelati srednjeročni program financiranja teh potreb.

Krepitev davčne službe je treba nadaljevati, da bo prispevek občanov za kritje potreb splošne potrošnje realnejši in tudi večji. Zato bo potrebna večja skrb kvaliteten kadrovskega sedbi davčne službe, ki bo le tako lahko zagotovila normalen dotok sredstev za splošno potrošnjo.

S proračunskimi potrošniki, ki ne bodo mogli dobiti vseh zahtevanih sredstev, bo treba doseči sporazum o sodelovanju in razvijati družbene in samoupravne sporazume z delovnimi organizacijami in iskati nove dodatne vire za pokrivanje najnujnejših potreb.

SMOTRNEJŠE GOSPODARJENJE SKLADOV

Upravni odbori skladov pri občinski skupščini, ki so jim na voljo znatna finančna sredstva, bodo morali z njimi smotrno gospodariti in določiti prioriteten red financiranja skladno z dogovorjenimi občinskimi načrti. Največje potrebe se kažejo v komunalni dejavnosti in investicijah, ki jih ni moč pokrivati iz proračunskih sredstev. Delo skladov se ne more omejiti samo na razporejanje sredstev, še pomembnejša je njihova vloga pri iskanju novih virov dohodkov.

V letu 1972 predvidevamo večji dotok sredstev v skladu za urejanje mestnih zemljišč, ki bo povečal prispevek občanov, saj je bil do sedaj najnižji v Sloveniji in v cestni sklad, ki bo po novem zakonu o financiranju javnih cest v SR Sloveniji udeležen pri sredstvih od prodanega goriva ter registraciji motornih vozil. Smotrno vlaganje v vzdrževanje in rekonstrukcijo občinskih cest pa zahteva njihovo temeljito in strokovno kategorizacijo.

OBČANI

Resolucija poskuša začrtati osnovne smeri družbeno ekonomskega razvoja v občini, za kar pa bo potrebno združiti vse dejavnike, hkrati pa zahteva dosledno štednjo na manj pomembnih področjih. Skupščina občine poziva vse družbeno politične činitele, samoupravne organe in posameznike, da v svojih sredinah organizirajo razpravo o osnutku resolucije ter, da do 1. marca stališča posredujejo skupščini občine.

Kam naj se vključim po končani osnovni šoli?

Služba za poklicno usmerjanje je spremljala razvoj poklicnih interesov učencev osnovnih šol ter ugotovila, da si mladostnik neka do konca 7. razreda osnovne šole nabira spoznanja o posameznih poklicih in panogah dejavnosti. V tem času mladostnik še vse premalo ve o posameznih poklicih.

Na osnovi določenega spoznanja se navduši za poklic, kmalu pa ga navduši drugo spoznanje za drug poklic. Mladostnikove poklicne želje se torej spreminjajo: zdaj se vživi npr. v poklic prodajalke mogoče zato, ker je vedno med lepimi igračkami, čudovitimi smučmi, ali v poklic učiteljice, ki jo vsi poslušajo, prihodnjic se zopet vidi kot kozmonavt, ki vodi svojo ladjo med zvezdami. Teh želja še prav gotovo ne moremo jemati resno, saj niso pretehtane z vseh pogojev, katerim je treba zadostiti, da bi mogli doseči željeni poklic. Otrok pa ob njih spoznava delo odraslih, spoznava zahteve posameznih poklicev in panog dejavnosti, ob vsakodnevnem delu pa spoznava tudi sebe — ne le svoja nagnjenja in interese, pač pa tudi sposobnosti.

Nekako do konca 7. razreda osnovne šole se iz vseh teh spoznanj razvijejo nagnjenja za opravljanje določenih opravil, interesi za določen poklic, ali vsaj za določen šolski predmet, določene pogoje dela, določena opravila. **Ob koncu 7. in na začetku 8. razreda osnovne šole se mladostnik odloča za svoj bodoči poklic, svojo življenjsko pot.** V tem času se odloča za panogo dejavnosti in nekateri že za poklic ter za stopnjo izobraževanja. Odloča se torej, ali bo delal v kovinski ali lesni ali kemijski stroki, ali morda v gostinstvu, trgovini itd., ter ali se bo vključil v poklicno ali v 4-letno tehniško šolo. V tem času je potrebno mladostnikoma sistematično seznanjati z zahtevami v posameznih panogah dejavnosti. V 8. razredu še pogosto menjajo svoje poklicne namere, a vključi se običajno tja, kamor je mislil v začetku 8. razreda. Navadno ga begajo trenutne šolske ocene iz določenih predmetov, razmišlja pa tudi o materialnih možnostih družine. Mladostnikove poklicne namere je v drugi polovici 8. razreda pogosto precej težko spreminjati. Zdi se nam, da

je gluh za vsa opozorila in brez pomoči strokovnih služb gre zelo težko. Če mladostnik sprejme spoznanje, da v določenem poklicu ne bo šlo, mu je običajno za vse ostale poklice vseeno in je zato pripravljen sprejeti vsak drug nasvet. To nestrokovnjaka lahko zavede, mu da vtis, da je vse dobro.

Vedeti moramo, da je za mladostnika poklicna odločitev težak problem. Večinoma ga jemlje zelo resno. V njem je zato vse polno dvomov in ga je kaj lahko še bolj zbegati. Na mladostnika imajo velik vpliv njegovi učitelji in starši. Prav zato nepremišljena beseda teh zadene najtežje. Ne silimo v mladostnika s svojimi mnenji, če ga ne poznamo dovolj dobro!

Veliko neprijetnostim bi se izognili, če bi mladostniku dovolj zgodaj pojasnili, kaj vse mora upoštevati pri svoji poklicni izbiri, da bi mogel to namero tudi realizirati. Naj naštejemo najvažnejše pogoje:

1. **Mladostnikove želje, nagnjenja, poklicni interesi**, ki mu pomagajo zlasti pri premagovanju težav, najsi bo v času šolanja ali pri bodočem poklicnem delu. Posamezniku dajejo delovnega elana in občutek zadovoljstva, sreče.

2. **Sposobnosti in spretnosti so pogoj** za uspešnost v določeni aktivnosti. Vsa kasnejša prizadevanja otroka, vplivi staršev in šole te možnosti le razvijajo ali pa ne razvijajo in se pri mladostniku kažejo kot nadarjenosti. Le izjemoma kdor je široko, za vse nadarjen in prav tako izjemoma malo kdor je nadarjen le za eno stvar ali za nič. Prav gotovo pa so vsi učenci, ki dokončajo 8. razred osnovne šole v naši občini vsaj normalno nadarjeni: lahko so povprečni ali v kaki sposobnosti tudi močnejše prizadeti. Večina ima določene sposobnosti višje, druge pa nižje razvite... To ne bi bilo nič posebnega, če bi se odločali za tako šolanje in bodoči poklic, ki v višji meri zahteva prav pri mladostniku višje razvite sposobnosti, sicer pa moramo pričakovati neuspeh. Strokovne šole so že toliko zahtevne, da s še tolikšno pridnostjo ni mogoče nadomestiti pomanjkljivih sposobnosti.

3. **Zdravstvene posebnosti** t. j. zdravstvene težave posameznika, njegove deformacije, odpornost posameznih telesnih organov ter

njih funkcioniranje. Npr.: mladostnik s ploskimi stopali naj se ne odloča za poklic, v katerem se delo opravlja pretežno stoje in še zlasti ne, če je potrebno pogosto prenašati večja bremena.

Okvare vida so prepreka, da bi mogli biti trajneje uspešni v poklicu, ki zahteva precizen vid, ali kjer bi zaradi prepočasnega reagiranja na vidne dražljaje lahko nastala nesreča. Zdravstvene posebnosti posameznika se morajo skladati s telesnimi zahtevami izbranega poklica, sicer je povečana nevarnost za poklicna obolenja, nesreče pri delu, za prezgodnjo invalidnost.

4. **Šolski uspeh v dosedanjem šolanju.** Nekatere šole postavljajo kot pogoj za vpis določen šolski uspeh, druge pa zahtevajo le višjo oceno iz za njih pomembnih šolskih predmetov. Najstrožje se tega drži administrativna šola v Ljubljani, ki zahteva prav dober uspeh iz osnovne šole.

Šolski uspeh je tudi pokazatelj nagnen mladostnika za šolsko delo in njegove delovne navade. Nekatere je k šolskemu delu treba priganjati, drugi skrb za pripravo za šolo prevzamejo nase. Starši jih kontrolirajo le občasno in še to bolj zaradi tega, da pokažejo, kako resno jemljejo tovrstno delo.

S primerjanjem šolske uspešnosti in porabo časa za pripravo za šolo je moč precej dobro oceniti tudi sposobnosti. Povprečno nadarjen naj bi bil ob normalnem prizadevanju dober v šoli. V naši občini potrebujejo v povprečju učenci 8. razredov 2—3 ure na dan za pripravo za šolo: za naloge, učenje, ponavljanje, risanje itd. Šolski uspeh služi kot orientacijsko sredstvo in je zelo pomembno, da je čim bolj objektivno. Slabša šolska uspešnost tudi pri bolj nadarjenem zniža ambicije. Zelo dober šolski uspeh, ki ni pogojen z višjimi sposobnostmi, pa razvije nerealno visoke ambicije, kar ima za posledico neuspešnost v zahtevnejši šoli.

5. **Materialne možnosti družine** so bile zlasti v preteklosti odločilne za poklicno izbiro. Danes ni več težko dobiti štipendijo, če je le kandidat za izbrani poklic dovolj nadarjen in uspešen v šoli. Tudi vaješke nagrade za nekatere poklice so zelo visoke, v gradbeništvu, lesni stroki, gumarstvu, rudarstvu in še v nekaterih drugih zadostujejo za preživljanje v času šolanja. Prav gotovo pa so materialne možnosti še vedno re-

sen pogoj za šolanje. Če mladostnik od staršev ne more pričakovati niti minimalnih sredstev za preživljanje v času šolanja, se bo pač moral odločiti za tak profil šolanja, ki ga v našem družbeno-gospodarskem življenju primanjuje — za deficitarni poklic. V tem slučaju bo prav gotovo dobil družbena sredstva za šolanje.

6. **Družbene potrebe** Zavod za zaposlovanje spremlja družbene potrebe po vaječih, pa tudi po delavcih vseh strokovnih profilov in to za posamezne delovne organizacije, občine in za vso Slovenijo. Podatkov se poslužujejo zlasti tisti, ki se žele zaposliti ali izučiti poklica. Največja težava službe za poklicno usmerjanje je v nepoznavanju perspektivnih potreb po posameznih strokovnih profilih kadrov. Iz povpraševanja po posameznih profilih tehnikov v zadnjih letih bi mogli zaključiti, da v naši občini manjka strojnih, kemijskih, tekstilnih, papirniških, ekonomskih tehnikov, vzgojiteljic. Ti poklici so torej pri nas deficitarni in vsako leto je več razpisov štipendij za te profile, kot pa je kandidatov. Prav tako pa je možno ugotoviti tudi suficitarne poklice, ko je več kandidatov kot pa možnosti zaposlitve. Naj naštejemo le najbolj izstopajoče suficitarne tehniške poklice: gozdarski, sanitarni, veterinarski, farmacevtski, usnjarski tehnik, za kar se v naši občini že dalj časa ni odprlo nobeno ustrezno delovno mesto, pa tudi v slovenskem merilu je teh kadrov že preveč. Zelo težko pa dobe ustrezno zaposlitev tudi: kmetijski, galanterijski tehnik, zobotehnik. Ni povpraševanja tudi po, elektrotehnikih, a ta poklic drugje v Sloveniji ni suficitaren.

Kandidate z izobrazbo suficitarnega profila skušamo prešolati, če imajo ustrezne sposobnosti. Veliko pa se jih zaposli kot ne kvalificirani delavci... Razumljivo je, da za suficitarne poklice ni razpisanih štipendij.

Mladostnika je treba osveščati, da mora pri izbiri poklica upoštevati vsaj zg. našete najvažnejše pogoje, da bo lahko svojo poklicno namero tudi realiziral, kajti ni verjetno, da bi za vsak poklic:

- naredil sprejemni izpit,
- dokončal šolanje,
- v nekaterih poklicih je prevelika verjetnost, da bi se pone srečil,
- ali zbolel,
- da bi osebnost napredovala, veliko zaslužil — bil srečen.

Stanka Baloh, dipl. psih.

Volitve za člana predsedstva skupščine SRS

Izvršni odbor RK SZDL in koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja v republiki je 28. decembra 1971 sprejel sklep o postopku za kandidiranje člana predsedstva. Na osnovi tega sklepa je do 10. januarja 1972 potekalo evidentiranje možnih kandidatov po občinah. Sprejeti so bili tudi kriteriji, ki naj bi jih pri evidentiranju upoštevali predlagatelji možnih kandidatov. V občini Domžale se je v postopek evidentiranja vključil koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL. Ugotovil je, da večina kandidatov ne ustreza kriterijem, da je postopek neizvedljiv in za take volitve neprimeren, za-

to je kandidacijski konferenci, ki je zasedala 20. 1. 1972 predlagal sprejem zaključkov, ki jih objavljamo v nadaljevanju tega sestavka.

V razpravi na konferenci, kjer je obrazloženi predlog zaključkov podal predstavnik koordinacijskega odbora za kadre, so sodelovali tudi člani kandidacijske konferen- ce, ki so osnutek zaključkov podprli in zahtevali poročilo o zahtevah v zaključkih od RK SZDL. Sprejet je bil sklep, da se zaključki objavijo v Poročevalcu, da se s tem zagotovi informiranost vsakega občana o stališču občinskega vodstva SZDL.

Andrej Drmal

Odpravljanje in preprečevanje socialnega razlikovanja zahteva neposredne ukrepe

Vsaka napredna družbena ureditev teži za zmanjševanjem in odpravljanjem družbenih razlik. Temelj socialističnega družbenega razvoja je razvijanje gospodarstva in drugih dejavnosti v skladu z interesi delovnih ljudi, ki naj tudi sami tak družbeni razvoj vodijo.

V dosedanjem razvoju naše skupnosti ugotavljamo hiter in velik napredek. Pri tem so nastajale razlike v pogojih in uspehih gospodarjenja, ki so vplivale na nastanek prevelike družbene razlike med občani.

Socialne razlike med občani nastajajo iz objektivnih in tudi subjektivnih vzrokov. Bistveno je, da odpravljamo vzroke, vendar moramo tudi z intervencijo (materialno, kadrovske) posredovati tam, kjer so posledice že nastale (štipendije, socialne pomoči itd.).

Po 3. seji konference Zveze komunistov Slovenije je naloga vseh komunistov, zlasti pa tistih, ki delajo v telesih, ki lahko zaradi pristojnosti, ki jih imajo, prispevajo k odpravljanju socialnih razlik, da pri tem načrtno in strokovno sodelujejo.

Tudi v naši občini obstajajo precejšnje socialne razlike med posameznimi kategorijami prebivalstva. Ugotoviti moramo, kaj smo že dosedaj storili za odpravljanje in preprečevanje socialnih razlik, kaj moramo storiti in kje moramo biti še posebno učinkoviti.

Na področju izobraževanja smo v zadnjih letih bistveno zmanjšali razlike v osebnih dohodkih zaposlenih do enakih kadrov v gospodarstvu.

Z dosedanjimi gradnjo in zlasti z gradnjo v okviru programa izgradnje šol z udeležbo samopriskevka bomo uresničili načelo: vsem našim otrokom enak start za življenje. Zgrajene bodo sodobne šole v vsej občini, imele bomo telovadnice in tudi prostore za dodatni pouk in popoldansko varstvo. Že pred nekaj leti smo odpravili pouk za višje razrede na podružničnih šolah in organizirali prevoz. Organizirali smo posebno osnovno šolo, v katero smo vključili 85 % vseh otrok, ki ne morejo uspeti v redni osnovni šoli. Še vedno pa imamo prevelik osip, ki pa iz leta v leto pada zaradi prizadevnosti pedagogov, ki z dodatnim in dopolnilnim poukom pomagajo učencem. Mnogi učenci, ki niso končali osmega razreda zamujeno nadoknadijo v večerni osnovni šoli, tako da lahko pridejo do ustreznega poklica. Šolske malice, ki so močno subvencionirane, dobivajo vsi učenci, ki to želijo, tako da je v to obliko družbene pomoči vključenih 95 % vseh šolarjev.

Pri vključevanju mladih v poklicne, srednje, višje in visoke šole sodeluje občina s štipendijsko politiko. Lahko ugotovimo, da v delovnih organizacijah in preko posebnega sklada pri občinski skupščini dobi družbeno pomoč vsak mlad občan, ki je te pomoči potreben. V letu 1971 je bil sklenjen tudi družbeni dogovor o štipendiranju, po katerem delovne organizacije in občinska skupščina usklajujejo svojo štipendijsko politiko in tudi združujejo sredstva. Na tem področju je v bodoče potrebno začeto delo nadaljevati in razviti vse možne oblike sodelovanja med šolami, službo za poklicno usmerjanje, delovnimi organizacijami in občinsko skupščino ter zagotoviti potrebna sredstva.

Pri otroškem varstvu se srečujemo z mnogimi oblikami sodelovanja družbe pri preprečevanju socialnih in vzgojnih razlik. Glavni obliki pa sta otroški dodatek in dnevno varstvo. Vprašanje otroškega dodatka rešuje republika, dnevno varstvo pa občina. Pri zagotavljanju prostorov in pri sredstvih za funkcioniranje vrtcev lahko ugotovimo velike uspehe, za katere smo vložili precejšnja sredstva; vendar bomo morali v bodoče razvoj še pospešiti. V zadnjih letih se je pri občanih nezainteresiranost do vključevanja otrok v vrtec spremenila v pritisk na premajhne in neustrezne kapacitete.

Zato so naporu samoupravne skupnosti za otroško varstvo za gradnjo novih vrtcev nujni in upravičeni. Trenutno smo v situaciji, da je v Domžalah za novi vrtec s prostori za 120 otrok že 196 prijav.

Hkrati pa je tudi potrebno diferencirati prispevek staršev k oskrbninam v vrtcih, kar je že storjeno. Še več: z družbenim dogovorom so v samoupravljanje na tem področju vključene tudi delovne organizacije, tako da bodo vplivale na to, kateri otrok bo sprejet ter delno subvencionirale oskrbnine za otroke delavcev z nizkim dohodkom na družinskega člana.

Pri zajemanju otrok v malo šolo smo zelo uspeli, vendar jo je treba podaljšati na celotno šolsko leto. S tem bodo otroci, ki niso vključeni v vrtec, pridobili na predšolski vzgoji.

Tudi v naši občini so ljudje, ki nimajo rednih dohodkov in, ki so zaradi ostarelosti in drugih vzrokov pridobitno nesposobni. Obveznost družbe je, da jim omogoči človeku primerno življenje. Pri tem jim lahko pomaga z usposobitvijo za redno ali delno preživljanje ali z denarno pomočjo. Za reševanje teh primerov je zadolžena prvenstveno socialna služba, pa tudi krajevne skupnosti, nekatera društva in družbenopolitične organizacije. Tu pa ugotavljamo velik deficit, ki ima za posledico tudi pomanjkanje individualnega in analitičnega ter preventivnega delovanja. Nerazumljivo je, da šole in delovne organizacije nimajo nobenega socialnega delavca in, da je pri občinski upravi ta služba zasedena le 60 % glede na republiško poprečje. Brez teh kadrov se pa ne bomo mogli uspešno lotiti alkoholizma, ki preko družin še kako vpliva na socialno diferenciacijo, ne bomo uspešno rešili stanovanjskih in drugih vprašanj, ki so za občane življenjsko pomembni.

Denarne pomoči so v naši občini premajhne, zlasti za tiste občane, ki so jim edini in glavni vir za preživljanje. Povečanje bi moralo znašati vsaj 60 %, za kar pa so potrebna precejšnja dodatna sredstva. Potrebno pa je spremeniti tudi sedanjo zakonodajo tako, da bo obveznost otrok, da preživljajo svoje starše, tudi stvarno uresničljiva oziroma izpolnljiva.

Imamo še za vrsto let zadostne kapacitete v domovih počitka, vendar so pogoji dela v teh zavodih težki, ker so prostori neustrezni in preslabo opremljeni. Tu moramo že letos pripraviti programe za usposobitev teh dveh domov in tudi nameniti za to potrebna sredstva.

Vrsto let ugotavljamo zapostavljenost kmečkega dela prebivalstva pri reševanju njegove problematike. Družbena intervencija na tem področju je nujna in tudi upravičena kot povračilo za prispevanje tega dela naše družbe k skupnemu razvoju.

Za zdravstveno zavarovanje kmetov je občinska skupščina ugotovila kot primerno rešitev združitev skupnosti delavskega in skupnosti kmečkega zdravstvenega zavarovanja. Ta združitev je možna s 1. 1. 1973 in jo je treba do tedaj tudi pripraviti, kar ne bo lahko, ker je potreben referendum zavarovancev obeh skupnosti v vsej ljubljanski regiji in pristanek vseh občinskih skupščin. Za leto 1970 in 1971 pa je treba zagotoviti sredstva za sodelovanje občine pri plačilu prispevkov za zdravstveno zavarovanje za socialno ogrožene kmete.

V letošnjem letu bo uvedeno tudi starostno zavarovanje kmetov, kjer bo potrebna tudi sodelovanje občine pri zagotovitvi potrebnih sredstev.

Sedanja stanovanjska politika bo že letos v mnogočem spremenjena. V občinskem merilu bo treba sprejeti predpise in dogovore o subvencioniranju stanarin družinam z nizkimi dohodki in revalorizirati najemnine družbenih stanovanj. Z ukrepi, ki jih pripravlja republika bodo dana izhodišča za gradnjo najemnih stanovanj. Tako se bo individualna zasebna gradnja, gradnja stanovanj za trg in gradnja najemnih stanovanj tako dopolnjevala, da bodo občani z ustrežno lastno udeležbo ali udeležbo delovne organizacije prišli do te osnovne potrošne in osebne dobrine.

Nerešena stanovanjska vprašanja se odražajo v manjši produktivnosti in večji obolevnosti zaposlenih, zlasti pa otrok; povzročajo pa tudi vrsto konfliktov v družinah, alkoholizem in druge socialne deviacije.

Za načrtno gradnjo stanovanj pa je treba poleg zagotovitve sredstev za samo gradnjo, rešiti vrsto urbanističnih, komunalnih in drugih vprašanj. Urbanistična in gradbena služba pri občinski skupščini in pri podjetju BIRO 71 je formirana ravno z namenom da te zadeve rešujemo hitro in strokovno.

V naši občini imamo zelo razvito zasebno obrtništvo. Ta sektor gospodarstva je za nekatere gospodarske dejavnosti zelo pomemben oziroma nujen (storitve, kooperacija). Ugotavljanje dohodka in preprečevanje neupravičenega bogatenja pa zahteva ustrezne službe. Pripravljajo se novi davčni predpisi, hkrati pa je nujno strokovno in kadrovske krepiti davčno upravo. Po novih predpisih bo možno ugotavljati izvor premoženja, kar bo vplivalo na realno prijavljanje in odmerjanje družbenih dajatev.

Zveza komunistov Slovenije se je z obravnavo socialne diferenciacije in s sprejemom konkretnih sklepov in zadovoljitev za njeno preprečevanje in odpravljanje lotila težke in dolgoročne naloge. Potrebni bodo sistemski ukrepi in konkretno vsakodnevno delo v vseh delovnih in drugih organizacijah, zlasti pa v oblastnih organih, da bodo te zadovoljitve izpolnili.

P. P.

KAKO POTEKA URESNIČEVANJE STALIŠČ III. REPUBLIŠKE KONFERENCE ZKS V OBČINI DOMŽALE?

V prvi fazi so se organizacije ZK in drugi dejavniki ter občani seznanili s problemom socialnega razlikovanja, dimenzijami. V organizacijah ZK, drugod in na občinski konferenci ZKS (volilni) so potekale razprave, kako pristopiti k uresničevanju stališč republiške konference. V tem smislu je konferenca sprejela tudi predlog za akcijo vseh komunistov v občini. O sami konferenci sem že poročal v prvi številki Občinskega poročevalca.

V drugi fazi potekajo sestanki s komunisti, ki delajo v organih, ki imajo vpliv na socialno razlikovanje v občini oz. predstavniki teh organov. Sem spadajo komunisti, ki delajo v svetih skupščine občine, komisijah, samoupravnih interesnih skupnostih, Biroju 71, prav tako tudi tisti, ki delajo v službi družbenega knjigovodstva, organih za ugotavljanje in pregon kaznivih dejanj in gospodarskih prestopkov in prekrškov. Na teh sestankih je treba ugotoviti, kako daleč smo pri izdelavi programov, kako so posamezni dejavniki upoštevali stališča III. republiške konference ZKS o socialnem razlikovanju pri izdelavi svojih programov dela. Obenem pa je treba posamezne programe med seboj tudi usklajevati in poenotiti. Ta aktivnost bo morala seveda najti končno svoj odraz tudi v proračunu skupščine občine Domžale, ki bo moral upoštevati te delovne programe. Obenem s tem se je začela tudi akcija v delovnih organizacijah, ki prav tako s svojo politiko tako kot dejavniki na občinskem nivoju lahko na določenih področjih vplivajo na socialno razlikovanje. Tudi delovne organizacije bi morale pri izdelavi svojih letnih, srednjeročnih in dolgoročnih programov upoštevati stališča III. republiške konference ZKS. Organizacije sindikata v delovnih organizacijah bodo skupno z organizacijami ZKS organizirale razprave o teh načrtih. Morale bodo seveda najprej stopiti v akcijo, da delovne organizacije čimprej začno izdelovati te načrte, nato jih bodo morale kritično oceniti.

Celota vseh teh programov, kjer bo nakazano, kako bomo uresničevali stališča III. republiške konference ZKS na posameznih področjih bo program komunistov v občini oz. program občinske konference ZKS Domžale, ki ga bo sprejela na seji v marcu mesecu tega leta.

Kako smo že dosedaj v občini uresničevali stališča konference in kakšne konkretne spremembe pripravljamo glede na dosedanje »socialno« politiko pa bomo poročali v naslednji številki Občinskega poročevalca.

T. P.

V šolah je zaključeno letošnje prvo polletje

Učenci, učitelji in starši smo se za hip oddahnili, ko smo naredili obračun dela za prvo polletje letošnjega šolskega leta. V šolah je bila letos še posebna napetost in naglica, saj smo opustili soboto kot delovni dan in nam je ostal le petdnevni delovni teden.

Spodnja tabela nam prikazuje šole in oddelke v domžalski občini, število učencev in število pozitivno in negativno ocenjenih šolarjev. V občini ugotavljamo neke posebnosti v številu otrok po šolah. Nikjer v občini nimamo primera, da bi se v okolišju centralne šole število učencev zmanjšalo, nasprotno, povsod je število učencev naraslo. V primerjavi z lanskim prvim polletjem jih je po posameznih okolišjih več:

V moravški dolini 4 učenci, v Dobu 11, Radomljah 29, Mengšu 31, Črnem grabnu 34 in v obeh domžalskih šolah 76. V vseh osnovnih šolah občine imamo letos 186 učencev več kakor lani. Število oddelkov se je povečalo le za 5, iz česar lahko vidimo, da se je močno povečalo število učencev v posameznih razredih. To je občutno predvsem v šolah, kjer je pouk v dveh izmenah in so bile že doslej težave zaradi šolskega prostora.

Ob letošnjem polletju je bilo pozitivno ocenjenih skoraj 82 % učencev. Za prvo polletje je to dober uspeh. V šolah so si prizadevali dvigniti učni uspeh z dopolnilnim poukom, ki je potreben predvsem učencem, ki težje dojemajo snov. Med pozitivno ocenjenimi učenci je kar 613 odličnjakov.

Ali smo tudi za te naredili, kar bi morali? Tu bi težje dali pritrdilni odgovor, pa vendar je tudi ta primanjkljaj ogromna in nepopravljiva škoda, ne samo za starše teh otrok, ki ne dobe dodatnega pouka, škoda je tudi za občino in slovenski narod, ki zgublja umski potencial. Z dograditvijo novih šol bomo morali krepko reševati tudi to nalogo.

V domžalski občini smo letos prvič dosegli nad 80 % pozitivno ocenjenih učencev že v prvem polletju. Taki uspehi bodo močno spremenili odstotek osipa, ki je v naši občini dokaj visok — okoli 30 %. Tak uspeh je dosežen z velikim prizadevanjem učiteljev, učencev in staršev, to je posledica tesnega sodelovanja šole z domom, posledica dobrega šolskega obiska, ki je skoraj 98 %. Nedvomno pa bodo uspehi ob tako resnem vzgojnoizobraževalnem delu realnejši in še boljši, ko bodo izboljšani delovni pogoji z novimi šolami.

Prav tako je dosegla dober uspeh Posebna šola Homec, ki vključuje 169 učencev, od tega jih je polovica iz občine Kamnik. Tega niti ne bi bilo vredno omenjati, če ne bi otroci Črnega grabna in Moravške doline, potrebni posebne šole, ostajali že leta in leta doma. Ta kos kruha bomo morali resno ugrizniti.

Zavod za glasbeno izobraževanje vključuje skoraj stalno število učencev — okoli 400. Doseženo znanje in uspehe prikazujejo učenci tega zavoda na najrazličnejših proslavah in prireditvah.

V Domžalah se 4-krat tedensko opravljajo izpiti za voznike motornih vozil. V letu 1971 je pred komisijo stopilo 2757 kandidatov. Ustrezno znanje in usposobljenost za voznika motornega vozila je pokazalo in seveda opravilo izpit 970 kandidatov. Iz tega je razvidno, da večina kandidatov pride neprivravnjena na izpit.

IHAN — ZAKLADNICA LJUDSKIH PESMI

Malo je krajev, kjer bi bila narodna pesem tako živa in bogata, kot je v Ihanu in bližnji okolici. Tu so se ohranila od rodu do rodu več stoletij stara ustna izročila, ki so prav tako dragocen narodni zaklad. Žal pa vse to prehitro skupaj s starimi ljudmi izginja v pozabo.

Bogastvo narodne pesmi na tem področju je že kmalu vzbudilo pozornost in povabilo zapisovalce. Eden prvih je bil tedaj visokošolec in poznejši slavist Anton Breznik. Na Štrekljev poziv v Ljubljanskem zvonu mu je Breznik leta 1899 oddal dve obsežni zbirki za objavo. Toda Breznik je zapisal samo besedila, ne pa tudi melodij. V njegovi rokopisni zapuščini je ohranjenih v Glasbeno narodopisnem institutu v Ljubljani 343 različnih pesmi, vse samo z ihanskega območja. Seveda ni vseh zapisal v Ihanu, temveč tudi na Goričici, Brdu in v Mali Loki.

V letih 1908 do 1910 je zapisoval tudi besedila in melodije pesmi Franc Kramar z Iga, ki je s kolegom prepotoval precejšen del Slovenije. Na Mali Loki jih je zapisal 32, na Goričici 83 in v Ihanu 58. Enajst sta jih zapisala v približno istem času tudi Franc Stele iz Kamnika (5) in Marko Bajuk (6).

V kakšnih okoliščinah pa je nastajala, živela in se ohranjala iz roda v rod ihanska ljudska pesem? Še danes so Ihanci znani kot dobri pevci in družabni ljudje. Prav gotovo je na razcvet njihove pesmi vplivala tudi domača slavnikaška obrt, ki se je tu najprej razširila.

Saj, kaj bi lahko bilo bolj primerno za skupno pesem kot prav kitarški večeri? Kasneje je pomen kitarških večerov prerasla potreba predvsem po pesmi zaradi družabnega zbliževanja mladih in veselih ljudi. Na takšnih večerih, kjer so pletli kite, po navadi ni nikoli manjkal godec in delo se je zaključilo tudi s plesom. Sestajali so se vsak večer v drugi hiši.

Ko se že vprašujemo, zakaj je prav na tem področju ljudska pesem tako bogata, zakaj je imela tako globoke korenine med ljudstvom, je treba omeniti trdnost rodovin in njihovo navezanost na zemljo. Zanimivo je, da so se nekateri priimki, zlasti v hribovitih predelih, ohranili nespremenjeni po več stoletij. Npr. Dobovšek, Goropečnik, Selšek, Kavka, Žabenkar, Lokovšek.

Ihanski pevci so zelo obogatili slovensko zakladnico narodne pesmi. Kdor se želi podrobneje seznaniti s tem, si lahko ogleda zbirko Štrekljevih narodnih pesmi I.

do IV., ki so izhajale od 1895. do 1923. leta. Zanimivo je, da se med kraji zapisa pesmi največkrat omenja ravno Ihan. V letu 1970 je Slovenska matica začela izdajati pesmi v knjižni zbirki »Slovenske narodne pesmi« (prva knjiga je že v prodaji). Tudi v tej knjigi ima Ihan častno mesto, saj je kot kraj zapisa pesmi zabeležen kar petnajstkrat ter ga v tem ne dosega noben drug kraj na Slovenskem.

Kako pa je danes z ljudsko pesmijo v Ihanu? Koliko starih pesmi in napevov je ostalo od takrat, ko sta zapisovala Breznik in Kramar? To je zanimalo tudi sodelavce Glasbeno narodopisnega instituta iz Ljubljane. Ti so prišli 26. januarja letos z magnetofoni snemat stare viže godev in pevcev.

Pesmi so bile stare, edinstvene, med njimi celo takšne, ki jih nista zapisala niti Breznik in Kramar niti kdo drug. Posebno značilna za ta kraj je pesem, ki se začne z besedami: »Stoji tam hrastov boršt«. Pesem je stara in pomembna predvsem zato, ker je v zvezi s porastjo tega kraja s hrastovimi gozdovi, na kar nas spominja tudi ime zaselka Dobovlje in Dobrava.

Bera tega obiska je bila presejnetljivo bogata. Na trakove je bilo zabeleženih 40 napevov in viž.

Pri Bernotu so se zbrali ljudski pevci, stari, toda klenci in živahni, ki so z vsem veseljem razkrili nesluteno in tudi še nezabeleženo narodno bogastvo.

Brezniku in Kramarju so peli naslednji ljudski pevci: Lovrenčev Jože, Smolajdov oče, Lenček Dionizij, Pirc, Pengov, Lemut ter pevke: Neža Pirc, Laurenčevka, Opaškarica, Jera Korezova, Micka in Franca in Neža Zevnikar, Tavčarjeva mama, Ana Kokalj in nekatere druge.

Na snemanju 26. 1. 1972 pa je treba najprej omeniti najstarejšo pevko, 87 let staro Marijo Gotte iz Zaboršta, ki je zapela 15 pesmi v dobri uri. Peli so še: Ivana Pirc, Terezija Lenček, Mici Rahne, Anica Bernot, Rudolf Pirc, Maks Lenček in nekateri mlajši pevci. Igrali so: Zdravko Peterka, Janko Kokalj na harmoniko ter Rudolf Pirc na pozavno.

Zelo pohvalno je, da v zadnjem času tudi šola v Ihanu pomaga s posebnimi nastopi buditi zanimanje za ljudsko pesem na tem področju. Kako pa bo ljudska pesem zvenela bodočim rodovom v Ihanu, pa je odvisno od prizadevanja mladih in od tega, koliko bodo ti uspeli prevzeti edinstveno bogato dediščino od svojih prednikov.

S. S.

USPEH OB PRVEM POLLETJU ŠOL. LETA 1971/72

Šola	Štev. oddel.	Moški	Ženske	Skupaj	Izdelalo štev.	%	Ni izdelalo štev.	%	Neocene
1. Brdo	18	257	217	474	349	73,6	120	25,3	5
Krašnja	3	31	23	54	53	98,1	1	1,9	
Blagovica	3	28	29	57	47	82,4	10	17,6	
Ožbolt	1	11	6	17	16	93,0	1	7,0	
Češnjice	1	4	10	14	13	92,8	1	7,2	
Skupaj	26	331	285	616	478	77,6	133	21,6	5
2. Dob	16	223	213	436	330	75,7	106	24,3	
Krtina	2	20	18	38	34	89,4	4	10,6	
Skupaj	18	243	231	474	364	77,0	110	23,0	
3. Domžale I.	27	378	417	795	652	82,1	141	17,6	2
Ihan	4	59	46	105	82	77,9	22	22,1	1
Jarše	4	42	58	100	92	92,0	7	7,0	1
Skupaj	35	479	521	1000	826	82,6	170	17,0	4
4. V. Perko	18	266	282	548	454	82,8	90	16,4	4
Dragomelj	3	34	16	50	50	100,0	—	—	
Skupaj	21	300	298	598	504	84,3	90	15,6	4
5. Mengeš	21	310	302	612	515	84,4	95	16,5	2
Trzin	4	37	56	93	84	90,0	9	10,0	
Skupaj	25	347	358	705	599	84,9	104	14,7	2
6. Moravče	17	218	209	427	329	77,1	97	22,7	1
Peče	1	15	9	24	20	83,3	4	16,7	—
Vrhopolje	2	23	18	41	36	87,8	5	12,2	—
Skupaj	20	256	236	492	385	78,3	106	21,5	1
7. Radomlje	18	262	246	508	438	86,2	70	13,8	
Rova	1	11	9	20	17	85,5	3	14,5	
Skupaj	19	273	255	528	455	86,2	73	13,8	
Skupaj osn. šole	165	2229	2184	4413	3611	81,8	786	17,8	16
POŠ Homec	16	95	74	169	153	88,8	15	10,8	1
ZGI		202	200	402	399	99,3	—	—	3

Delo sklada za pospeševanje kmetijstva skupščine občine Domžale v letu 1971

Sklad za pospeševanje kmetijstva pri skupščini občine Domžale se je v preteklem letu intenzivno vključil v akcijo pospeševanja zasebne kmetijske proizvodnje na območju naše občine. Prizadevanja pospeševalne službe in sveta za kmetijstvo, da se mora v okviru občine formirati močan sklad finančnih sredstev, ki bo sposoben usmerjati zasebno kmetijstvo v tržno proizvodnjo, so v veliki meri prispevala k odločitvi skupščine, da je zagotovila skladu 500.000 din sredstev. Na tej osnovi je bil izdelan program konkretnih pospeševalnih akcij, ki so med kmeti, ki imajo realne pogoje in možnosti, vzbudile močan interes za napredno kmetovanje. Ti ukrepi so skladno z delovanjem pospeševalne službe že prinesli prve vidne rezultate.

Iz sredstev občinskega sklada je bila financirano:

- 20 načrtov za izgradnjo ali adaptacijo hlevov
- trije ureditveni načrti za uvedbo pašno-kosne rabe travinja
- večje število stolpnih silosov
- regresirana je bila obrestna mera vsem kmetovalcem, ki so najeli kredite za nabavo mehanizacije ali izgradnjo gospodarskih poslopij
- regresirana je bila nabava plemenske živine do višine 20 % vrednosti
- iz sredstev sklada se je financirala na novo uvedena rodovniška kontrola krav molznic
- izvršene so bile analize zemlje na nekaterih perspektivnih kmetijah
- organiziran je bil izobraževalni tečaj za kmete in strokovna ekskurzija v Avstrijo
- v drugi polovici leta je sklad regresiral nabavo umetnih gnojil in semenskega materiala
- izločil je iz svojih sredstev 140.000 din za namensko kreditiranje kmetov
- omogočil je kmetom brezplačno osemenje plemenic
- ter financiral še vrsto drugih pospeševalnih ukrepov.

Sredstva so se razporejala na osnovi sklepov upravnega odbora sklada, ki ga sestavljajo kmetje in na osnovi analize potreb, izdelane s strani strokovnih služb občinske skupščine in pospeševalne službe. Celotna dejavnost sklada je usmerjena k pospeševanju živinoreje, ker je ta, vsled naravnih pogojev in tradicije, najbolj uместna in perspektivna. Stanje v govedoreji, kot v celotnem kmetijstvu v občini, je bilo iz leta v leto slabše zaradi razdrobljenosti zemljišč, ostarelih kmetov ter neurejenih tržnih razmer in slabih splošnih pogojev gospodarjenja.

Z brezplačnim osemenjem plemenic s semenom kvalitetnih bikov rjave pasme vplivamo na intenzivno pretapljanje pincgavskega goveda v produktivnejšo pasmo. Pasemski sestav osnovne črede se je s tem izredno hitro spremenil in izboljšal. Zvečala se je teža prodanih telet, kvaliteta mesa se je izboljšala. Produktivnejša pasma zahteva več in kvalitetnejšo krmo. Kmeta sili k boljšemu gospodarjenju z zemljo — da bo pridelal več. Nabava ple-

menske živine je za kmeta zelo draga, zato je lahko uveljavil regres v višini 20 %, če je bila ta nabava organizirana.

Za nenehno rast kvalitete plemenske živine je nujno potrebno izvajati selekcijo živali. V ta namen je bila uvedena rodovniška kontrola proizvodnosti krav, s čemer hočemo doseči, da bomo na lastnem področju, pri domačih rejcih zagotovili potrebni plemenski material.

Regres za nabavo umetnih gnojil v višini 20 % vrednosti je lahko uveljavil kmet, ki je kupil več kot 1000 kg gnojil. S tem smo vplivali na večjo porabo gnojil na posameznih kmetijah in v povprečju.

Napredka v kmetijski proizvodnji si ne moremo zamisliti brez bistvenega povečanja porabe umetnih gnojil. Na živinorejsko usmerjenih kmetijah naj bi zemlja služila prvenstveno za čimvečji pridelek krme za živino, preko katere se bo predelala v visoko vredno ljudsko hrano, mleko in meso. Zlasti mesa pa vse bolj primanjkuje, tako pri nas, kot drugod v svetu.

Da bi pospešili tržno usmerjenost kmetij, je nujno potrebno zagotoviti znatna finančna sredstva, ki bi jih kmetje dobili pod ugodnimi kreditnimi pogoji. Potrebe po ureditvi gospodarskih poslopij, hlevov, silosov itd. so zelo velike. Kmet se materialno ni zmožen sam preusmeriti. Zato je potrebno angažirati banko, hranilno kreditno službo in delovno organizacijo pri izbiranju sredstev. Sklad za pospeševanje kmetijstva je že v lanskem letu odvojil del svojih sredstev, ki jih bodo kmetje dobili v obliki kredita.

Predpogoj za dobro gospodarjenje na kmetiji je splošna in strokovna razgledanost kmeta. Sodobna tehnologija bo prodrla na kmečko gospodarstvo samo, če ji bo kmet sposoben slediti in jo bo razumel. Zato je stalna naloga pospeševalne službe, da kmeta izobražuje na najrazličnejše načine in na vsakem koraku, ko pride v stik z njim. Treba je izkoreniniti staro kmečko miselnost, kjer ta še obstaja. Poudarek naj bo predvsem na delu z mlajšimi gospodarji in kmečko mladino, kateri je treba odkrivati perspektivo in pokazati na možnosti tudi v kmečkem poklicu.

Sklad za pospeševanje kmetijstva zagotavlja sredstva za izobraževanje. V preteklem letu je financiral izobraževalni tečaj za kmete, omogočil strokovno ekskurzijo v Avstrijo in obisk urejenih kmetij na Gorenjskem. Zagotovil je materialne pogoje kmečki mladini za šolanje na kmetijskih šolah.

Vsi ukrepi pri pospeševanju kmetijstva, ki jih je omogočil sklad pri občinski skupščini, so dolgoročne in trajnega značaja. Zato je zelo važno, da bodo tudi v letošnjem letu in v bodoče zagotovljena zadostna sredstva, ki naj bi imela stalne vire, da ne bo pretrgano delo pri pospeševanju kmetijstva, ampak se bo še poglabljalo in razširjalo. Zavedamo se, da so dosednji uspehi šele začetni, in da obstajajo v privatnem kmetijstvu ogromne rezerve, ki jih je potrebno nujno aktivirati. Še bolj kot doslej je treba angažirati vse zainteresirane in odgovorne činitelje naše družbe, da se končno tudi kmečkemu človeku zagotove boljši življenjski pogoji.

Referent za kmetijstvo
in gozdarstvo pri SOB
DOMŽALE
dipl. agr. ing. Franc Gorše

Priprava zemlje za setev — saditev

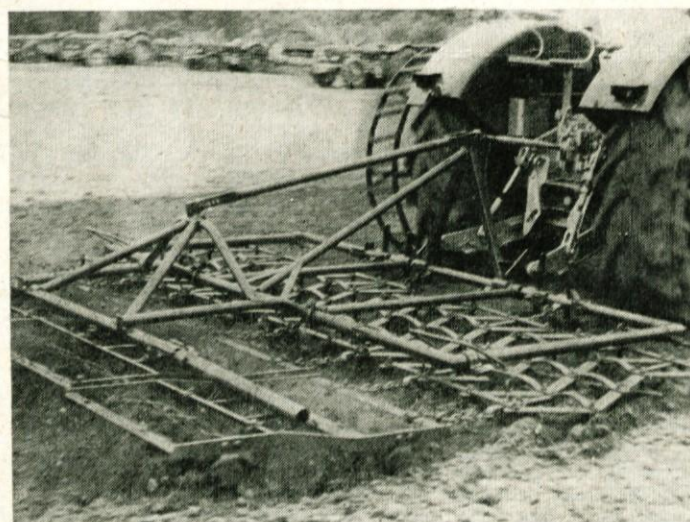

Vse bolj se tudi pri nas uveljavljajo stroji za površinsko obdelavo preorane zemlje, ki so nadomestili večkratno branje.

S prikazanimi kombinacijama združenih orodij je možno v enem obhodu pripraviti zemljo za setev. Te kombinacije se razlikujejo glede na zemljo, ki jo obdelujemo glede na to, če je po oranju bolj ali manj rahla. Za jeseni preorano zemljo je primerna kombinacija s peresastim grebačem in dro-

Prednosti teh kombiniranih orodij so naslednje:

1. Prihranek na času in s tem hitrejša priprava zemlje za setev.
2. Zemlja je bolj pripravljena, ker so grude bolj zdrobljene kot pri samem branju, kjer spravljamo z branami debelejšje grude na površino.
3. Manj gaženja zemlje s traktorskimi kolesi.
4. Traktorjeva moč je izkoriščena.

bilcem grud. Prvi del, peresasti grebač, zemljo zrahlja do globin 15 cm, zadnji del, drobilca grud, je pa novost. Napravljen je iz vrtljivih mrežastih rolčkov, ki se poganjajo od tal in zdrobijo kepe v ugodnih pogojih v enkratnem obhodu tako temeljito, da je zemlja pripravljena tudi za drobnejše seme. V slabših pogojih pa zadoštuje drobnostna obdelava (glej sliko 1). Druga kombinacija je sestavljena iz nam dobro poznanih klinastih bran in drobilca grud, ki pa je primerna za plitvejšo obdelavo do 10 cm, to je najpogostejše takoj po oranju (glej sliko 2). Površinski učinek je enak pri obeh kombinacijah. Razlika je le v globini obdelave. Kombinacija s sl. 1 se da bolj vsestransko uporabiti, ker lahko globino peresastega grebača prilagodimo tudi na manjšo globino. Kombinacija s klinastimi branami pa ima več delovnih teles — zob, ki bolj temeljito prerahljajo zemljo, zato pa hitreje.

Navedene kombinacije se izredno hitro širijo po vsem svetu, pa tudi pri nas.

ing. L. A.

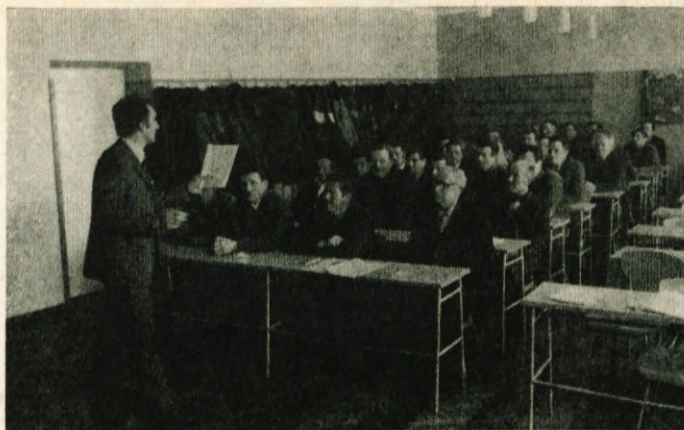
Zavod za glasbeno izobraževanje
Domžale

Razpisuje

prosto delovno mesto čistilke, ki bo istočasno hišnica, za kar je na razpolago enosobno stanovanje z vsemi pritliklinami.

Prijave oddajte v ravnateljstvu
zavoda.

Zavod za glasbeno
izobraževanje
Domžale

Kmetovalci na predavanjih

Pospeševalna služba KOOPERACIJE-EMONA je organizirala v januarju in februarju predavanja za kmetovalce v naši občini in to: v Domžalah, Lukovici in Moravčah. V Domžalah in Moravčah je bilo po sedem predavanj, v Lukovici pa le dve, ker je bila udeležba slaba.

V Domžalah je bilo na vsakem predavanju okoli 40 kmetovalcev, v Moravčah pa okoli 30. Kmetovalci so z velikim zanimanjem spremljali predavanja in kaže, da si želijo znanja, ki jim bo koristilo pri delu na kmetiji.

Hren ing. Janez

Nekateri podatki iz odmerne statistike o obdavčenju kmetijstva

Davčna uprava je v decembru 1971 zaključila z odmero prispevkov od kmetijstva. O tej odmeri je cela vrsta podatkov, zato jih bomo nekaj komentirali v tem zapisu.

V občini Domžale je bilo v lanskem letu 5.488 lastnikov zemljišč. Zavezancev za prispevek od kmetijstva je bilo 2.164. 2.547 pa je takih zavezancev, ki imajo v posesti manjše zemljišče in jim zato, ker katastrski dohodek ne dosega 200 din, davka od kmetijstva ni treba plačati. V višinskih krajih pa je 777 lastnikov zemljišč, ki ne plačajo davka zaradi tega, ker je občinska skupščina v lanskem letu

sprejela sklep, da se do 4.000 din katastrski dohodek v hribovitih predelih ne obdavčuje. Odmerjeni prispevek znaša za občino 972.722 din, skupaj odmerjeni prispevek pa 1.416.772 din. Od posekanega lesa znaša občinski prispevek 119.568 din, skupaj odmerjeni prispevek pa 138.445 din. Tako plačajo vsi lastniki zemljišč skupaj 1.596.339 din prispevkov od katastrskega dohodka in odkazanega lesa.

Že v lanskem letu smo zapisali, da se v naši občini hitro zmanjšuje število kmečkega prebivalstva, zlasti pa število kmetij in višina katastrskega dohodka na eno kmetijo.

Pregled lastnikov zemljišč po višini katastrskega dohodka in število kmečkih zavarovancev in njihovih družinskih članov.

Katastrski dohodek din:	Lastniki zemljišč — število:	Zavarovana gospodarstva:	Kmečki zavarovanci:
800	882	39	66
800—2.000	607	88	132
2.000—4.000	361	128	270
4.000—7.000	258	225	713
7.000—10.000	49	46	200
10.000—15.000	7	6	29
15.000—	—	—	—
Skupaj:	2.164	532	1.410

Iz tabele je razvidno, da je največ lastnikov zemljišč v grupi katastrskega dohodka do 800 din. To pomeni, da ti lastniki ne posedujejo niti 50 arov orne zemlje. Od 1 ha je povprečno 1.500 din katastrskega dohodka. Tudi vsi ostali lastniki zemljišč razpolagajo z vedno manjšimi površinami, saj je komaj 56 lastnikov zemljišč, ki imajo do 10.000 din in čez katastrskega dohodka. To pomeni, da

se razslojevanje kmečkega prebivalstva še vedno nadaljuje tudi v škodo kmečkih gospodarstev, ker se kmečka posest prehitro drobi.

Število zavarovanih kmetijskih gospodarstev se je še znižalo, v porastu pa je število tistih zavarovanih gospodarstev v hribovitih predelih, ki plačujejo samo prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetov. Da je naše kmečko prebivalstvo resnično v težkem

položaju nam dokazuje podatek, da na tistih kmetijah, ki so obdavčene samo za zdravstveno zavarovanje narašča število družinskih članov. Na teh gospodarstvih so povprečno 3 člani, na ostalih zavarovanih kmetijah pa je povprečno nekaj več kot 2 člana na kmetijo. Zaskrbljujoč je podatek, da je v hribovitih krajih 662 kmetij

kmečko zavarovanih, v vseh ostalih krajih pa le 532. Hribovske kmetije imajo 1.387.000 din katastrskega dohodka, ostale kmetije v občini pa 2.228.000 din.

V zadnjih štirih letih je število kmečkega prebivalstva zelo upadlo, čeprav ta statistika izkazuje za l. 1971 drobitev kmečke posesti in rahel porast števila kmetij.

Po proizvodnih okoliših imamo naslednje stanje:

Okoliš	Zavezanci	Odmera	Kmečki zavarovanci
I	1.380	693.000	323
II	196	101.000	81
III	521	167.000	283
IV	67	10.000	507
Skupaj	2.164	972.000	1.194

Iz tega ugotavljamo, da je največ lastnikov zemljišč v prvem in tretjem proizvodnem okolišu, vendar pa v povprečju katastrski dohodek na kmetijo ni primerljiv. V prvem okolišu imamo veliko število zavezancev z majhnimi, a ro-

dovitnimi zemljišči, v tretjem okolišu pa je v povprečju več zemljišč na eno kmetijo, vendar je slabše kakovosti in zato manj donosno.

Andrej Drmal

Novosti zakona o davkih

(Nadaljevanje s št. 1)

DAVEK OD OBRTI

Na področju obrti in odmere davkov je več novosti, zato jih bomo opisali kar po vrsti. Tako je določeno, da je zavezanec za davek iz tega naslova občan, ki samostojno izdeluje blago, opravlja storitve ali se ukvarja s kakšno drugo gospodarsko dejavnostjo in si tako v obliki stalnega poklica ali priložnostno pridobiva dohodek. S tem je dokončno razrešena dilema, ali spada šušmarstvo pod zakon o tržni inšpekciji ali pod določila zakona o davkih. Prejšnja določba je dovolj precizna ko določa, da mora vsak občan, ki obrtoma kaj zasluzi, plačati davek od obrti. Doslej je bilo na tem področju dosti nejasnosti, ker so v nekaterih primerih dohodek šušmarjev po ustreznih določbah zakona o tržni inšpekciji zajeli tržni inšpektorji, v nekaterih primerih pa je bil tak dohodek obdavčen po zakonu o prispevkih in davkih.

Naslednja novost je opustitev obdavčitve po pavšalni letni osnovi. Tako se obdavčuje dohodek od obrti na osnovi davčne napovedi, ki temelji na poslovnih knjigah in v letnem pavšalnem znesku, ki se za določene stroke in pogoje poslovanja določi v občinskem odloku, odmeri se pa v začetku leta za celo koledarsko leto.

Način obdavčitve v stalnem letnem pavšalnem znesku je isti kot doslej, kar pomeni, da se v primeru odjave itd. odmerjeni znesek preračuna na koledarski dan in ustrezno zmanjša v primerih, ki so v zakonu navedeni.

Naslednja novost v zakonu se nanaša na obseg stroškov. Do sedaj so imeli obrtniki in odmerni organi po občinah hude pripombe na neizdelan sistem priznavanja stroškov. V novi ureditvi je poglavje o stroških dosti bolj precizirano in v zvezi z ažurnim vodenjem knjig dejansko zagotavlja obrtniku priznavanje vseh stroškov, ki so za dosego prometa negotibno potrebni. Tako se na osnovi dokumentacije priznajo stroški prevozov in dnevnice v skladu s

samoupravnim sporazumom. To pomeni, da je dnevica za zaposlenega delavca lahko največ 80 din in prevoznici km z osebnim avtom 0,90 din. Nekateri obrtniki so že v dosedanjih razpravah postavljali zahtevo, da je treba za večje avtomobile priznati višji znesek kilometrine. Pri tem je zakonodajalec smatral, da se enaka količina izdelkov ali surovin ob obstoječem prometu na cestah lahko enako dobro prepelje z mercedesom kot s »katrcem«. Zato strošek za vzdrževanje velikih avtomobilov ni tretiran kot nujno potreben, znano pa je, da se s priznanim kilometrinom v zadostni meri priznajo vsi stroški za vzdrževanje povprečno dragih in trpežnih avtomobilov.

Pomembna novost v stroških je priznavanje med stroški vseh izdatkov po družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih. Vsem bodo všteti vsi stroški za izdatke v zvezi z narodno obrambo, izgradnjo vrtcev, prispevki za ceste in druge komunalne naprave itd. S tem je odstranjena bojazen obrtnikov, da bodo morali za take prispevke plačati še ustrezen del davka na dohodek. Poleg tega je še vedno premalo pojasnjena določba, da obrtnikom davčna uprava prizna tudi obresti od kreditov med stroške. Glede na razmeroma obsežno investicijsko dejavnost v občini pričakujemo, da bo v letu 1972 več obrtnikov uveljavilo te obresti v svoji davčni napovedi kot strošek.

Doslej so bile davčne stopnje na davek od obrti maksimirane z republiškimi zakonom. Novi zakon določa, da morajo občine v lastni pristojnosti določiti stopnje za posamezne razpore med osnovami in da se morajo za višino stopnje med seboj dogovarjati. Pomembna novost v zakonu o davkih je oprostitve davka, če zavezanec del svojega dohodka vlagava v razširitev svoje dejavnosti. Novost se izraža v tem, da se prizna olajšava v so-razmerju z doseženo davčno osnovo. Znesek oziroma del davčne osnove, ki odgovarja investicijski vsoti, se obdavči po najnižji občinski stopnji, republiški davek pa se od tega dela osnove ne odmeri.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Od preostalega dela osnove se davek odmeri po tisti stopnji, ki ustreza celotni ugotovljeni osnovi. Opozarjamo na to, da se znesek olajšave prizna za enoletno investicijo v sorazmerju z višino davčne osnove in ga je mogoče uveljavljati v enem ali več letih.

Ostale olajšave in oprostitve so povzete po določilih dosedanjega zakona.

DAVEK OD INTELEKTUALNIH STORITEV

Ta davek se plačuje po novem na osnovi davčne napovedi. Občinska skupščina lahko izjemoma določi, kateri poklici ali dejavnosti lahko plačujejo davek v pavšalnem znesku. Občinske skupščine samostojno določijo stopnje za razpone med osnovami, ki so določene v zakonu. Ta določba bo zlasti veljala za del občanov, ki vodijo obrtnikom poslovne knjige. Ti občani bodo od svojih letnih dohodkov plačali ustrezen davek po preje omenjeni lestvici glede na višino doseženega dohodka. Tako bodo nekateri naši občani, enako kot obrtniki z višjimi osnovami v letu 1973 plačali davek od intelektualnih storitev po eni davčni napovedi in davek od skupnega dohodka občanov po drugi davčni napovedi.

Zakon vsebuje še poglavje o davku na avtorske pravice, patente in tehnične izboljšave, stavbe, na dohodke od premoženja in premoženjskih pravic, na dediščine in darila ter na določene premoženjske predmete.

Pod premoženjske predmete zakon navaja tovarna, cestna motorna, priklopna in kombi vozila, stroje, orodje in inventar za obrtnike ter motorne čolne. Za obrtnike je zlasti pomemben davek na stroje, orodje in inventar, za katerega pa upamo, da ga republiška skupščina ne bo sprejela. Ta določba namreč obdavčuje vrednost osnovnih sredstev s stopnjo, ki je skoraj enaka stopnji amortizacije in pomeni za obrtnika kljub temu, da se mu šteje v stroške, hudo obremenitev. Po vsebini je ta zakon sicer v skladu z načeli o zmanjševanju socialnih razlik, vendar v hudem nasprotju v principu, ekonomske stimulacije za vlaganje v privatno obrt. Na dan, ko to poročamo še ni znana usoda določil tega zakona, ker so imela vsa združenja obrtnikov in gospodarska zbornica na te določbe upravičene pripombe. Davek na tujo delovno silo, davek od skupnega dohodka občanov itd. se obračunava in odmerja po dosedaj veljavnih odločbah. Novost je davek od nenapovedanega dohodka, ki je opisan v uvodu tega zapisa.

DAVKI OD KMETIJSTVA

Na področju obdavčevanja kmetijstva je edina novost v tem, da se obdavčuje tudi dohodek, ki je dosežen na kmetijskih zemljiščih z dejavnostjo v nekmetijske namene. To pomeni, da je obdavčljiv tudi dohodek od postranskih kmetijskih dejavnosti, kot so tovorjenje lesa, prevoznništvo in usluge s kmetijskimi proizvodnimi napravami. V takem tekstu je potem tudi razumljivo, da se od kmetijske dejavnosti pod enakimi pogoji plačuje prispevek iz skupnega dohodka občanov. Doslej je bil ta dohodek obdavčen le s prometnim davkom na storitve po stopnji 10 % od bruto zaslužka.

Glede na te določbe bi bilo primerno razmisliti o upravičenosti dosedanjega občinskega promet-

nega davka od plačil za storitve. V ostalih določbah povzema novi zakon o davkih določila prejšnjega zakona in jih zato tu ne navajamo. Ta določila se nanašajo zlasti na pojem zavezanca, na socialne in ekonomske olajšave, na oprostitve za kmete-borce in na oprostitve davka za zemljišča, dana v zakup.

POSTOPEK ZA ODMERO IN POBIRANJE DAVKOV

Zakon precizira določbe prejšnjega predpisa o vložitvi napovedi, o kazenskih obrestih, če nastane pri vložitvi napovedi zamuda itd. Določbe o odmeri davka so iste, kot v dosedanjem predpisu. Postavljeni so roki, da mora biti davek od kmetijstva odmerjen do 31. marca tekočega leta, davek v pavšalnem znesku do 31. III. in davek po davčni napovedi do 30. aprila. Pomembna novost je v tem, da so vsi podatki iz davčne napovedi javne.

V zvezi z obnovo postopka in obračunom davka ni novosti, razen pooblastila republiškega sekretariatu za finance, da odpravi ali spremeni odmero odločbo, če je bil z njo kršen zakon. Za neplačane davke se zaračunajo 12 % obresti — doslej so bile 9 %. V nadaljevanju zakon povzema določbe dosedanjega samostojnega zakona o prisilni izterjavi in določa, da se davčni dolg, ki se ne da izterjati odpiše kot neizterljiv.

KAZENSKES DOLOČBE

Te določbe so povzete po dosedaj veljavni ureditvi in v svoji ostrini zagotavljajo učinkovito orožje davčnih uprav pod pogojem, da je v teh zaposlen sposoben strokovni kader in jih je tudi pripravljen dosledno spoštovati in uporabljati.

ZAKLJUČEK

Tako nam novi zakon o davkih daje obilo sredstev in možnosti za ureditev davčne politike tudi v občini Domžale, treba pa bo preko skupščine in njenih organov zagotoviti ustvarjalno kritičen odnos vseh sodelujočih in s tem zagotoviti normalne pogoje za poslovanje vseh obrtnikov, istočasno pa uporabo represivnih ukrepov zoper kršilce tega zakona in podobnih predpisov. V zvezi z razpravo o osnutku občinskega odloka o davkih obstaja dogovor med sekcijo za obrt pri občinski konferenci SZDL in Gospodarsko zbornico v Ljubljani za tesno sodelovanje z obrtniki, ki naj bi na zborih SZDL povedali svoje mnenje o tej davčni ureditvi, zlasti pa o določitvi stopenj in olajšav v tistih določbah zakona, kjer je za to pooblaščen občinska skupščina. Zato bomo o tej razpravi v Poročevalcu še poročali.

A. DRMAL

»KOMUNALNO PODJETJE DOMŽALE«

Ljubljanska cesta 65

r a z g l a š a

prosta delovna mesta

- zidarja
- več nekvalificiranih delavcev.

Razpisni rok poteče v 15 dneh po objavi!

Komunalno podjetje
Domžale

Dejavnost DU Domžale v izobraževalni sezoni 1971-72

Na osnovi sprejetega programa za izobraževalno in ostalo dejavnost Delavske univerze že lahko beležimo določene rezultate, ki so bili doseženi v tej izobraževalni sezoni.

Področje izobraževanja:

— organiziran je bil dvodnevni seminar za predsednike in tajnike sindikalnih organizacij, katerega se je udeležilo 35 članov iz posameznih delovnih organizacij. Teme na seminarju so obravnavale osnovna vprašanja nalog in dela sindikata, samoupravnega sporazumevanja in občinskega gospodarstva;

— organiziran je bil cikel 5 predavanj za prosvetne delavce. Teme so zajemale: učni program, samoupravljanje, samoupravne sporazume, občinsko gospodarstvo in religijo. Poprečna udeležba na predavanjih je bila 85 poslušalcev.

— v mesecu decembru je bil organiziran tečaj za voznike viličarjev. 80-urnega tečaja se je udeležilo 32 slušateljev, ki so mimo izpitov iz splošnih predmetov delali tudi praktične izpite.

— januarja se je končala I. stopnja tečaja nemškega jezika po avdiovizuelni metodi, katerega se je udeležilo 22 slušateljev. Program je obsegal 80 ur predavanj;

— v teku sta seminarja za strokovno izpopolnitev znanj za elektrifikarje in kovinarje. Programi zajemajo tista znanja, ki bodo omogočila slušateljem pridobitev ustrezne strokovne izpopolnitve.

— na področju izobraževanja pripadnikov enot civilne zaščite je bilo organiziranih 16 tečajev, in sicer za enote po Krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Teh 25-urnih tečajev se je udeležilo 370 pripadnikov in to v Mengšu, Moravčah, Lukovici, Blagovici in Domžalah;

— začel se je tečaj za skladiščenje in skladiščno službo. Program obsega 70 izobraževalnih ur, udeležuje pa se ga 25 slušateljev iz delovnih organizacij;

— krojno-šivilski tečaj, ki obsega 70 izobraževalnih ur, redno obiskuje 22 slušateljic, ki bodo ob praktičnem delu pridobile osnove krojenja in šivanja, ki jih vsakodnevno potrebujejo v svojem gospodinjstvu;

— v dogovoru z Elektrotehniško zvezo Slovenije je bil organiziran seminar za tiste, ki imajo opravka z elektrotehničnimi napravami v delovnih organizacijah v izvedbi »S« naprav. Na osnovi pooblastila, ki ga ima Delavska univerza, se je seminarja udeležilo 38 slušateljev delovnih organizacij z območja celotne Slovenije;

— ravno tako je bil organiziran seminar z isto tematiko v Želazni Jesenici, katerega se je udeležilo 20 slušateljev;

— v teku so strokovna predavanja za individualne kmetijske proizvajalce v Moravčah in v Domžalah. Teme obsegajo sodobno kmetijsko proizvodnjo in mehanizacijo. Teh predavanj se redno udeležuje preko 60 slušateljev;

— predavanja na področju občin v »Solah za starše« in doraščajočo mladino se skozi vso sezono nenehno vrstijo v posameznih krajih. Ravno tako tudi ostala predavanja s področja potopisja, geografije, zdravstva in ostalih po-

dročij. V pripravi pa so programi za nadaljnje delo do konca izobraževalne sezone.

PODROČJE KNJIŽNICARSTVA

Glede na to, da kot posebna poslovna enota DU spada v sistem izobraževanja tudi prej samostojna Občinska matična knjižnica Domžale, lahko posredujemo izredno zanimive podatke o njeni dejavnosti v letu 1971. Ti podatki so pokazatelj zanimanja občanov za obiskovanje knjižnice v Domžalah, Moravčah, Mengšu in potujočih knjižnic v Blagovici in Domu počitka v Mengšu.

Nekaj statističnih podatkov:

Iz teh podatkov lahko razberemo, da glede na prejšnja leta število bralcev in izposojenih knjig nenehno narašča. Razveseljivo pa je dejstvo, da je veliko število mladih bralcev, ki iščejo v knjižnicah ne samo mladinsko čtivo, ampak tudi leposlovno in znanstveno. Zanimiva so tudi primerjanja o bralcih in strukturi glede na njihove poklice.

Ko je Kulturna skupnost Domžale razpravljala o vprašanju stanja knjižničarstva na območju občine, je na osnovi pripravljenega gradiva lahko ugotovila dvojce:

1. Vprašanje prostorov v Mengšu in Moravčah je rešeno, ostaja pa akutno vprašanje prostorov v Domžalah, ki jih bo potrebno čim prej rešiti.

2. Ureditev materialnih osnov glede nakupovanja knjižnega fonda, da bo vsak občan lahko dobil tisto, kar išče v tej kulturni instituciji.

Pridnost, entuziazem in smisel za urejenost poleg lepih obljub ne bodo spremenili stanja, ki je v knjižnici Domžale več kot očitno.

Za rešitev teh dveh vprašanj je bil sprejet akcijski program, ki ga bo mogoče izvesti le ob podpori vseh družbenih činiteljev.

Tiskarstvo in knjigovozništvo

Poslovna enota tiskarna in knjigovozništvo pri Delavski univerzi Domžale sta redno poslovali in na osnovi dosedanjih rezultatov lahko ugotavljamo, da so bile naložene investicije smotrne in to iz dveh vzrokov:

(Nadaljevanje na 9. strani)

1. Na podlagi predvidevanj in kvalitete tiska so naročniki spoznali, da je dejavnost v Domžalah bila nujna potreba.

2. Možnosti, ki jih lahko nudi tiskarna, pa zadovoljujejo tako potrebe delavskih kot drugih naročnikov.

Obseg dela in kvaliteta naka-
zujeta, da bo ta poslovna enota
lahko v prihodnje ob nadaljnjih
investicijskih naložbah pomenila
resnični zametek tiskarske dejav-
nosti v Domžalah tako, kot je bila
razvita pred vojno. Skromni za-
četki so plod prizadevnosti kolek-
tiva Delavske univerze, nadaljnji

razvoj pa bo odvisen od razume-
vanja družbenih faktorjev in nji-
hove finančne pomoči, kar bi ne
smelo predstavljati ključnega pro-
blema za bodoči razvoj te potrebne
družbene dejavnosti.

Glasiło

»Občinski poročevalec«

Več kot desetletno obdobje izha-
janja pomeni kontinuiteto, ki je ni
mogoče prekiniti, kajti glasiło je
postalo časopis, ki je postal infor-
mator skoraj vseh občanov na ob-
močju občine, ker jih seznanja z
vsemi dogodki na področju politi-
ke, gospodarstva, družbenih doga-

janj, krajevne problematike in
kronike.

Mnoga vprašanja v zvezi z na-
daljnjim izhajanjem so sedaj delno
urejena, dokončno pa bodo ob
prejetju finančnega načrta, dru-
žbenih dogovorov z delovnimi in
družbenimi organizacijami in ime-
novanju novega uredniškega odbo-
ra, katerega bo imenovala Občin-
ska konferenca SZDL Domžale.

Programske smernice DU v letu 1972

1. Nadaljevanje vseh oblik izo-
braževanja na vseh področjih, ki

jih zajema osnovna dejavnost.

2. Rešitev problema knjižnice v
Domžalah.

3. Prizadevanja za nujne investi-
cije za nakup potrebnih strojev za
tiskarno.

4. Redna zagotovitev finančnih
sredstev za izhajanje glasila »Ob-
činski poročevalec«.

Ob sodelovanju vseh družbenih
činiteljev bo na osnovi dogovorov
zagotovljen nadaljnji razvoj zavo-
da Delavske univerze Domžale.

K. K.

Statistični podatki

	Štev. obiskov.	Štev. knjig	polit.	Znan.	Leposl.	Mlad.	Tuji j.	Odrasli moš. žen.		Mladina moš. žen.		Del.	Kmet.	Nam.	Učen.	Ostali
Domžale	12.774	26.426	217	1.810	12.183	12.075	141	1.302	3.474	3.331	4.667	1.784	37	1.210	7.998	1.745
Moravče	1.460	2.230	25	84	1.028	1.093	—	86	186	565	623	189	26	56	1.143	46
Mengeš	695	1.414	13	56	730	615	—	31	69	272	323	41	—	17	595	42
Potujoča Blagovica		115	—	—	50	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dom počitka Mengeš		165	—	—	165	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	14.929	30.350	263	1.942	14.156	13.848	141	1.419	3.729	4.168	5.613	2.014	63	1.283	9.736	1.833

Knjižnica v novih pogojih

Občinska matična knjižnica
Domžale je pričela z delom takoj
po osvoboditvi. Leta 1952 jo je
prevzelo DPD Svoboda Domžale,
leta 1960 je postala Občinska
knjižnica Domžale, leta 1964 Ob-
činska matična knjižnica in kot
taka je bila leta 1968 priključena
kot posebna poslovna enota De-
lavske univerze Domžale.

Leta 1960 sta bili Občinski
knjižnici priključeni še knjižnici v
Mengšu in Moravčah.

Knjižnica je dosedaj imela ne-
prestane težave tako s prostori,
kakor tudi s finančnimi sredstvi.
Z ustanovitvijo Kulturne skupno-
sti Domžale pa so bili ustvarjeni
pogoji za sanacijo te kulturne
ustanove. Poleg dotacije, ki jo je
lani dobila knjižnica od TIS Dom-
žale, je Kulturna skupnost Dom-
žale namenila za redno delovanje
preko 5 milijonov starih dinarjev,
za ureditev knjižnice v Mengšu
pa še nadaljnja dva milijona. S
temi sredstvi je knjižnica najprej
poravnala dolg pri nabavi knjig,
ki je bil še iz leta 1969, nabavili
pa so tudi precej novih knjig, ki
jim jih založbe zaradi starega dol-

ga preje niso hotele več dobav-
ljati.

S sredstvi, ki jih je prejela
knjižnica od Kulturne skupnosti,
so preuredili prostore knjižnice v
Mengšu, v letošnjem letu pa imajo
v planu preselitev in ureditev
prostorov v Domžalah, nakup
opreme za čitalnico ter nakup po-
lic za knjige in seveda nabavo no-
vega knjižnega fonda. Če bi hoteli
ta plan realizirati, bi rabili naj-
manj 20 starih milijonov. Poleg
sredstev, ki jih bodo prejeli od
TIS Domžale, računajo predvsem
na sredstva Kulturne skupnosti,
nekaj bodo pa imeli tudi lastnih
sredstev.

Obisk v knjižnici je vsako leto
večji, med bralci je pa največ mla-
dine. Zato tudi nabavljajo tudi
največ mladinskih knjig.

Če bo imela Kulturna skupnost
na razpolago vsaj toliko sredstev
kot lani, potem bo knjižnica sku-
paj s sredstvi, ki jih bo dobila od
Temeljne izobraževalne skupnosti,
lahko v precejšnji meri realizirala
zastavljeni plan za leto 1972.

T. Ravnikar

Tovarišica Privškova, ki že 22 let vodi knjižnico v Domžalah, pričakuje,
da bo kulturna skupnost v svojih prizadevanjih uspeša. Najbolj si želi kul-
turnejših prostorov za posredovanje kulture bralcem.

Zaključki kandidacijske konference Domžale

Občinska kandidacijska ko-
nferenca je na svojem zaseda-
nju dne 20. 1. 1972 na osnovi
poročila in razprave sprejela
naslednje sklepe in ugotovitve:

1. Strinjamo se s kriteriji za
kandidate za člana predsedstva
Skupščine SRS, kot sta jih po-
stavila Izvršni odbor RK SZDL
in koordinacijski odbor za kad-
rovska vprašanja. Mislimo, da
so ti kriteriji dobra osnova za
zbiranje kandidatov za člana
predsedstva Skupščine SRS.

2. Ne moremo sprejeti ugo-
tovitve, da so vsi evidentirani
kandidati sprejemljivi na osno-
vi meril in kriterijev. Od evi-
dentiranih možnih kandidatov
je 7 predsednikov skupščin ozi-
roma vodij politično izvršilnih,
upravnih ali drugih teles pri
skupščinah in političnih orga-
nizacijah. Za to ugotavljamo,
da predlagatelji teh 15 možnih
kandidatov niso ravnali odgo-
vorno in v skladu s kriteriji pri
evidentiranju možnih kandida-
tov. Zaradi tega smo zaskrblje-
ni nad začetkom priprav na
volitve v letu 1973. Po našem
mnenju bi lahko z odgovornim
pristopom predlagateljev za
možne kandidate lahko negira-
li očitke na račun slabega po-
stopka kandidiranja in eviden-
tiranja v SZDL, ki smo ga bili
deležni ob akciji »25 poslan-
cev«.

3. Strinjamo se s pripomba-
mi nekaterih občin, da bi mo-
ral biti postopek bolj enosta-
ven in izveden na bolj preprost

način. Za to mislimo, da bi lah-
ko RK SZDL preko svojih or-
ganov izbrala nekaj možnih
kandidatov, ki ustrezajo vsem
kriterijem in jih ponudila ob-
činski konferencam v razpra-
vo in odločanje o podpori.
Predpostavljamo namreč, da je
dosti bolj pomemben kriterij
regionalna neobremenjenost
možnega kandidata, kot pa nje-
govo poznavanje komunalnega
sistema skozi profesionalno —
operativno usmerjenost.

4. Za hudo pomanjkljivost
smatramo, da se republiški or-
gani do postopka evidentiranja
niso sporazumeli o možni pro-
fesionalizaciji funkcije člana
predsedstva Skupščine SRS.

5. V interesu priprav na vo-
litve v letu 1973 mislimo, da je
treba našo dejavnost v zvezi s
kadrovanjem odpirati navzven,
ne pa obratno, kot se je to zgo-
dilo s kandidiranjem člana
predsedstva Skupščine SRS. Za
to predlagamo, da se poleg ob-
stoječega predloga možnih kan-
didatov evidentira še mlajše in
sposobne kadre iz prej omenje-
nih organizacij in DPS, za kate-
re mislimo, da bodo v sestavi
predsedstva, kot bo izvoljeno v
tem sklicu, lahko učinkovito
opravili svojo nalogo, če bodo
upoštevali metode in oblike de-
la nosilcev javnih funkcij, kot
so zapisane v dokumentu
»SZDL danes« v poglavju Soci-
alistična zveza — skupščinski
sistem in v ostalih dokumentih,

Nadaljevanje na str. 10

ki se nanašajo na odgovorno ter učinkovito opravljanje javnih funkcij.

6. V petem poglavju sklepa o potekih in postopkih kandidiranja za člana predsedstva SRS stoji določilo, da lahko predsedstvo in IO RK SZDL izmed možnih kandidatov, ki so se pojavili v kandidacijskem postopku, določi kandidate za predsedstvo, če nobeden od možnih kandidatov ni dobil potrebne večine na občinskih kandidacijskih konferencah. Mislimo, da je tako določilo v sklepu izraz nezaupanja v sposobnost vodstev SZDL in njihovih organov pri ocenjevanju posameznega evidentiranja, če je v skladu s kriteriji na eni strani in na drugi nezaupnica občinskim vodstvom SZDL do pripravljenosti za koordinacijo pri kadrovskih rešitvah na republiški ravni. Zato predlagamo, da tako določilo iz ustreznih dokumentov v pripravah na volitve leta 1973 odpade oziroma se formulira tako, da bo točno razvidno, iz kakšnih

razlogov se lahko pojavi nevklajen predlog, kdo naprej vodi postopek in kako se končno pride do vklajenega predloga, ki ga pripravi republiška konferenca na osnovi dogovorov z občinskimi konferencami. Ne moremo se namreč strinjati z konstatcijo, ki je evidentna v prej navedenem sklepu, da je lahko možni kandidat za člana predsedstva občan, ki ga podpira manjšina v SZDL, vendar uživa zaupanje republiškega vodstva SZDL.

7. V pripravah na prihodnje volitve moramo zagotoviti daljše roke za posamezna opravila v volivnem postopku. Na osnovi sprejetih sklepov o kandidiranju člana predsedstva in zbiranju predlogov za predsednika Izvršnega sveta smo imeli za posamezna opravila zelo malo časa, zato je prihajalo do površnosti, poenostavljanj itd.

8. Predlagamo, da mandatar za predsednika Izvršnega sveta objavi listo vlade in jo da v razpravo občinskim vodstvom SZDL.

Kandidacijska konferenca
Domžale

Prva seja občinske skupščine v letu 1972

Prva seja občinske skupščine v letu 1972 je bila 3. februarja, medtem ko je mesec januar minil brez zasedanja občinske skupščine. Potrebno je bilo namreč kar mesec dni časa, da so bili zbrani potrebni podatki za oceno gospodarskih gibanj v letu 1971 ter plan za leto 1972 in da je bil pripravljen čim popolnejši osnutek resolucije o gospodarskem in družbenem razvoju občine v letu 1972. To so bile namreč najpomembnejše zadeve, o katerih je razpravljala skupščina na svoji prvi seji v novem letu.

Najprej pa so odborniki pregledali sklepe pretekle seje in poročilo o izvrševanju. Odbornika Jože Knep in Srečo Smole sta ponovno še pismeno spomnila na sklepe skupščine, ki jih je sprejela na seji meseca maja v lanskem letu in ki so se nanašali na dotedanjo politiko ter na delo bivšega stanovanjskega podjetja, na katere pa odborniki še niso dobili odgovora oziroma poročila o izvršitvi. Ker bo na naslednji seji skupščine na dnevnem redu tudi poslovno poročilo BIRO-ja 1971 in, da bi odborniki tudi tedaj ne ostali brez odgovora na navedene sklepe, sta omenjena odbornika ponovno spomnila nanje. Predsednik skupščine in z njim tudi vsi odborniki so podprli zahtevo obeh odbornikov, ker je zadnji čas, da se stvari razčistijo in, da se investitorjem na zazidalnem območju SEVER-I in drugod pojasni kakšna dela in priprave so plačali ob prevzemu parcel in kaj še lahko pričakujejo in zahtevajo glede na to, da so vedeli, da kupujejo komunalno neurejeno stavbno zemljišče. O vsem tem in še druga pojasnila je treba objaviti v občinskem poročevalcu, kot je bil že tudi sklep občinske

skupščine. Drži ugotovitev, da so bili investitorji zadovoljni tudi z nakupom komunalno neurejene stavbne parcele, ko pa se ustali zahtevajo vse tisto, za kar še niso ničesar plačali ali le malenkost. Res je tudi, da za ceno, po kateri so se do nedavnega oddajale stavbne parcele od 200—3800 starih din ni mogoče dosti napraviti. Glede na to je bil na mestu sklep skupščine, da se odajajo za gradnjo le komunalno urejena zemljišča, in to po ceni, s katero bo mogoče zagotoviti vso potrebno komunalno uredenost. Odborniki pričakujejo, da bodo na prihodnji seji dobili že tolikokrat zahtevani odgovor oziroma pojasnila.

Nato so nadaljevali sejo po naslednjih dveh točkah dnevnega reda, to je: ocena gospodarskih gibanj v letu 1971 in plan za tekoče leto ter osnutek resolucije o gospodarskem in družbenem razvoju občine v letu 1973. Osnutek resolucije bodo obravnavali še pristojni sveti in krajevne skupnosti, prav pa bi bilo, da bi to storile tudi vse gospodarske organizacije, da bi predvidevanja gospodarskega in družbenega razvoja občine bila čimbolj realna glede na možnosti in potrebe. Dokončno besedilo resolucije bo sprejela skupščina na svoji marčni seji.

Obišrno gradivo v zvezi z oceno gibanja gospodarstva v preteklem letu je na povabilo predsedujočega razložila vodja analitsko-planske službe Ivanke Zajc, dipl. ekonomist. Pri primerjavi lanskega letnega plana z realizacijo je ugotovila, da gospodarstvo ni v celoti izpolnilo predvidevanj. Tako je bila letna stopnja rasti realnega družbenega proizvoda celotnega gospodarstva predvidena v višini 9 %, dejansko dosežena pa je bila

za procent nižja. Tudi izvoz blaga in storitev je zaostal za predvidevanji za 7 %, medtem ko je bil plan rasti fizičnega obsega industrijske proizvodnje in zaposlenih v družbenem sektorju 100 %-no uresničen, oziroma se je v industriji zaposlilo celo 1 % več ljudi kot je bilo predvideno. Rast nominalnih osebnih dohodkov na zaposlenega je bila za 4 % večja od načrtovane, medtem ko se realni OD na zaposlenega niso povečali za 5 %, kot je bilo predvideno ampak so se še znižali za 1 %. Za leto 1972 se glede na republiška predvidevanja o možnostih gospodarskega razvoja ter gibanj gospodarstva občine v preteklem letu kakor tudi predvidevanj gospodarstvenih organizacij za leto 1972 pričakuje, da se bo družbeni proizvod celotnega gospodarstva povečal za 8 %. To pa bo mogoče doseči s povečanjem števila zaposlenih, kakor tudi na podlagi novih zmogljivosti. Tudi industrija predvideva, da bo v letu 1972 povečala fizični obseg proizvodnje za 8 %, kmetijska proizvodnja pa se bo v celoti povečala predvidoma za 1 %, medtem ko je pričakovati višjo rast zasebne kmetijske proizvodnje, in to za 4 %, ker se bo pričelo z realizacijo srednjeročnega programa razvoja kmetijstva, pa tudi perspektivna zasebna kmetijska gospodarstva bodo že prispevale svoj delež k rasti zasebne kmetijske proizvodnje. Tudi v trgovini in gostinstvu se pričakuje 12 oziroma 11 % povečanje družbenega razvoja. V zasebni obrti se predvideva nekoliko hitrejša rast kot v družbenem sektorju obrti. Nadalje je v načrtu, da bo domžalsko gospodarstvo izvozilo v tekočem letu za približno 28 % več blaga kot v preteklem letu, še močnejše (30 %) pa se bo povečal uvoz, predvsem opreme in surovin. V tekočem letu se načrtuje tudi izredno živahna investicijska aktivnost vsega gospodarstva, predvsem pa industrije, ki bo ustvarila preko 85 mil. din investicij. Predvidevajo jih predvsem Papirnica, Lek Mengeš, Induplati, Toko, Helios in Univerzale, od neindustrijskih podjetij pa bo prednjačilo v investicijah trgovsko podjetje »Naprerek«. Predvideva se, da se bo v industriji v tem letu nanovo zaposlilo okoli 260 ljudi in še naprej se predvideva teženja za izboljšanje kvalifikacijske strukture zaposlenih.

Osnutek resolucije o družbeno ekonomskih izhodiščih razvoja občine za leto 1972 je zasnovan na načelu, da bo rast osebnih dohodkov, splošne in kolektivne potrošnje počasnejša od rasti družbenega proizvoda ter, da se v letu 1972 relativno ne bodo povečale obremenitve gospodarstva.

Ko je predsednik skupščine odprl razpravo, se je najprej oglašil odbornik inž. Mirjan Košir, ki je ugotovil, da je podjetje Helios Domžale preteklo poslovno leto sicer dobro končalo, vendar pa za tekoče leto njihova delovna skupnost ni tako optimistično razpoložena. Če se namreč pogoji gospodarjenja ne bodo spremenili bo kemična industrija tekoče poslovno leto slabo zaključila.

Odbornik Jenčič Milan je menil, da je treba v resolucijo gospodarstvenega in družbenega razvoja občine vnesti več načrtov tudi za področje trgovine, gostinstva in turizma. Sodobna trgovska mreža bi se namreč morala razširiti tudi izven mestnih središč, medtem ko bi k razvoju gostinstva in turizma veliko prispevali sodobni gostinski obrati, predvsem pa bi bila potrebna gradnja vsaj enega hotela z večjimi kapacitetami, pa

tudi urejeni športni objekti bi prispevali k razvoju turizma in dohodkom občinskega proračuna.

Tudi odbornik Jože KNEP je podprl predlog predgovornika tako glede potrebe po trgovskih lokalih izven večjih središč, kakor tudi glede gradnje hotela. Zanima ga, kako je z realizacijo gradnje hotela v Grobljah, za kar so že bili interesenti.

Peter Gubanc se je strinjal, da je obravnavanim področjem treba posvetiti posebno skrb, vendar se mu zdi, da kritična situacija na področju kmetijstva zahteva še posebno pozornost, ne le v resoluciji, pač pa tudi pri konkretnem reševanju omenjene problematike. Opozoril je na problem proizvodnje in cene mleka, ki ne pokrije stroškov proizvodnje, niti pri družbenih kmetijskih proizvajalcih niti pri zasebnem kmetu. Če bo tako stanje še trajalo, se bo proizvodnja mleka še znižala, posledice tega pa so lahko vsakemu jasne. Zato bi bilo treba pri sestavi resolucije in proračuna za tekoče leto upoštevati to področje z večjim zneskom za kmetijsko pospeševalno službo.

Odbornik Albin Penič je menil, da je treba v resoluciji povedati nekaj tudi o zdravstvenem varstvu kmetov in njihovem socialnem zavarovanju in urediti, da se vsaj kmetje — kooperanti izenačijo s pravicami iz zdravstvenega in socialnega zavarovanja, ki jih uživajo delavci zaposleni v delovnih organizacijah. Spomnil je tudi na kreditiranje preko sklada za pospeševanje kmetijstva ter ugotovil, da je vračilni rok prekratek, saj kmet v treh letih ne more vrniti na primer treh milijonov posojila.

Inž. Dušan DEČKO je opozoril na nesorazmerje med povečanjem izvoza in uvoza s konvertibilnega področja, saj se predvideva, da bo letošnji izvoz za omenjeno področje večji za 2 %, medtem ko se predvideva, da bo uvoz s konvertibilnega področja za okoli 15 % več kot v preteklem letu. Predlagal je, da bi analizirali uvoznike, in uvoz s konvertibilnega področja po možnosti zmanjšali.

Podpredsednik skupščine Jakob Černe je v svojem prispevku k razpravi spomnil na tri osnovna načela nadaljnjega gospodarskega in družbenega razvoja občine v tekočem letu. Mimo prvih dveh, že navedenih načel, se pojavlja po sprejetih dokumentih še novo načelo, to je ublažitev socialne diferenciacije in velike potrebe na področju negospodarstva. Torej bo treba brez povečane obremenitve gospodarstva zadostiti vsaj nujnim potrebam na področju družbene potrošnje. Zato so v osnutku resolucije tudi nakazana področja, ki neogibno zahtevajo določena sredstva.

Predsednik skupščine je strnil misli razpravljavcev in predlagal, da bi bila na eni naslednjih sej skupščine spet na dnevnem redu problematika kmetijstva in v zvezi s tem vprašanje zdravstvenega in socialnega zavarovanja kmetov. Ugotovil je da gospodarstvo v občini tudi letos zelo previdno načrtuje. Kot vedno doslej pa se ob zaključku leta ugotovi, da so bili rezultati boljši kot so bili predvideni. Meni, da bi morali biti gospodarstveniki večji optimisti, saj uspehi v preteklosti, posebno industrije, to tudi potrjujejo. Posebno za nekatere gospodarske orga-

Odloki in sklepi občinske skupščine

Na podlagi 9.a člena o obveznem izločanju dela proračunskih dohodkov v letu 1970 v posebno rezervo (Ur. list SFRJ, št. 32/70, 53/70 in 15/71) in 134. člena statuta občine Domžale, je skupščina občine Domžale na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 3. 2. 1972 sprejela

ODLOK

o prenosu presežka občinskega proračuna za leto 1971 v občinski sklad skupnih rezerv

1. člen

Presežki dohodkov občinskega proračuna za leto 1971, izločeni na račun posebne rezerve pri Službi družbenega knjigovodstva po določbah zakona o obveznem izločanju dela proračunskih dohodkov v letu 1970 v posebno rezervo (Ur. list SFRJ št. 32/70, 53/70 in 15/71) se prenesejo v občinski sklad skupnih rezerv.

Občinski sklad skupnih rezerv vodi ta sredstva ločeno od drugih svojih sredstev.

2. člen

Sredstva, ki se po prejšnjem členu prenesejo v občinski sklad skupnih rezerv, se smejo v skladu s pogodbo iz 3. člena tega odloka uporabiti le za sanacijo delovnih organizacij.

3. člen

Natančnejši pogoji in način za uporabo sredstev iz 1. člena tega odloka se določijo s posebno pogodbo med občinskim skladom skupnih rezerv in občino Domžale.

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.
Številka: 400-1/72
Datum: 3. 2. 1972

Predsednik
Skupščine občine Domžale
Albin Klemenc, i. r.

Na podlagi 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS št. 16/67) in 134. člena statuta občine Domžale je skupščina občine Domžale na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 3. 2. 1972 sprejela

ODLOK

o spremembi urbanističnega načrta za Domžale in Mengeš — obrtna cona Radomlje

1. člen

Urbanistični načrt za Domžale in Mengeš št. proj. P-1866 c, ki ga je izdelalo Projektivno podjetje Kranj, se s projektom, ki ga je izdelalo podjetje BIRO 71 Domžale v novembru 1971 pod št. 17 spremeni tako, da se kmetijske površine ob industrijskem rezervatu opekarne Radomlje določijo kot cona za šumno obrt.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.
Številka: 350-2/72
Datum: 3. 2. 1972

Predsednik
Skupščine občine Domžale
Albin Klemenc, i. r.

Na podlagi 23. člena zakona o javnem tožilstvu (Uradni list SFRJ, št. 7/65) in 133. člena statuta občine Domžale je Skupščina občine Domžale na seji 3. 2. 1972 sprejela

SKLEP

I.

Skupščina občine Domžale soglaša z razrešitvijo Vladimirja MAJCNA dolžnosti občinskega javnega tožilca v Domžalah in Emila TOMCA dolžnosti namestnika občinskega javnega tožilca v Domžalah.

II.

Istovrstno daje Skupščina občine Domžale soglasje k postavitvi Emila TOMCA za občinskega javnega tožilca v Domžalah.

SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE

Številka: 111-2/72

Datum: 4. 2. 1972

Predsednik
Skupščine občine Domžale
Albin Klemenc, i. r.

POPRAVEK

odloka o javnem redu in miru v Uradnem vestniku št. 10/71

V 18. členu se 5. točka pravilno glasi:

5. če dovoli, da se na javnem mestu ali v zabavnih prostorih povzroča hrup v času od 22. do 5. ure (1., 2. in 3. odst. 9. člena).

6. če ne omeji hrup in ropot v bližini šol, javnih prostorov in naseljenih krajih (1., 2. in 3. odst. 10. člena).

Nadaljevanje s str. 10

nizacije velja, da bi lahko bile veliko bolj smeje, tako pa nekatere ne izkoristijo niti svojega konjunkturnega položaja. V zvezi s tem sta odbornika Feliks Grčar in Franc Mušič spomnila na premo izkoriščene razvojne možnosti opkarske industrije. V nadaljevanju je predsednik skupščine spomnil na sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij, ki bo še naprej v okviru možnosti v prvi vrsti pomagal tistim gospodarskim organizacijam, ki bodo šle v večjo razširitev in ustvarjanje večjih zmogljivosti. Strinjal se je z razpravljalcem iz Heliosa, vendar je prepričan, da se bo omenjenega gospodarske organizacije izvelela iz težav, saj ji je to uspelo že v dosedanjih kritičnih in težkih situacijah. Tudi kritične ocene na področju trgovine in posebno gostinstva in turizma so po njegovem upravičene. Predstavniki občine si vztrajno prizadevajo, da bi našli investitorja za gradnjo hotela, pa tudi nadaljevanje gradnje na Kolovcu je ena od prvih nalog na tem področju.

S sprejemom posebnega odloka je nato skupščina odločila, da se presežek občinskega proračuna za leto 1971 prenese v občinski sklad skupnih rezerv. Nato je skupščina na predlog sveta za urbanizem sprejela odlok o spremembi urbanističnega načrta Domžale in Mengeš in sicer zato, da se predvidijo površine za obrtno cono, kjer se

bo lahko širila šumna obrt. Načrt je bil razgrnjen en mesec, vendar nanj ni bilo nobenih pripomb.

Nato je skupščina dala soglasje k sklepu zbora volivcev Trzin o ustanovitvi samostojne KS Trzin in brez pripomb potrdila njen statut.

Sledila je razprava na poročilo o delu TSOV v letu 1971, o programski usmeritvi v letu 1972 in lestvici mesečnih oskrbnin Vzgojnovarstvenega zavoda Domžale. Pristojni občinski svet, ki je obravnaval navedeno poročilo, je predlagal skupščini, da poročilo TSOV potrdi in pravtako njeno programsko usmeritev v letu 1972. Tudi skupščina je ugotovila, da so bili doseženi na tem področju veliki uspehi. Tako je bil sklenjen samoupravni sporazum o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva. Pričelo se je z gradnjo vrtca v Domžalah, sprejet je bil program gradnje vrtcev v Radomljah in na Viru; zagotovljen je bil vpliv TSOV na dodeljevanje šolskih toplih malic in povečan vpliv občanov oziroma neposrednih proizvajalcev na zadeve otroškega varstva.

Program dela TSOV za leto 1972 predvideva med drugim sprejem srednjeročne usmeritve izgradnje vrtcev v Radomljah in na Viru ter razvijanje novih oblik na območjih občine, kjer dnevno varstvo ni izvedljivo in vključevanje v družbeni dogovor še druge delovne organizacije.

Za uvod v razpravo je predsednica izvršnega odbora TSOV Marija Ivković povedala nekaj misli in med drugim ugotovila, da je politika in delo na področju otroškega varstva vsklajeno s politiko republiške skupnosti, seveda pa prilagojena krajevnim razmeram in potrebam. V razpravi se je najprej oglašil odbornik Anton Lebar, ki je dal priznanje dosedanjemu delu delavcem na področju otroškega varstva in spomnil na nadaljnje dolžnosti, da bo otroško varstvo doseglo stopnjo, ki si jo vsi želimo.

Odbornik Janez Lenček je postavil vprašanje v zvezi z gradnjo otroškega vrtca v Domžalah, ki je nizka in prilično draga in kako je z nadaljnjimi gradnjami, če bodo namreč po obliki in ceni podobne tej gradnji.

Jakob Černe, podpredsednik Sob, je pojasnil, da se tudi vrtce v Domžalah gradi po normativih, ki veljajo za gradnjo otroških vrtcev, v nasprotnem primeru niti ne bi bilo mogoče priti do potrebne kredita. V drugi fazi bi morala zgraditi nad stavbo stanovanja za vzgojitelje, vendar bi bila ta gradnja zaradi določenih dodatnih del precej draga. Po investicijskih stroških je radnja omenjenega vrtca nekoliko dražja, ker so v objektu zagotovljeni centralni prostori vseh vzgojnovarstvenih ustanov v občini. Predvidena je tudi večja kuhinja, ker bo oskrbovala s prehrano vse bližnje vrtce. Grad-

njo draže tudi prostori za dojenčke, za katere so predvidene precejšnje kapacitete.

Ivković Marija je odborniku Janezu Lenčku in drugim odgovorila na drugi del vprašanja. Vrsta in način nadaljnje gradnje otroških vrtcev je še odprt, ker bo morda mogoče dobiti še projekt za cenejšo in boljšo gradnjo, vendar pa je osnovno vodilo pri tem, da se gradi hitro, čim ceneje in za čimvečje število otrok. TSOV se je morala za projekt vrtca v Domžalah hitro odločiti zaradi kredita, za katerega je zaprosila in ga dobila pri republiški skupnosti, glede nadaljnjih gradenj pa bo dobrodošel vsak pravočasen predlog in sugestija. Ugotovila je tudi, da se TSOV zavezuje obveznosti za gradnjo otroških vrtcev tudi izven mestnih središč, za kar bo v sodelovanju s KS, delovnimi organizacijami in drugimi pripravljen tudi ustrezen program.

Maks Zajc je pozdravil ugotovitve tovarišice Ivković, da se bo mreža otroškovarstvenih ustanov razširila tudi na podeželje, to pa predvsem Črni graben in Moravška dolina. Prav bi bilo, da bi se vpeljala vsaj celoletna mala šola, če že ne bo mogoče tako hitro urediti otroških vrtcev. Na noben način ne bi smeli teh področij glede tega puščati v nemar, saj bi tako napravili škodo ljudem že v mladih letih, ki se je kasneje ne da odpraviti.

Nadaljevanje na str. 12

Peter Primožič, načelnik oddelka za splošne zadeve in družbene službe je podal mnenje in stališče sveta za zdravstvo in socialno varstvo k lestvici oskrbnin v Vzgojnovarstvenem zavodu v Domžalah. Ugotovil je, da pomeni nova lestvica znaten premik naprej. Prispevki staršev se gibljejo od štiri delovnih organizacij za socialno do 35 tisoč SD in so odvisni od višine dohodka na družinskega člana. Lestvica določa tudi prispevek ogrožene in prispevek TSOV. Matere samohranilke pa naj bi prispevale 15 % manj kot določa lestvica. Tudi za oskrbo dojenčkov, za katere so sicer oskrbni stroški za 30 do 40 % višji, naj bi veljala ista lestvica. Pristojni svet je še predlagal, da bi se lestvica v mesecu maju ponovno pregledala in ugotovila ekonomska cena oskrbnin ter po potrebi povečala. Sedanja lestvica izhaja iz ugotovitve, da je ekonomska cena 420 din mesečno na otroka, vendar pa se že sedaj ugotavlja, da je višja.

Ivković Marija je k tej ugotovitvi dodala predlog, da bi se glede na to prispevek k oskrbnini upošteval kot akontacija, ki se bo ob polletju poračunala oziroma bo potrebno ustrezno doplačilo. Ta predlog je skupščina kasneje tudi sprejela, čeprav je direktor Vzgojnovarstvenega zavoda Rajko Radmilič med drugim predlagal, naj skupščina že sedaj sprejme povišano oskrbnino, ki bo temeljila na dejanski ekonomski ceni, tega pa skupščina brez ustrezne dokumentacije ni mogla sprejeti. Jernej LENIČ, predsednik skupščine TSOV, je želel med drugim za pravilno nadaljnje tolmačenje pojasniti, zakaj daje družba prispevek k oskrbnini (po sedanjih lestvici za vsakega sedem tisoč SD) tudi za otroke, za katere bi lahko oskrbnino v celoti krili starši. Vsak otrok je namreč član naše družbe, zato se družba čuti odgovornega za vsakega od njih in je torej tudi dolžna prispevati vsaj nekaj za vsakega. Odbornik Janez Cerar je načel vprašanje prioritete reda za sprejemanje otrok v vrtec in menil, da bi morali imeti prednost otroci staršev z nižjimi osebnimi dohodki. Po ugotovitvi Rajka Radmiliča je največji pritisk za spremembo v Domžalah tako, da je za vrtec, ki je v gradnji vpisanih že 198 otrok, vrtec pa bo imel kapaciteto za 124 otrok. Marija Ivković je menila, da je bilo sprejemanje otrok že urejeno z družbenim dogovorom, kajti to ne sme biti odvisno od plačila, ampak od potrebe. Prijave za nove kapacitete se morajo razporediti po delovnih organizacijah, kjer so zaposleni starši, da bodo imele možnost predlagati prioriteten red. Odbornik Jože Knep in Vida Bogataj sta spomnila na matere samohranilke na njihove težave pri iskanju preživnin za otroke in tudi na breme delovnih organizacij, kjer je veliko žensk — samohranilk, za katerih otroke oziroma njihovo varstvo bodo morale prispevati delovne organizacije. Ivković Marija je spomnila na to, da ta prispevek pravzaprav ni nič novega, ker so se delovne organizacije opredelile zanj že z družbenim dogovorom. Odbornik Franc Kocjan je menil, da je treba v ta dogovor pritegniti še vse delovne organizacije, ki ga doslej niso podpisale. Boji se, da bo zaradi plačevanja prispevka za varstvo otrok socialno ogroženih prišlo do druge skrajnosti, da bi delovne organizacije namreč odklanjale zaposlovanje takih primerov. Odbornik Pavel ŠIMENC je bil zoper to, da bi otroci staršev, ki so zaposleni izven občine

ne mogli biti sprejeti v vrtec, ker bi bili s tem prikrajšani za pravico do varstva v otroškem vrtcu. Peter Primožič je pojasnil, da se bo treba držati kriterijev, ki so bili sprejeti v družbenem dogovoru, po katerih je za sprejem zagotovljen vpliv krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in socialnih služb.

Ob zaključku razprave je predsednik skupščine med drugim spomnil na spremenjeno gledanje na varstvo v otroških vrtcih, saj je bil svoječasnno glede tega precejšen odpor. Nadalje je ugotovil, da predstavlja nova lestvica oskrbnin pozitiven premik v smeri diferenciacije. Glede gradnje vrtcev je prepričan, da se je treba odločiti za najracionalnejšo gradnjo in razpoložljiva sredstva gospodarno nalagati. V tem je treba ljudem, ki delajo na tem vsakakor zaupati. Spomnil je na nove stroške oziroma funkcionalne izdatke, ki jih bodo zahtevale novozgrajene kapacitete otroških vrtcev in glede sprejemanja v vrtec menil, da bi otroci matere samohranilke in otroci socialno šibkejših družin morali imeti prednost pri sprejemu. Prepričan je, da bo treba z gradnjo vrtcev nadaljevati, ker je problem varstva še vedno velik, in na določen način pokriti potrebe tudi izven večjih središč oziroma v Črnem grabnu in Moravški dolini.

V nadaljevanju seje so odborniki soglasno izglasovali soglasje k preimenovanju dosedanje Poklicne šole v Domžalah v »Poklicno kovinarsko in usnjarsko galanterijsko šolo Domžale« ter soglasje za prehod omenjene šole na petdnevni delovni teden.

Na predlog komisije za volitve in imenovanja, ki ga je podal njen predsednik Miro Varšek, so odborniki soglasno sprejeli sklep,

— da da skupščina soglasje k razrešitvi Vladimirja Majcna dolžnosti občinskega javnega tožilca in Emila Tomca dolžnosti namestnika javnega tožilca ter soglasje k postavitvi Emila Tomca za občinskega javnega tožilca v Domžalah;

— da se Anton Kočar razreši dolžnosti člana sveta za gradbene zadeve in urbanizem in namesto njega imenuje v navedeni samoupravni organ Leopold Gec;

— da se Peter Pavli iz Domžal razreši članstva v svetu za kmetijstvo in gozdarstvo in namesto njega imenuje v omenjeni svet Ivan Nastran;

— da se Franc Pergar zaradi boleznih razreši dolžnosti člana sveta za zdravstvo in socialno varstvo in namesto njega za člana omenjenega sveta imenuje Olga Vlastelica iz Moravč;

— da se dosedanjim porotnikom občinskega sodišča Domžale podaljša mandat do izvolitve novih sodnikov porotnikov.

Odborniki so nato poslušali poročilo Jakoba Černeta, podpredsednika občinske skupščine o delu delegatov občin na XVIII. zasedanju, nakar je odbornik Anton Lebar ponovno načel vprašanje zdravstvenega in socialnega varstva kmetov ter vedno večjo obremenitev v zvezi s tem.

Pri zadnjih treh točkah dnevnega reda so odborniki z večino glasov sprejeli sklep, da je gradnja hale za potrebe Avtoservisa v splošnem interesu, da se odproda opuščeni mlin na Škerjančevem, ki je družbena lastnina ter, da se stavba stare šole v Blagovici odproda in sredstva nalože v sklad za izgradnjo šolske mreže, kot je bil že sklep skupščine v septembru 1970. leta.

Stališča sekretariata za družbeno ekonomske odnose v obrti

1. Uveljaviti je treba ustavne amandmaje v zvezi z izenačevanjem družbeno ekonomskega položaja gospodarstva in zasebne obrti in gostinstva. S tem v zvezi je treba urediti sistem ugotavljanja stroškov (knjige), določanja davčne osnove, zlasti pa je treba proučiti sistem stopenj.

2. V sistemu stroškov je treba zagotoviti tako širino, da bo stimuliran pri odmeri davka tisti obrtnik, ki ažurno vodi potrebne evidence in prijavi ves dohodek. Pri tem opozarjamo zlasti na problem amortizacije in dela družinskih članov zavezanca, ki doslej ni zadovoljivo rešeno.

3. V Sloveniji je treba poenotiti sistem dela davčnih uprav, davčne stopnje in način priznavanja stroškov. Pri tem je treba izhajati iz dosedanje prakse tistih občin, ki so imele to doslej najbolje urejeno.

4. Glede na pomen večjih zasebnih obrtnih delavnic pri zbiranju sredstev za proračune je treba ponovno proučiti vsebino zakona o obdavčevanju strojev in opreme v okviru davka na premoženje.

5. Izdelati je treba postopek za odmero davka od obrti in proučiti umestnost in zakonitost začasne odločbe o odmeri. Mislimo,

da bo institut začasne odločbe o odmeri vnesel med obrtnike določen nemir zaradi občutka, da se že vnaprej pripravlja obnova postopka in s tem v zvezi sitnosti pri odmeri.

6. Občine in ustrezni republiški organi se morajo dogovoriti in sankcionirati enoten sistem dela v davčni službi, uskladiti odloke in zagotoviti čimbolj enotne pogoje za skladen razvoj obrti v Sloveniji.

7. Proučiti je treba dosedanje cenzus o vodenju knjig in ga prilagoditi dejanskemu stanju. Prenehati je treba z dosedanje prakso, ko se ravno pri obrtniku vnaprej predpostavlja sum o realnih davčnih osnovah. Zaradi pospeševanja razvoja obrti je treba proučiti ponovno uvedbo pavšaliranja do 50.000 din osnove. V sedanjem sistemu obdavčitve pomeni taka osnova 2100 din mesečne plače, kar je na meji življenjskega minimuma za obrtnika s predpostavko, da sistem amortizacije ne zagotavlja razširjene reprodukcije.

Stališča bodo obravnavana na zboru zasebnih obrtnikov ter nato posredovana ustreznim organom pri Skupščini občine in Republiške skupščine.

A. D.

Osnutek programa KS Trzin

1. Na področju gospodarstva bo svet KS sprejel ukrepe za izgradnjo obcestne kanalizacije in vključitev Trzina v izgradnjo regionalne kanalizacije. Sklenil bo pogodbo s servisom za ureditev javne razsvetljave in z gasilci za njeno vzdrževanje. Urediti bo treba odnose stanovanjskega podjetja do družbenih stanovanj v Trzinu in zagotoviti delovanje hišnih svetov. Pospešiti bo treba prizadevanja za razvoj urbanizma, zlasti izdelavo zazidalnih načrtov in izgradnjo komunalne opreme parcel.

2. Na področju prosvete in kulture bo svet KS skrbel za nemoteno delo družbenih organizacij in društev, zlasti pa osnovne šole s tem, da bo sodeloval pri reševanju

njihovih problemov in skrbel za primerno vzdrževanje doma. Tako bodo imeli občani, organizirani v društvih, primerne pogoje za delo. Posebej se bo svet KS zavzel za ureditev osnovne šole in s tem zagotovil pogoje za boljše izobraževanje otrok.

3. Na področju socialnega varstva bo svet KS sodeloval z ustreznimi organi Sob Domžale pri dodeljevanju, ukinjanju in spremembi socialnih podpor, priznavalnin in štipendij. Prizadeval si bo za zbiranje podatkov o potrebah po organiziranem otroškem varstvu. Sodeloval bo s sekcijo za solidarnost in skrb na ostarele občane pri občinski konferenci SZDL.

Krajevna skupnost Trzin se je odločila odločno kreniti po poti izgradnje krajevnih samouprav in s tem materialnega napredka kraja. Slika prikazuje vodstvo pri sestavljanju programa dela krajevnih skupnosti.

Svet KS bo imenoval ustrezne komisije za ureditev zadev, ki bodo s primopredajo prenešene na KS Trzin. Na področju športa bo pomagal pri organizaciji, financiranju in vzdrževanju športnih objektov. Skupaj s Socialistično zvezo bo pomagal pri kadrovskih, materialnih in organizacijskih vprašanjih v vseh organizacijah in društvih na področju KS. Z odbornikom in drugimi delegati v občin-

skih organih bo sodeloval pri sprejemanju odločitev in obravnavanju zadev, ki so pomembne za občino in krajevne skupnosti. Zahteval bo poročila delegiranih predstavnikov v raznih organih in o tem obveščal občane. Svet bo organiziral tajništvo KS in uradne ure za stik z občani in ustrezno pomoč pri reševanju zadev občanov iz pristojnosti sveta. Opravljal bo tudi vse ostale naloge iz svoje pristojnosti na osnovi zakona in statuta.

Razgovor s predstavniki krajevne skupnosti Trzin

Lansko pomlad so se na zboru volivcev v Trzinu občani odločili za samostojno krajevno skupnost. Doslej so bili namreč vključeni v delo in življenje krajevne skupnosti Mengeš. Glede na razloge za tako odločitev in na prizadevanost, ki so jo v Trzinu pripravljali vložiti v kakršnokoli konkretno in za kraj koristno akcijo, smo predstavniki Krajevne skupnosti povprašali o načrtih, neposrednih nalogah in organizaciji novo ustanovljene KS.

Pri ustanavljanju KS in tudi sicer so nosilci družbenega življenja v Trzinu novo izvoljeni predsednik KS Matevž Štefe, tajnik KS Ivan Novak in odbornik občinske skupščine in sekretar ZK Franci Mušič.

Zaradi zanimivega pristopa k neposredni izvršitvi nalog v KS smo vsakemu postavili vprašanje z njegovega področja dela.

Tovariš predsednik:

Krajevna skupnost se je s 1. januarjem 1972 konstituirala. Ali nam lahko poveste, kateri so osnovni elementi za pripravo programa dela in srednjeročno usmeritev v razvoju KS?

Mislim, da je nesporno najosnovnejši element velika želja občanov v Trzinu za hiter razvoj kraja. Pri tem imam v mislih izgradnjo komunalnih naprav kot so kanalizacija, mostovi, javna razsvetljava, ureditev makadamskih cest in drugo. Jasno nam je, da bomo z ureditvijo teh zadev lahko bolje konkurirali ostalim krajem v občini pri hitri stanovanjski izgradnji, izgradnji gospodarsko komunalnih objektov in ostalih naprav, ki služijo boljшему počutju občanov vsakega kraja — naselja. Najhujši problem, ki nas trenutno tare, je izgradnja javne kanalizacije, zlasti pa obcestne kanalizacije, ki bi morala odvesti vso meteorno in fekalno vodo z dvorišč ob glavni cesti v zbirni kanal. V ta namen smo uvedli pobiranje prispevka za mestna zemljišča in druge prispevke, s katerimi bomo ta problem v sklopu celotne izgradnje kanalizacije v občini poskusili urediti. Naslednja težava v Trzinu je javna razsvetljava, ki je bila že tudi eden od vzrokov za prometne nesreče. Zato si bo svet KS prizadeval vsa razpoložljiva sredstva angažirati tako, da bo čimveč križišč in prometnejših cest v Trzinu ponoči osvetljenih. Občinska skupščina ima v načrtu v naši KS urediti z zazidalnim načrtom dve gradbeni coni. Prva cona naj bi uredila zazidljivost severno od doma in šole, druga cona pa bi bila osnova za izgradnjo urejenega stanovanjskega naselja v predelu pod Rebrijo — Mlakarjeva in Rakefova cesta.

V okviru srednjeročnega programa razvoja pa moramo zaradi

izredno ugodne lege Trzina zagotoviti potrebne lokacije za izgradnjo poslovno trgovskih objektov. Zaradi modernega koncepta gradnje takih objektov lahko pričakujemo, da bo cona za take objekte določena v Trzinu severno od zvezne ceste in vzhodno od ceste proti Mengšu. Takih objektov zahtevajo velike površine, zlasti za odprt poslovni prostor in parkirišča. Tak koncept je tudi v skladu s programi srednjeročnega razvoja Ljubljane, ki se bo širila proti Domžalam.

Poleg gospodarskih zadev si bo svet KS prizadeval urediti probleme osnovne šole, kulturnega doma in poživiti delo organizacij in društev. V dogovoru smo s Temeljno izobraževalno skupnostjo v Domžalah za adaptacijo in modernizacijo šole. Tako bo urejena priročna kuhinja in centralna kurjava. V skladu s finančno sposobnostjo pristojnih organov bomo poskusili preurediti dvorano v domu za potrebe organizacij in društev za zborovanja, sestanke in seminarje. Pri tem imamo v mislih preprosto računico, da imamo z dvorano letno neko vsoto fiksnih stroškov, ki nam jih bodo plačali uporabniki, če jim bomo dvorano usposobili, sicer pa jih bomo ob prazni dvorani morali plačati iz sredstev KS.

Svet KS trenutno pripravlja osnutek programa dela, ki ga bo obravnaval in sprejel zbor volivcev v marcu letos.

Tovariš tajnik:

Vsi vemo, da je treba za vsako delo pripraviti tudi ustrezne pogoje, metode, in organizacijo. Zanima nas, kako ste to uredili v Trzinu?

V skladu s statutom je bil izvoljen KS v naslednjem sestavu:

Matevž Štefe	— predsednik
Ivan Novak	— tajnik
Ivan Mušič	— podpredsednik
Franc Mušič	— član
Franc Ložar	— član
Brane Pirnat	— član
Florjan Jemc	— član
Roman Zupan	— član
Ivan Ručigaj	— član
Miha Kepić	— član
Ivan Kecelj	— član

V prvem nadstropju Doma smo si uredili pisarno KS, ki bo odprta za občane vsako sredo od 16. do 19. ure. V skladu s predpisi smo sprejeli statut KS, ki vsebuje postopek za ustanovitev KS, program dela, delovanje organov KS in postopek za spremembo statuta. Ta statut predvideva, da mora svet vsako leto sprejeti finančni načrt in program dela, ki ga obravnava in sprejme zbor volivcev. S tem je zagotovljen največji možni vpliv občanov na vse pomembnejše odločitve v KS.

V tem tednu pripravljamo primopredajo poslov med KS Mengeš in njenim tajnikom ter primopredajno komisijo našega sveta SK. Dogovorili smo se, da naj bo rok za primopredajo do 15. II. 1972. Urediti je treba vse poslovne odnose z najemniki premoženja, ki ga upravlja KS Trzin. Za nas so važne pogodbe s Mercatorjem, z najemniki dvorane v Domu in najemniki ostalih objektov in zemljišč v družbeni lasti. Zato bomo v prvi fazi našega dela posvetili veliko pozornost ureditvi teh zadev in poskusili za posamezne objekte in zemljišča doseči čim višjo najemnino. Med uradnimi urami bomo člani sveta v pisarni KS na razpolago občanom za vsa pojasnila, razlage in vso možno pomoč pri urejanju njihovih zadev.

Tovariš odbornik:

Pri ustanavljanju KS ste zaradi dosedanje prizadevnosti za napredek Trzina odigrali pomembno funkcijo. V zvezi s financiranjem dejavnosti KS imate vsekakor največ izkušenj, zato nam razložite, kako bo novo ustanovljena KS uredila financiranje svojega programa dela in kakšno vlogo bo pri tem odigrala občinska skupščina, katere odbornik ste?

Med najvažnejše naloge KS vsekakor spada dobro sestavljen finančni načrt. Dokler smo bili vključeni v KS Mengeš, smo skupna sredstva delili po določenem ključu na posamezne kraje v KS. Občinska skupščina je doslej delila odobrena sredstva za KS v sorazmerju s plačanimi davki od obrtnikov in kmetov. Računamo, da bomo zaradi hitrega razvoja obrti v Trzinu v enakem sistemu delitve sredstev pridobili na višini sredstev od občinske skupščine. Poleg tega razpolagamo tudi s sredstvi prispevka za mestna zemljišča in prispevki občanov za ureditev ali izgradnjo določenih objektov. Uvedli smo prakso, da ceste posipamo s prostovoljnimi delom občanov, zato na ceste dostavimo ustrezen material za posip, stanovalci ob cesti pa vsak svoj odsek ustrezno nasujejo. S

tem prihranom določena sredstva oziroma za isti denar nabavimo več materiala za posip.

Najemnine, kot eden od virov dohodkov, je omenil že tov. tajnik. Prav s tem virom dohodka smo uredili najnujnejše zadeve v Domu in ga usposobili za normalno uporabo. Tako nam je podjetje Mercator v obliki najemnine adaptiralo trgovino z bifejem, uredilo in usposobilo kletne prostore, ter zagotovilo sredstva za popravilo strehe. S prispevkom za mestna zemljišča bomo uredili kanalizacijo ob cesti in s tem rešili velik problem občanov, ki stanujejo ob cesti ali to cesto uporabljajo.

Za izvršitev najnujnejših nalog imamo del sredstev zagotovljenih še kot saldo iz lanskega leta na računu KS Mengeš. Z nabavo štampljke in otvoritvijo žiro računa bomo zbrali vsa razpoložljiva sredstva na enem računu in začeli z rednim poslovanjem. Računamo, da bo občinska skupščina namenila letos za ceste in delo KS več sredstev kot lani, zato bo tudi dotok iz teh virov večji. V skupščini si bomo prizadevali za čimvišja sredstva v te namene iz proračuna in skladov ter čim pravičnejšo delitev sredstev med krajevnimi skupnostmi.

Občinska konferenca SZDL Domžale je pomagala pri ustanovitvi KS Trzin zato pozdravlja pobudo sveta KS za obširno in hitro izvrševanje nalog v okviru programa dela. V okviru druge faze ustavnih sprememb pripravlja spremembo statuta krajevnih skupnosti, zato bo mobilizirala kadre za poživitev dela tudi v drugih KS. Zlasti bo vložila napore za spremembo statuta in ustrežnejši sistem financiranja ter s tem v zvezi zagotovitev večjih sredstev za KS.

Občinska konferenca SZDL in uredniški odbor se za odgovore zahvalujeta sodelujočim ter njim in celotnemu svetu želita veliko uspehov pri delu.

Razgovor pripravil:
Andrej Drmal

Občni zbor ZVRS v Moravčah

V nedeljo, 30. januarja se je kljub slabemu vremenu zbralo v osnovni šoli »Jurija Vege« veliko število članov zveze rezervnih vojaških starešin na občni zbor.

Po predvajanju strokovnega filma in izvolitvi organov zbora je spregovoril dolgoletni predsednik združenja in aktivni družbeni delavec Franc Novak, ki je podal kratko, izčrpno, a svojsko in duhovito poročilo o delu združenja. Iz njegovega poročila so prisotni čutili dihanje dela, vztrajnosti in naporov, ki so pripomogli do pre mnogih uspehov v preteklem obdobju. Najdalj pa se je zadržal pri vlogi in pomenu povezanosti ter koordinacije dela teritorialnih partizanskih edinic s civilno zaščito in krajevno skupnostjo.

Preteklo leto je začela delati v Moravčah strelska sekcija, v katero se je vključilo veliko število pionirjev in mladincev; vrata pa so odprta vsem, ki se zanimajo za strelstvo.

Velika pridobitev za Moravško dolino je tudi radioamaterski klub, ki že dokaj uspešno deluje, za kar

ima velike zasluge radioklub iz Domžal, ki je nesebično z nasveti in veliko materialno pomočjo pomagal premostiti prve težave. Za ušesa pa bi morali pocukati tiste pristojne, ki so ob rojevanju kluba govorili kot bi rožce sadili in obljubljali, kako bodo mlademu klubu pomagali, pa so pozneje stisnili rep med noge...

Prisotni so še poudarili pomen revije »Naša obramba« za strokovno izpopolnjevanje starejšega kadra, kakor tudi za izobrazbo vseh prebivalcev, predvsem pa mladine. Škoda je le, da se bo revija predvidoma podražila, zato je bil umesten predlog, naj bi pristojni organ občinske skupščine subvencioniral revijo vsem tistim naročnikom, ki stanujejo v naši občini, ker bo le na ta način našla pot v vsako hišo, v vsak dom. To bi bila najcenejša, obenem pa najdragocnejša investicija v znanje, strokovno razgledanost in usposobljenost vseh občanov naše občine.

Po živahni diskusiji je za ključek spregovoril še sekretar občinskega komiteja ZK Aleksander Skok, ki je prisotne seznanil z nekaterimi negativnimi pojavi v naši družbi, ki se od časa do časa pojavijo v taki ali drugačni obliki. Pojasnil je tudi vzroke in posledice dogodkov na Hrvaškem, ter izrazil prepričanje, da do česa podobnega v naši družbi ne bo več prišlo.

Tone Turšič

POROČILO TEMELJNE SKUPNOSTI OTROŠKEGA VARSTVA DOMŽALE O PRISTOPANJU K DRUŽBENEMU DOGOVORU

K družbenemu dogovoru o financiranju otroškega varstva v Domžalah so dosedaj pristopili:

Delovne organizacije	že izvršena vplačila
1. Skupščina občine, Domžale	6.586,00
2. Avtoservis, Domžale	6.155,50
3. Vodovodna skupnost, Preserje	127,05
4. Lek, Ljubljana	24.006,25
5. BIRO 71, Domžale	
6. HELIOS, Domžale	
7. Dom počitka v Domžalah	
8. »Servo Mihalj« Oljarna, Domžale	
9. »Universale« Domžale	
10. Prodajalna »Universale« Domžale	
11. Ribarstvo export, Ljubljana	
12. Pivovarna UNION — PE Mengeš	
13. Zavod za glasbeno izobraževanje, Domžale	
14. Poklicna šola, Domžale	
15. Semesadika, Mengeš	
16. Hidrometal, Mengeš	
17. Občinsko javno tožilstvo, Domžale	
18. Komunalno podjetje, Domžale	
19. Papirnica, Količevo	
20. Komunalno gospodarstvo, Mengeš	
21. Tovarna sanitetnega materiala, Domžale	
22. Vzgojno varstveni zavod, Domžale	
23. Opekarna, Radomlje	
24. Temeljna izobraževalna skupnost, Domžale	
25. Tovarna filca, Mengeš	
26. Ljubljanska banka — podružnica, Domžale	
27. Kulturna skupnost, Domžale	
28. Občinski odbor ZZB NOV, Domžale	
29. Občinska konferenca SZDL, Domžale	
30. Občinski sindikalni svet, Domžale	
31. »Induplati« Jarše	

Zasebni obrtniki skupaj:

- Gostišče Repovž, Domžale
- Kaplja Marija, Radomlje
- Kaplja Franc, Radomlje
- Ivo Jagarinec, Domžale
- Marija Okršlar, Domžale
- Arnež Miha, Domžale
- Zamljen Andrej, Preserje
- Moharič Evgenija, Koča na Gobavici
- Likar Vida, Domžale
- Majhenič Vili, Domžale
- Jakopič Franc, Domžale
- Kovič Radoslav, Dob
- Žnidar Franc, Domžale
- Smerkolj Franc, Domžale
- Plešec Franc, Depala vas
- Jezernik Jože, Domžale, Krožna 9
- Smolnikar Albina, Depala vas
- Alič Franc, Betka, Vir
- Kmetič Marjeta, Dob
- Žitko Viktor, Radomlje
- Dermastja Franc, Mengeš
- Virjent Ivan, Domžale
- Kokalj Stanko, Domžale
- Kovič Alojz, Stane, Selo 17
- Strgar Maks, Domžale
- Grčar Franc, Dragomelj
- Kokol Sonja, Domžale
- Sever Peter, Sr. Jarše
- Gros Pavle, Vir
- Mahkota Franc, Vir
- Herle Franc, Domžale
- Ložar Marija, Domžale
- Rogelj Anton, Mengeš
- Sarc Srečo, Zavrti — Mengeš
- Pavovec Milena, Mengeš
- Premk Franc, Mengeš
- Bardorfer Božena, Mengeš
- Sinčič Srečko, Mengeš
- Juvan Mirko, Domžale
- Pogačar Elizabeta, Radomlje
- Žnidar Cilka, Mengeš
- Levec Franc, Mengeš
- Levec Alojz, Mengeš
- Rakef Florjan, Domžale
- Okršlar Vinko, Domžale
- Ivo in Ančka Smolnik, Domžale
- Sicherl Anton, Domžale
- Colnar Marija, Trzin
- Margon Mojca, Vir
- Kancilija Pavel, Domžale
- Marčun Metod, Radomlje
- Gabrič Franc, Domžale
- Svetlin Janez, Domžale
- Cerar Rudi, Domžale
- Berta in Jože Gornik, Domžale
- Jezernik Jože, Domžale

Zasebni obrtniki — skupaj:

IN ZOPET NAS JE DEDEK MRIZ ...

Že več let zaporedoma organizira domžalsko Društvo prijateljev mladine prihod in obdaritev dedka Mriza za naše cicibančke.

Da dobi potrebna sredstva priredi DPM vsako leto družabni večer za starše.

Obisk je vsako leto kar lep, razpoloženje gostov pa vedno odlično.

Prireditve prijetno izzveni predvsem po zaslugi marljivega in nesebičnega dela članic društva DPM.

Le-te obiščejo sleherni podjetje, mnoge ustanove in vrsto obrtnikov. Kamorkoli pridejo, naletijo na odprte roke. Vsakdo prispeva, kolikor je v njegovi moči: eni z denarjem, drugi z dobroti za srečolov.

DPM iz Domžal se zato vsem darovalcem iskreno zahvaljuje. Z izkupičkom, ki se zbere v glavnem od vstopnine in srečolov.

- Grčar Janez, Domžale
- Pistotnik Janez, Hudo
- Vrenjak Brigita, Vir
- Zor Albina, Nožice 54
- Horvat Antonina, Ihan
- Mušič Srečko, Depala vas
- Kirbar Ivanka, Preserje
- Debevc Ivan, Mengeš
- Vettoraz Alojz, Peče
- Pogačar Jože, Hudo
- Sešek Jakob, Homec
- Skok Franc, Rodica
- Velepec Andrej, Domžale
- Koritnik Ciril, Domžale
- Marčun Andrej, Vir
- Kovač Angela, Domžale
- Cerar Ciril, Radomlje
- Goropečnik Srečko, Bišče
- Solje Rok, Vir
- Kircher Stane, Domžale
- Pevec Drago, Domžale
- Markič Marjan, Bišče
- Tajč Marija, Domžale
- Mušič Sonja, Trzin
- Trojanšek Vinko, Domžale
- Kumer Franc, Mengeš
- Burgar Viktor, Mengeš
- Hrovat Franc, Domžale
- Kunaver Peter, Vir
- Peterka Ivana, Zalog Dob
- Koderman Amalija, Domžale
- Koderman Janez, Domžale
- Gorišek Franc, Trojane
- Koželj Aleksandra, Dob
- Koželj Jože, Dob
- Verbič Peter, Sr. Jarše
- Bettelino Lojze, Mengeš
- Hribar Darinka, Mengeš
- Lovše Nada, Mengeš — Trzin
- Dimc Janez, Domžale
- Cerar Anton, Zalog — Dob
- Jager Marija, Mengeš
- Smerkolj Marija, Trojane
- Bele Simon, Mengeš
- Cerar Karel, Studa
- Alič Marjan, Vir
- Sušteršič Franc, Trzin
- Krušec Jožica, Domžale
- Srebotnjak Branko, Dob
- Cepuder Vinko, Domžale
- Piskar Franc, Domžale
- Štrucej Jožefa, Domžale
- Adamič Pavla, Moravče
- Brilej Jože, Zalog — Dob
- Kosec Miloš, Mengeš
- Stopar Janez, Mengeš
- Kokalj Milan, Moravče
- Kavčič Franc, Trzin
- Urbanija Jože, Domžale
- Vavpetič Ivan, Radomlje
- Marušič Ivanka, Vir
- Šitar Branka, Domžale
- Kovač Maks, Vir
- Ružigaj Ivan, Trzin

dosedanja vplačila:
16.200,00

va obdari dedek Mriz naše malčke.

Na okusno okrašenem odru v dvorani kina so letos domžalski učenci II. osnovne šole zavzeto zaigrali uspeli prizorček, katerega so dodali še posrečen izbor pesmi, s katerimi so pričakali dedka Mriza s spremstvom.

Zaradi prevelikega števila tega drobiža je moral dedek Mriz ta dan dvakrat priti — dopoldne in popoldne. Vmes pa je obiskal tudi oskrbovance v domu Počitka v Domžalah. Skupina dečkov in deklic jim je zapela nekaj pesmi, sre-

ZAHVALA

Za organizacijo akcije za dovoz vode na Dobeno, se vaščani Dobena zahvalujemo Krajevni skupnosti Mengeš in gasilskim enotam iz Ljubljane, Kraš, Domžal, Homca, Radomelj, Trzina, Loke in Mengša. Posebno se zahvaljujemo tov. Blejcu za trud in prizadevnost in vsem, ki so sodelovali pri tej akciji.

MIRKO POŽEK — 50-LETNIK

1. februarja letos je praznoval 50-letnico MIRKO POŽEK.

Rojen je bil v Butoraju pri Črnomlju kot sin kmečke družine. Med vojno je družina aktivno sodelovala z NOV, Mirko sam pa je bil borec NOV, do osvoboditve, nato pa v aktivni službi JLA do leta 1952.

Po demobilizaciji se je vpisal na pravno fakulteto, obenem pa se je zaposlil pri Okrajnem zavodu za socialno zavarovanje v Krškem, kot vodja pokojninske službe.

Od leta 1960 je zaposlen na delovnem mestu sekretarja v TOSAMA Domžale. Povsod je aktivno deloval v družbeno političnih organizacijah, še zlasti pa v mladinski organizaciji v Krškem. Po prihodu v naš kraj je takoj prevzel funkcijo predsednika skupščine socialnega zavarovanja Domžale in je to dolžnost uspešno izvrševal vse do leta 1966. Kot zelo aktivnega občana ga srečamo pri Občinskem sindikalnem svetu kot podpredsednika, pa tudi kot član Sveta za delo pri Občinski skupščini Domžale je dokaj aktiven.

Glede na njegovo aktivnost je bil že drugič izvoljen za sodnika porotnika pri Okrožnem sodišču Ljubljana in pri Okrožnem gospodarskem sodišču.

V podjetju, kjer dela, je s svojo dejavnostjo in sposobnostjo razvil službo s področja kadrovske politike in splošnih zadev tako daleč, da so rezultati dela ustrezajoči glede na sedanji nivo razvoja dobro organiziranih podjetij.

Ob življenjskem jubileju mu želimo še veliko uspešnih in zadovoljnih let med sodelavci ter mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva.

čanje pa je bilo resnično ganljivo in prirčno. Marsikateremu oskrbovancu se je utrnila solza sreče, zadovoljstva in hvaležnosti. Obdaritev otrok in oskrbovancev v Domu počitka pa je bilo moč realizirati le s sodelovanjem naših podjetij in obrtnikov, ki z malimi izjemami nikdar ne stojijo ob strani, ampak z razumevanjem in naklonjenostjo odpirajo vsakoletno akcijo, s tem pa hkrati utrjujejo prizadevanja DPM v Domžalah.

Vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu, se Društvo prijateljev mladine najlepše zahvaljuje.

Želijo večjo zavzetost staršev

Otroški vzgojno-varstveni oddelek v Preserjah je v kletnih prostorih stanovanjskega bloka tovarne Induplati. V dokaj lepih, vendar ne povsem funkcionalnih prostorih je v varstvu 47 otrok, predvsem tistih mamic, ki so v delovnem razmerju. Pedagoški vodja tega oddelka, tovarišica Metka Klobučar, ki obenem vodi 27 varovancev ugotavlja, da se starši premalo zanimajo za vzgojne probleme oziroma, da se zadovoljujemo s tem, da je otrok v varstvu. Pri vzgoji pa bi bila zaželjena njihova večja pomoč in sodelovanje.

1. Zanimalo nas je, kakšen dnevni red oziroma razporeditev časa imajo otroci v tej vzgojno-varstveni ustanovi in kako se vključujejo v kolektivno življenje?

Najprej moram povedati, da so naši otroci stari od 4—7 let, je pričela tovarišica Metka. V ustanovo prihajajo od 5,15 do 7,45 ure zjutraj. Ta čas imamo predviden za različne igre po izbiri otrok. Pred zajtrkom imamo telovadbo, ki ima namen razgibati otroški organizem. Od 8. ure dalje pa se

kar bi sami le stežka opazili. Moralna vzgoja je pravzaprav prisotna v vseh dejavnostih. V razgovorih in na različnih primerih otroci spoznavajo moralne vrednote odnosov med ljudmi, pravila lepega vedenja na cesti, v zaprtih prostorih, pri jedi itd. Spoznavajo tudi pravila življenja in dela v kolektivu.

3. Ali ste z uspehi vašega dela zadovoljni oziroma ali otroci sprejemajo tako pester vzgojni program?

prične vzgojni program, katerega mi imenujemo skupne zaposlitve. Otroci se na začetku, ko pridejo prvič v varstvo, počutijo malce nelagodno, toda kmalu jih poveže otroška prisrčnost in kolektivni duh, za katerega vzgojitelji še posebej skrbimo. Brez pretiravanja moram vse pohvaliti — pridni so — življenje v kolektivu jim ne dela nobenih težav — nasprotno, življenje v kolektivu so vzljubili in tudi v prostih dneh želijo, da bi jih starši pripeljali v vrtec.

2. Omenili ste vzgojni del programa, ali kot vi pravite, skupne zaposlitve. Ali nam lahko na kratko poveste, kaj te skupne zaposlitve obsegajo?

Naš vzgojni program obsega intelektualne, estetske, moralne in telesno vzgojne zaposlitve. Pri intelektualnih zaposlitvah otroci poslušajo pravljice in jih nato obnavljajo, učijo se deklamacij, razrešujejo uganke, učijo se raznih igrice, ob igri spoznavajo različne poklice, okolje v naravi itd. Namen intelektualnih zaposlitev je predvsem v tem, da zna otrok svoje okolje opazovati in poslušati ter, da tisto kar sliši in vidi, zna tudi opisati. Estetske zaposlitve obsegajo likovno, glasbeno in ritmično vzgojo. Pri likovni risemo osebe iz pravljic ali iz življenja, iz različnih materialov otroci samostojno izdelujejo like iz živalskega sveta. Pri glasbeni vzgoji se učimo različne pesmice, glasbene igrice, poslušamo radijske oddaje, namenjene malčkom itd. Glasbena in ritmična vzgoja sta ozko povezani. Pri ritmični vzgoji ponazarjamo glasbo z gibi. Telesno-vzgojne zaposlitve so povezane s sprehodi in telesno-vzgojnimi vajami. Na sprehodih otroci s pomočjo vzgojiteljice spoznavajo prirodo, svojo okolico, značilnosti letnih časov in se pri tem mnogo kaj nauče in vidijo,

Z uspehi sem zadovoljna, saj otroci kažejo izredno zanimanje za vse oblike zaposlitve. Rezultati so očitni, otroci vsako leto skoraj samostojno pripravijo prireditve za 8. marec, 1. maj, 29. november. S posebnim zadovoljstvom pripravijo pustni karneval. Vse prireditve so namenjene temu, da starši spoznajo uspehe in delo svojih otrok. Pripomnila bi edino to, da bi se starši ne zadovoljevali samo s tem, da je otrok v varstvu, pač pa, da bi vzgojiteljem pomagali pri vzgoji svojih otrok. Na ta način bi lahko še uspešneje opravljali svojo vzgojno funkcijo ne samo pri nas, pač pa tudi v ostalih oddelkih našega zavoda.

4. In vaša pričakovanja? Pričakujem, da bo podpis družbenega dogovora omogočil čimširšemu krogu otrok ustrezno vzgojo in varstvo, poleg tega pa tudi, da bo več sredstev na razpolago za funkcionalno dejavnost našega zavoda.

F. G.

POIZVEDBA:

Po naključju sem pred časom zvedela, da sta dve ženski, menda iz okolice Domžal, iskali pred petimi leti po Pirničah družino z priimkom Peternele, vendar baje brez uspeha.

Ker sem pa jaz ožja sorodnica nekega Peternele, ki živi že nad 40 let v Ameriki, prosim lepo vsakogar, ki kaj ve o tem iskanju, naj se javi proti povrnitvi stroškov na naslov: Podboršek Franc-Loka, Pot na Dobeno 1 — 61234 Mengeš. Ta vas bo v mojem imenu po potrebi tudi osebno obiskal. Za trud in razumevanje bom vsakemu iskreno hvaležna.

Ahčin Cilka
Križe 2
64290 Tržič

Kokalj Peter od Miklavža nad Moravčami umrl

Luč sveta je zagledal pred 70. leti v Podkrajju pri Moravčah v ugledni obrtniški družini, kot drugi sin krojaškega mojstra pri Šnajderju. Za svoj življenjski cilj si je izbral kar očetov poklic — krojača. Bil je priden in po zgledu svojega očeta marljiv. Poznal sem ga polnih 40 let, kot zavednega Slovenca kar je dokazal tudi v drugi svetovni vojni — saj se je udeležil prvega sestanka ob ustanovitvi OF Moravske doline pri Armeniju v Podkrajju pri Moravčah. Kjerkoli je mogel, je podpiral pokret OF kot njen aktivni član. Že leta 1942 je okusil krutost okupatorja, ki ga je zaprl v zloglasne »Begunje«.

Po vojni se je poročil in se preselil v hišo svoje žene Polde. Zelo je bil priljubljen in upoštevan po vsej moravški in zasavski dolini, pa tudi izven njenih meja ni bil nepoznan. Udeleževal se je na področju prosvete, kot pevec in igravec. Ker je prebival na lepi izletniški točki na vrhu Miklavža je odprl gostilno, katero je v zadovoljstvo vseh turistov vestno vodil. Bil jim je vedno ob vsakem času na razpolago s prijazno besedo z nasmejanim obrazom in nad vse dobro domačo postrežbo.

Umrl je po dolgi in mučni bolezn. Pogrešala ga bo vsa moravska in zasavska dolina, njegovi domači, pa tudi turisti, ki so ga radi obiskovali.

Janko Zupan

P. S.: Kako spoštovan je bil pokojni, je dokazala ogromna množica ljudi, ki se je udeležila pogreba med njimi tudi tovariš Ribič Mitja — Ciril s soprogo, tovariš Homer Jože — Lipah in prvi partizan moravske doline tovariš Gričar — Metod.

Umrla je Martinova mama

Le kdo ni poznal daleč naokrog znane Martinove mame iz Zaloga pod Trojico. Starejši so jo

klicali Štucelnova Johana iz Stegen pri Vrhpolju. Tam se je rodila pred 85 leti.

V Zalog se je poročila pred 50. let. Ne zaradi bogastva, ampak bolj iz usmiljenja do človeka, ki je kot vdovec ostal sam v majhni hišici. V zakonu so se jima rodili štirje otroci. Po moževi smrti je morala sama nositi vse breme skrbi za družino. Šivala je ljudem po domovih in za to delo dobivala skromno plačilo ali pa živež za otroke. Med vojno se je marsikateri partizan zatekel pod njeno streho, kjer je dobil in delil z družino skromen kos kruha in zavetje.

Po vojni, ko naj bi v miru živela pri svojih doraščajočih hčerah, ji je leta 1946 pogorela hiša, in s pomočjo dobrih ljudi in domačinov si je obnovila dom.

Pred desetimi leti se je s hčerko preselila v novi dom na Vir, da je bilo bližje v tovarno hčeri in zetu. Zadnje čase so ji zaradi visoke starosti začele moči popuščati in 15. januarja smo prejeli žalostno novico, da se ji je pretrgala nit življenja. Pokopali smo jo 18. januarja v Dobu. Kako priljubljena je bila pa je pokazal njen poslednji sprevod od doma. Kljub slabemu vremenu se ga je udeležilo veliko ljudi, posebno tudi iz Zaloga in okolice kjer je preživela težke in vesele dni. Pred odprtim grobom pa smo zaman čakali, da ji bo kdo spregovoril v zadnje slovo, kdo od organizacij, za katere je v življenju delala, vendar tega ni storil nihče, razen župnika z Brda, ki je prikazal njeno življenjsko pot in tudi omenil, da je pomagala med vojno ljudem, ki so bili potrebni pomoči.

Počivaj v miru, nam vsem, ki smo te poznali pa boš ostala v trajnem spominu!

Počitniška zveza v Domžalah

Pred dobrim letom je bil v Domžalah ponovno konstituiran Izvršni odbor Počitniške zveze Slovenije za našo občino, ki združuje dve družini Počitniške zveze in sicer družino na I. osn. šoli Domžale in družino na Poklicni šoli Domžale.

Želja izvršnega odbora je, da bi ustanovili nove družine v mladinskih aktivih in šolah.

Kaj nudi počitniška zveza?

Osnovna ugodnost je nudenje 60 procentov popusta pri prevozi skupin nad 10 članov ter prijetno bivanje v domovih, ki so po vsej Jugoslaviji.

Vsak član Počitniške zveze je obenem tudi član YHF, torej lahko uživa ugodnosti tudi izven meja Jugoslavije.

Izvršni odbor ima svoj sedež pri OK ZMS Domžale. Tu lahko obnovite članarino ali pa se vpišete v Počitniško zvezo vsak četrtek od 17. do 19. ure.

SPOZNAVAJ SVOJO DOMOVINO IN ŠE BOLJ JO BOŠ LJUBIL!

Izvršni odbor PZ
Domžale

Predsednik:
France TEKAVEC

Razlikovanje upokojencev v avtoservisu Domžale

NASTANEK »AVTOSERVISA DOMŽALE«:

Zasebna avtomobilska delavnica na Viru, last Ivana Zajca, je bila po svoji kvaliteti poznana daleč naokrog. Po vojni je prišla v last družbe in vodili so jo razni upravniki pod imenom Karoserijska delavnica Vir. Tudi jaz sem se vključil v to delavnico. Direktor je bil Franc Vodnik. Kolektiv te delavnice je žel lepe uspehe, zato se je odločil za razširjenje poslovanja. Najprej se je združil z avtoličarsko delavnico Mali v Domžalah. Ker pa razdrobljeno podjetje teže uspeva, se je v kolektivu rodila želja po izgradnji nove skupne delavnice. Takratno vodstvo je imelo nalogo, dobiti zemljišče in lokacijsko dovoljenje. Prva zamisel je bila zgraditi delavnice v bližini Bistriškega mostu na Viru. Kasneje pa je bilo rezervirano oz. kupljeno zemljišče, kjer stoji danes »Avtoservis Domžale«. Med tem časom pa se je ob priključitvi takratne ličarske delavnice Mali, delavnica preimenovala v »Avtoservis Domžale«. To ime nosi še danes.

Po odstopitvi takratnega direktorja Franca Vodnika je prišel novi direktor Župančič. Ta je v kratkem času skoraj uničil podjetje, zato ga je kolektiv nasilno odstranil. Prišlo je do prisilne uprave, ki jo je prvi prevzel Vili Držanič, kasneje pa Franci Zajc, sedanjí direktor. Ker je bil kolektiv zdrav in je imel dobre perspektive, je pod sedanjim vodstvom zgradil novo moderno delavnico na kraju, kjer je bilo zemljišče že pripravljeno.

Čas je mineval in marsikaj se je spremenilo. Delavci so prihajali in odhajali. Z upokojitvijo sem zapustil podjetje, tako kot še nekateri drugi. Podjetje se je med tem razvilo tako, da danes v Domžalah nekaj pomeni, kar je v ponos tudi

nam, bivšim članom kolektiva.

Preidimo na stvar, za katero sem se odločil k temu pisanju. Večina tovarn in ustanov se spominja za novo leto ali večja slava vseh bivših članov kolektiva oz. upokojencev. V »Avtoservisu« je pa drugače. Ločijo jih v dve grupi. Kdor je šel pred letom 1965 v pokoj, ni danes njihov član. Tako nekako sem zvedel od direktorja Zajca, ko sem obiskal podjetje z namenom, da zvem zakaj nastajajo take razlike. Rekel mi je še, da on o tej zadevi ne ve nič in me napotil do predsednika sindikata tov. Žargija. Vendar mi je med pogovorom dal vedeti, da so vzeli merilo leto 1965, da prejšnji upokojenci, ki so bili pod prisilno upravo ne pridejo v poštev, ker niso člani tega podjetja. Tovariš Žargi je odločno povedal, da to ni njegova krivda, da je dobil seznam in navodila od direktorja in računovodkinje. Še danes ne vem, kateri od njih je govoril resnico. Kasneje sem začel premišljevat, za koga je delal kolektiv Karoserijske delavnice Vir, če ne za »Avtoservis Domžale«. Zanimam trditve tov. direktorja, da so to le zasluge delavcev po letu 1965 po ukinitvi prisilne uprave. Porodila se mi je misel ali je res možno, da je bil otrok rojen brez očeta. V tej primerjavi lahko rečem, da tudi »Avtoservisa« ne bi bilo, če ne bi predhodno obstajala Karoserijska delavnica.

Dragi bralci, verjemite mi, da ne jaz ne ostali upokojenci »Avtoservisa«, ki nas je pet, ne zahtevamo nikakršnih gmotnih dobrin, želimo si le spoštovanja in priznanja, da smo bili tudi mi nekdanj potrebni in smo dali vse za to, kar uživamo danes. Tisti, ki nas danes ločujejo naj se zavedajo, da pridejo tudi oni kmalu za nami.

V. J.

Moravški vodovod je »crknil«...

Danes je ponedeljek, prvi dan v tednu, pa bi se želel nekoliko ozaljšati; no, saj veste, da že po naravi nisem preveč lep, pa bi zato hotel biti vsaj urejen.

Iz postelje skočim že ob petih zjutraj in ker si še nisem uspel prislužiti BRAUN ISKRA SIXTANTA — veste tistega, pri katerem zadostuje samo eno britje dnevno, pa si ves dan kot cukrček z negovanim obrazom in vsem tistim, kar še zraven sodi, se poženem v kopalnico, vzamem v roke čisto napaden brijski aparat, ostavim britvico SILVER SUPER; čopič, izdelan po JUS, pa vtaknem pod pipo in odprem. »Hudič naj ga vzame, Lavdana, že spet je crknil — vodovod!« sem zarohnel ob žalostni ugotovitvi.

Sicer pa — Diogenes je z lučjo pri belem dnevu iskal poštenega človeka, pa ga ni našel. Jaz pa lahko podnevi in ponoči z lučjo ali brez nje odpiram vodovodno

pipo, pa tudi ne najdem trenutka, ko bi pošteno tekla voda iz vodovodne pipe.

Poleg kopalnice je tista reč, za katero so v dobrih starih časih rekli, da je še sam cesar romal peš. Jaz nisem cesar — potrebo po podobnem romanju pa vseeno kdaj pa kdaj občutim, zato sem tokrat opravil še tisto malenkost. In, kot se v civiliziranem spetu spodobi, sem po zapustitvi tako intimnega prostora potegnil še za ovrico, ki jo je vodovodni instalater montiral menda zato, da bi po potrebi stekla voda iz rezervarja.

»Kršen Matiček!« sem spet moral zakleti, čeprav priznam, da to ni lepo — a kaj sem hotel, ko pa niti kapljice, niti najmanjše kapljice, vam rečem, ni priteklo.

Kulturno sem pljunil v roke, si jih z brisačo znamke PALOMA obrisal in zaloputnil vrata za seboj.

OBVESTILO O NOVOSTIH S PODROČJA INVALIDSKEGA VARSTVA

1. Po popravljenem Zakonu o vojaških vojnih invalidih, ki je izšel v zveznem uradnem listu, se je razširil krog upravičencev do dodatka za potrežbo in tujo pomoč tudi na vojaške vojne invalide II., III. in VI. skupine, ki so bili spoznani za take po 4. členu zakona o vojaških vojnih invalidih.

Dodatek za potrežbo in tujo pomoč pripada tem upravičencem pod naslednjimi pogoji:

— vojaškemu vojnemu invalidu II. skupine, ki je bil spoznan za takega po 4. členu zakona o VVI ali zaradi hude okvare oziroma izgube drugega parnega organa, ki je nastala po vojni, neodvisno od vojnih posledic;

— vojaškemu vojnemu invalidu III. in IV. skupine, ki je bil spoznan za takega po 4. členu zakona o VVI in je njegova telesna okvara enaka telesni okvari invalida I. skupine.

2. Nadaljnjo novost prinaša republiški zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem zavarovanju in obveznih oblikah zdravstvenega varstva.

Po določitih tega zakona so vojaški vojni invalidi oproščeni prispevka k stroškom za zdravlje od 1. januarja 1972 dalje.

3. Čedalje več je pritožb, da zdravilišča pozno kličejo vojaške vojne invalide na zdravljenje. Da bi se v bodoče temu izognili je potrebno, da se vojaški vojni invalidi, ki jim je zdravljenje potrebno, čimprej prijavijo za zdravljenje v naravnih zdraviliščih. Tako bodo zdravilišča dobila pravočasno bolniške liste in bodo lahko upoštevala želje invalidov glede časa zdravljenja.

4. Poleg opisanih novosti s področja invalidskega varstva obveščamo občane o priznanju pravic slovenskim vojnim dobrovoljcem iz vojn 1912—1918. V republiškem uradnem listu št. 51/71 z dne 30. 12. 1971 je bil objavljen zakon o borchih za severno mejo v letih 1918/1919 in o slovenskih vojnih dobrovoljcih iz vojn 1912—1918, s katerim so tudi slovenskim vojnim dobrovoljcem iz vojn 1912—1918 priznane pravice, ki so doslej veljale le za borce za severno mejo.

Zaradi tega pozivamo tiste občane, ki menijo, da jim gre pravica do statusa slovenskega vojnega dobrovoljca iz vojn 1912—1918, da se osebno zgledajo pri občinskem upravnem organu, pristojnem za zadeve borcev in invalidov, zaradi vložitve zahtevka.

Referent za zadeve invalidov in borcev NOV
Mira Zemljč

V kuhinji sem vključil štedilnik, saj veste, dan bo dolg, delo me čaka, popiti bo treba vsaj skodelico čaja. K vodovodni pipi sem prislonil skodelico in čakal. »Buh«, »buh«, je reklo še enkrat iz cevi — vode pa nič, niti kapljice.

Oblekel sem plašč in zdrvel po stopnicah — neobrit, lačen in umazan.

Hja — povedati moram, da sem povprečen Jugoslovčan z majhno socialno diferenciacijo in fičkom, brez garaže seveda — to je menda zadostno zagotovilo za povprečje. Fiček me je čakal na mrazu in vetru in čeprav se mi je mudilo, sem pred »kurblanjem« pogledal še gume, luči in »žmigavce«, saj veste — nimam rad opravlja s policaji, ki nimajo posluha za temne žaromete, pa čeprav jih vsakokrat prepričujem, da je žarnice sam zlodej odnesel tik pred zdajci, se pravi tedaj, ko sem pripeljal tik do njih.

Kot rečeno, pogledal sem še v hladilnik, ki pa očitno ni bil najbolj nabdušen nad ANTIFRIZOM, zato ga je menda dobršen del izpljunil. Vode ni bilo. In, ker sem se z britjem, kuhanjem zajtrka in podobnimi rečmi toliko zamudil, da mi je odpeljal zadnji avto, fičkov hladilnik pa je, kot že rečeno, postal abstinentski, zato je bilo očitno, da z vožnjo ne bo nič. Ves plav od jeze sem, hočeš nočeš, usekal »plavega«.

Hm, pa menda ne boste mislili, da sem napisal dogodivščino, ki se je zgodila včeraj, kje pa — to, kar ste ravnokar slišali, je že zgodovina — dogaja pa se vsak dan pol leta in več. Pravijo, da se kolo zgodovine nikoli ne vrti nazaj; v šoli pa so nas učili, da se dogaja tudi izjeme. In, če se v naši zgodbi kolo ni začelo vrteti nazaj, se pa je zagotovo ustavilo. Kje niki je tisti »tiček«, ki bi ga moral pognati?

Pravijo, da je ob zajetju vodovoda toliko vode, da je nastalo jezero in bodo po vsem tem morali še kartografi zemljevide poprav-

ljati. Pravijo, da je črpalka »hudič vzel« in da zato ni vode. Pravijo tudi, da hodijo nekakšni koledniki od hiše do hiše in pobirajo vodarino in prispevke za novo črpalko in da zahtevajo štirinajst in več jurjev (starih seveda), menda zato, da imajo ljudje mir pred vodo.

Pravijo tudi, da se bacili, no ja, saj jih poznate, stafilokoki in njim podobno družčino, zelo dobro počutijo v Moravčah in da bodo v eventualni bodoči vojni s konvencionalnim pa tudi najmodernejšim orožjem, kot so Tifus, Paratifus, Hepatitis, epidemica, zagotovo zmagali.

Sicer pa, verjetno čakate prav na ta trenutek, ker veste, da bi potem zagotovo prenehal otresati svoj dolgi jezik

paš Ante Petelin

Zahvala

Ko stopamo v leto 1972 se spominjam, da smo obhajali v tovarni slavnikov v Domžalah, sedaj imenovani »Universale«, leta 1912. 40-letnico obstoja. Takrat je bilo že zgrajeno novo tovarniško poslopje, staro šele 4 leta, na dvorišču pa je še ostalo staro poslopje. Pri proslavi smo bili takrat vsi delavci kakih sto osemdeset po številu. Tisti, ki so bili že 40 let v podjetju, so bili obdarovani z medaljami, in vsak je dobil tudi hranilno knjižico z vlogo 100 avstrijskih kron. Teh je bilo 10 ali 12, ki pa danes niso več med živimi. Tudi nas, kar se še spominim, ni več veliko. Proslava in pogostitev je bila v mesecu maju 1912, tako, da bo letos v maju 100-letnica tovarne slavnikov, klobukov in konfekcije »Universale« v Domžalah.

Kolektiv se je nas, upokojencev spomnil tudi letos z lepim darilom za novoletne praznike. Upokojenci se »kolektivu« prav lepo zahvalujemo. Želimo jim še vnaprej veliko uspehov.

T. S.

Zelo hude prometne nesreče v letu 1971

Zalostni prizor iz prometne nesreče v Trzinu, v kateri sta izgubila življenje zakonca Del Cott.

Iz podatkov PM Domžale je razvidno, da se je v letu 1971 pripetilo v Domžalah 13 prometnih nesreč, v katerih je izgubilo življenje 14 oseb. Če primerjamo ta podatek z letom 1970 ugotovimo, da so štirje občani več postali žrtve prometnih nesreč. Takoj na začetku naj povem, da tu niso vsote prometne nesreče, ki so se končale z smrtnim izidom in so jih obravnavali delavci PPM iz Ljubljane. Če pogledamo po datumih, so se nesreče zvrstile takole:

Dne 18. I. 1971 ob 06.42 uri se je zaradi goste megle in spolzke ceste voznik tovornega avtomobila Jože VODOPIVEC v Preseerjah na železniškem prelazu zaletel v stoječi vlak. Šofer je bil na mestu nesreče mrtev, materialne škode preko 50.000 din.

Dosedaj še neugotovljeni voznik osebnega avtomobila je 3. 4. 1971 na Količevem do smrti povozil Janka CERARJA, ki se je peljal s kolesom proti domu. Voznik je pobegnil.

Zaradi neprevidnosti Angele ANTONIN je prišlo dne 20. 7. 1971 do prometne nesreče v Krašnji. Voznik osebnega avtomobila, ki je vozil iz Trojan proti Domžalam, je s prednjo stranjo avtomobila zadela žensko tako močno, da jo je vrglo 26 m naprej, kjer je obležala mrtva.

Iz neznanega vzroka se je 28. 8. 1971 mopedist Franc TRBOVŠEK v Mengšu na Kidričevi cesti zaletel v hišo št. 19. Zaradi dobljenih poškodb je čez dve uri umrl v ljubljanski bolnišnici.

Ravno tako iz neznanega vzroka je dne 29. 8. 1971 na Prevojah zapeljal s ceste s pony expresom Ludvik Horvat in se zaletel v drevo. Čez nekaj dni je v ljubljanski bolnišnici poškodbam podlegel.

Na kraju nesreče je dne 9. 9. 1971 obležal mrtev otrok Boris KLEMENC star 7 let, ko ga je na Partizanski cesti v Moravčah zbil voznik osebnega avtomobila, ki je vozil iz Krašča v smeri Moravč.

Zaradi prevelike hitrosti in drugih vzrokov se je 10. 9. 1971 smrtno ponesrečil voznik osebnega avtomobila Edo LUKAČ. V Mengšu na Partizanski cesti, kjer je omejena hitrost na 40 km na uro, se je s hitrostjo cca 130 km na uro zaletel v betonsko ograjo.

Kolesar Janez BURGAR se je 18. 9. 1971 ob 22.10 peljal po Ljubljanski cesti v Domžalah pra-

vilno po desni strani ceste v smeri Trzina. Za njim je pripeljal voznik osebnega avtomobila Jože VIŠNIKAR, ga zadela od zadaj in zbil po cesti. Trčenje je bilo tako silovito, da je kolesar na kraju nesreče poškodbam podlegel. Voznik je po nesreči pobegnil. Zaradi hitre intervencije delavcev PM Domžale je bil čez eno uro v Ljubljani izsleden.

Zaradi nepravilnega prehitavanja je dne 26. 9. 1971 na cesti III. reda v vasi Goričica prišlo do prometne nesreče, pri kateri se je smrtno ponesrečil voznik osebnega avtomobila Ciril VRHOVEC. V tej nesreči je bilo še nekaj hujše in lažje ranjenih. Materialna škoda znaša preko 50.000 din.

Žrtev nevestnega voznika osebnega avtomobila FIAT 1300 sta bila dne 16. 10. 1971 zakonca DEL COTT Matija in njegova žena Lidija. Voznik osebnega avtomobila je s hitrostjo cca 120 km na uro pripeljal iz Mengša v Trzin. Zaradi prevelike hitrosti ga je na blagem ovinku začelo zanašati sem in tja po cesti. Z avtomobilom se je zaletel v osebni avto, ki ga je vozil pokojni DEL COTT. Trčenje je bilo tako silovito, da sta pokojna zakonca padla iz avtomobila. Voznik je bil takoj mrtev, dočim je njegova žena Lidija še istega dne podlegla poškodbam v bolnišnici.

Pri prevozu drv iz gozda domov se je 19. 10. 1971 smrtno ponesrečil Janez NAKRST. Po klancu navzdol je padel pod vprežni voz, ki je šel čez njega.

Zaradi prevelike hitrosti na Mengeški cesti v Trzinu je 13. 12. 1971 prišlo do hude prometne nesreče. Sopotnik v osebnem avtomobilu, ki ga je vozil Peter KLAUS, jordanski državljani Abu Sami Dalhum je naslednji dan v ljubljanski bolnišnici poškodbam podlegel.

Zadnja prometna nesreča s smrtnim izidom v lanskem letu je bila dne 21. 12. 1971 na cesti I. reda v Dobu. Žrtev je bil pešec Alojz CERAR iz Doba. Zaradi goste megle je premalo previdno prečkal cesto, voznik tovornega avtomobila pa ga je prepozno zagledal. Pri padcu na cesto in od udarca, ki ga je dobil ob nesreči, je med prevozom v bolnišnico poškodbam podlegel.

D. K.

Pisarna Strokovnoizobraževalnega centra v Domžalah, kakršno je zapustil vlomilec.

ŠTIRJE VLOMI V ENI NOČI

Vsi se še dobro spominjamo, da je bilo zadnje dni leta 1970 več vlomnih tatvin v Domžalah. Po vztrajnem in požrtvovalnem delu delavcev PM Domžale in kriminalističnih uslužbencev UJV Ljubljana so bili storilci kaznivih dejanj že v nekaj dneh odkriti. V letu 1970 je bilo tudi sicer veliko, vendar le manjših kaznivih dejanj. Ta KD niso bila taka, da bi pretresla domžalsko javnost. Iz podatkov PM Domžale je ugotoviti, da je bilo delo pri odkrivanju KD tudi v letu 1971 uspešno.

Dne 12. I. 1972 v jutranjih urah pa je bila domžalska javnost zopet vznemirjena, hitro so se razširile vesti, da je bilo preko noči vlomljeno v tri šole in da so storilci teh KD povzročili v šolah nered, kakršnega lahko le malo kdo naredi.

VLOM V POKLICNO ŠOLO

Za vlom v Strokovno izobraževalni center je PM Domžale zvedela ob 5.15 uri. Čistilka šole, Angelca VAJT, je pritekla na PM in povedala dežurnemu, da so neznanci preko noči vlomili v pisarno ravnatelja in računovodstva, ter naredili grozno razdejavanje. Komisija, ki je odšla na kraj dejanja je ugotovila, da je moralo pri vladu sodelovati več oseb in da so storilci prišli v notranjost skozi straniščno okno, ki so ga nasilno odprli. Od tu so nadaljevali pot v kurilnico, vzeli sekuro in odšli v I. nadstropje. Na hodniku so odprli okna nad vrati, ki vodijo v predprostor omenjenih pisarn. Tu so nasilno odprli vrata s sekuro, ki so jo prinesli s seboj. Nasilno so tudi odprli vse predale pisalnih miz in omar. V pisalnih mizah so dobili le manjšo vsoto denarja. Po storjenem dejanju so šolo zapustili po isti poti kot so prišli.

VLOM V II. OSNOVNO ŠOLO

Dežurni postaje je komaj dal naloge za prve operativne ukrepe za zavarovanja kraja KD, že je zazvonil telefon in bilo je sporočeno, da je vlomljeno v II. osnovno šolo. Po ogledu kraja KD je bilo ugotovljeno, da je storilec ravno tako prišel v notranjost skozi odprto okno. Kjer je tu naletel na močnejša vrata, ki vodijo v avlo šole, se je vrnil nazaj in ponovno skozi drugo dvodelno okno vlomil z železnim predmetom. Od tu je prišel v hodnik kuhinje, vlomil še nekaj vrat in tako prišel do vrat pisarne in računovodstva... Tako kot v prvem primeru je tudi v teh dveh pisarnah nasilno odprl vse predale pisalnih miz in omar. Ker ni dobil denarja, ki ga je očitno iskal, je vlomil v zbornico, delavnico in kabinet. V zadnjem

prostoru je dobil fotoaparat, bliskavico in okroglo baterijo. Te predmete je vzel, kraj dejanja pa zapustil po isti poti.

VLOM V I. OSNOVNO ŠOLO:

Nekako ob 7.30 uri so delavci PM Domžale zvedeli po ravnatelju I. osnovne šole še za tretjo vlomno tatvino. Povedal je, da je bilo preko noči vlomljeno tudi v I. osnovno šolo. Neznani storilec je prišel v notranjost skozi razredno pritlično okno. Od tu je prišel do vrat pisarne ravnatelja. Z železnim predmetom je začel razbijati vrata, razbil je prva vrata in ugotovil, da so še ena, zato je to namerno opustil. Odšel je v I. nadstropje kjer je v eni izmed učilnic nasilno odprl pisalno mizo. Tudi tu ni dobil zaželenega denarja, zato je z vlomom prenehel in kraj dejanja zapustil po isti poti, kakor je prišel.

VLOM V OSEBNI AVTO

Ob 9.30 uri je prišel na PM Anton NEMEC iz Domžal in povedal, da je neznani storilec preko noči vlomil v njegov avto, ki ga je imel parkiranega na dvorišču. Ugotovljeno je bilo, da je iz avtomobila neznanec ukradel raznovrstno orodje. Prav to orodje pa je bilo najdeno na kraju vlomne tatvine v II. osnovni šoli. Takoj se je dalo sklepati, da je bil pri tej tatvini prav isti storilec kot pri vlomih v šole.

Po končanih ogledih KD so se na PM zbrali delavci kriminalistične službe in delavci PM Domžale. Napravili so plan dela z namenom, da se storilci KD izsledijo. Ugotovljeno je bilo, da je bila na delu vlomilska skupina in da so vse vlome storili isti storilci. Kriminalisti UJV Ljubljana so povedali, da je na območju UJV Ljubljana, Kopra in Celja bilo že več podobnih vlomnih tatvin in da so bili vsi vlomni storjeni na enak način. Kmalu je bilo tudi ugotovljeno, da je bila skupina treh oseb, dva moška in ena ženska, kritičnega večera v gostilni Keber in da so se sumljivo vedli. Iz zapisnikov delavcev milice, ki so bili preko noči v službi se je ugotovilo, da so bili kritične noči v Domžalah Gabrijel REMSKAR, stanujoč Dragomer št. 31 pri Vrhniki, Silvester KONC iz Kranja, Zupančičeva 39 in mlajša mladotletnica M. S. iz Ljubljane. Pri preverjanju osebnega opisa se je ugotovilo, da je omenjena tista, ki se je sumljivo vedla v gostilni Keber. S preverbami na stanovanjih smo ugotovili, da so vsi trije že pred tremi tedni odpotovali neznanu kam. Za njimi je bila razpisana tiralica in že čez nekaj dni so bili vsi trije izsledeni v Murski Soboti.

K. D.

Občni zbor domžalske godbe

V nedeljo dne 6. februarja je imela svoj redni letni občni zbor Godba na pihala Domžale, ki bo čez dve leti praznovala že svoj 90. letni jubilej.

Občnega zbora se je udeležila večina članov, udeležili so se ga pa tudi nekdanji člani, ki zaradi starosti ne morejo več sodelovati v godbenih vrstah, kakor tudi predstavnika Občinskega sveta ZKPO in Kulturne skupnosti Domžale.

Najprej je podal poročilo predsednik ing. Jože Sicherl, ki je predvsem poudaril veliko pridobitev godbenikov, saj je bilo v lanskem letu urejeno lastništvo doma. Tako je Godbeni dom zopet postal last domžalske godbe. Zahvalil pa se je tudi za finančno pomoč Občinskemu svetu ZKPO Domžale in Kulturni skupnosti Domžale, ki je prispevala precejšen znesek k izdatkom, ki so jih godbeniki imeli s prekritjem strehe svojega doma. Lani so pristopili tudi k preureditvi godbene sobe.

Po mnogih letih je bilo letos prvič namenjenih več sredstev za delo društva, ki ga vidimo na vseh pomembnejših prireditvah v občini in tudi izven občinskih meja. S tem je odpadla negotovost, kako dobiti sredstva za honorar kapelniku, kje dobiti sredstva za popravilo instrumentov, saj na nabavo novih niti ni bilo mogoče misliti. Vse to je pri godbenikih vzbudilo samozavest in voljo do nadaljnjega, še bolj uspešnega dela.

Predsednik je pohvalil prizadevnost kapelnika tov. Albana Persija in tov. Toneta Juvana, ki skrbijo predvsem za to, da v godbene vrste prihaja vedno več mladitih z glasbeno izobrazbo, ki jo pridobijo v Glasbeni šoli.

Tajniško poročilo je skupaj z blagajniškim podal Franc Ulčar. Omenil je, da so letos imeli dosti več dohodkov kot pretekla leta, zato so pa imeli tudi toliko več izdatkov. Med drugim je poročal, da so imeli godbeniki lani 44 nastopov. Od tega so igrali pri 30 pogrebih, udeležili so se raznih praznovanj ob državnih in občinskih praznikih, imeli so pa tudi tri samostojne koncerte.

Nato je sledila diskusija na poročila. Predsednik IO Kulturne skupnosti Domžale tov. Stane Habe je pohvalil delavnost godbenikov, pomoč pa jim je obljubil tudi za bodoče.

Godbeniki nameravajo s sredstvi, ki jih bodo dobili v letošnjem letu, urediti zunanost doma, saj predvsem severna stran doma nujno kliče po popravilu. Omet je že skoraj povsem odpadel, močno je pa tudi že načeta opeka.

Sedaj, ko so godbeniki dobili dom v last, so nastale nove naloge. Treba ga bo zavarovati, misliti je na priključitev k vodovodni mreži, urediti sanitarije, notranjost dvorane in odra pa obnoviti. V Domžalah namreč še vedno primanjkuje prostora za razne razstave, za manjše prireditve, čemur je prav godbeni dom pred desetletji še kako koristno služil. Sčasoma bi pa lahko bila v domu galerija del likovnih ustvarjalcev domžalske občine.

Letos nameravajo godbeniki nabaviti tudi nekaj novih prepotrebni instrumentov, in nekaj novih uniform za mlade godbenike,

skušali bodo pa tudi dokončno urediti godbeno sobo. Zelo so pozdravili zamisel Občinskega sveta ZKPO Domžale, ki je v lanskem letu organiziral nastop godbenikov tudi v ostalih občinskih središčih. Domžalske godbenike so pričakali v lepem številu prebivalci Moravč in Blagovice. Takih nastopov si še želijo. Zato jih bodo imeli tudi v drugih krajih občine, saj godba s kvalitetnimi nastopi predvsem v krajih, ki nimajo vedno prilike poslušati godbe, pritegne veliko ljubiteljev in poslušalcev. V mesecu maju bodo predvsem za mlade pripravili koncert s koračnicami raznih narodov, s čemer jih želijo zainteresirati, da bi se še v večji meri vključili v njihove vrste, potem, ko bi uspešno obiskovali glasbeno šolo.

Tone Juvan je poročal, da bo že letos v vrste godbenikov vstopilo devet mladih, ki so si pridobili potrebno znanje v Glasbeni šoli, v prihodnjem letu pa vsaj še polovico toliko. Godbeniki so z izrednim veseljem sprejeli na znanje to sporočilo, saj je to porok, da bo godba lahko še napredovala in to po kvaliteti in številu godbenikov.

Končno so se godbeniki zedinili o tem, da bo godbo še naprej vodil stari odbor s predsednikom ing. Jožetom Sicherlom, tajnikom Tinotom Pavljem in blagajnikom Francem Ulčarjem. Prav dosedanj odbor je imel veliko zaslug, da se je končno uredilo lastništvo doma, da so prekrili streho, uredili godbeno sobo in dvignili kvaliteto godbe. Ta odbor bo tudi porok, da bo društvo lahko uspešno praznovalo že marsikateri jubilej, med temi tudi 90-letnico leta 1974.

T. Ravnikar

Sedanji trenutek v mestnem aktivu

Naloga mladinske organizacije naj bi bila v povezovanju mladih preko najrazličnejših delovanj, ki pa so obenem predpriprava za kasnejšo popolno vključitev v samoupravno družbo.

Rezultati dela v občinski konferenci ZMS Domžale in v Mestnem aktivu kažejo na določene uspehe, hkrati pa na številna nesporedja, ki vladajo med posameznimi člani, kar velja še zlasti za Mestni aktiv. Sedanja slika je odraz neprestanih izstopanj nekaterih posameznikov, ki vedno ravna po pametni, in sploh tako kot je potrebno; njihova mnenja so sveta, očitki o tem, kaj je kdo rekel ali storil pa so okrašeni z najraznovrstnejšimi, osebno oblikovanimi popravki in dopolnili. Taki odnosi porajajo dve ali več skupin — seveda z vodji na čelu — kjer vsi neomajno verujejo v svoj prav, v resnici pa dajejo le bedno podobo odnosov v aktivu, ki naj bi bili osnovani na povezanem delovanju mladih, zavedajoč se tega, kdaj morajo združiti

svoje moči za uresničitev izoblikovanih ciljev. S tem pa ne trdim, da je aktiv nesposoben, temveč le, da taki odnosi zavirajo uspešnejše delo v njem.

Položaj, v katerem so najvažnejše odločitve in informacije v rokah dveh ali treh posameznikov, ustvarja le skrivnostno ozračje. Da pa bi bil položaj še slikovitejši pa ti še zatrujejo, da ni daleč čas, ko se bodo umaknili z nekaterih funkcij. Malokdo ve, kaj kdo je, ali kaj kdo hoče. Nevednemu članu le še preostane, da prepusti svoji domišljiji odprta krila, kar naj bi bil poizkus za razumevanje stanja v aktivu. Namen mladih pa prav gotovo ni, da bi se šli skrivnostneje, marveč da s svojim ravnanjem pokažejo, v koliki meri so zreli, da uresničijo tisto, kar so si zamislili.

Težko je obsojati tiste, ki delajo v aktivu, saj ti svoje napake opravičujejo s tem, da so pač oni najvidnejša tarča, kajti le oni so v mladinski organizaciji delavni in se zato le oni lahko zmotijo. To opravičilo pa ima globlji pomen ter odkriva dejanski položaj v celotni mladinski organizaciji občine — ne le aktiva. Le malo je tistih, ki so pripravljeni žrtvovati del svojega časa, da bi s tem obogatili delo mladinske organizacije.

Kako naj si v takem položaju zamislimo ustanovitev mladinskega centra — v Grobljah — centra za vse mlade v občini, kjer naj bi mladi uresničevali številna nagnjenja, želje, potrebe, v katerih bi pokazali del svoje osebnosti? Ali čutijo mladi odgovornost in dolžnost, da prispevajo k aktiviranju mladinske organizacije, ki je seveda odraz njih samih? Zadnja leta so pokazala, da je bilo tega nagnjenja med domžalsko mladino bolj malo.

Vpogled v sedanje stanje Mestnega aktiva je pokazal, da aktivni v takem položaju, ko bi lahko pripomogel k zgraditvi mladinskega centra. Aktiv je to nalogo prepuštil občinski konferenci.

V primeru, da se odnosi med člani aktiva ne izboljšajo, bi si bilo tvegano zamisliti, da bi bila zamisel o ustanovitvi mladinskega centra stvarna možnost. Morebitni razkol v aktivu bi se prav gotovo prenesel v občinsko konferenco.

Zadeva je torej preprosta. Od pripravljenosti mladih, da najdejo skupen jezik je odvisno, ali bo Mestni aktiv po enoletnem obstajanju in bogatih izkušnjah postal z močnimi vezmi povezana skupnost. Na ta način bi mladi dokazali, da razumejo svojo vlogo v mladinski organizaciji in v širšem družbenem dogajanju.

Jože Skok

Smeti in smetišča

Čeprav sredi zime, vendar bi rad opozoril na neko črno piko, ki kazi lepoto našega kraja. Vsi dejavniki stremijo za tem, da bi postal naš kraj čimbolj turistično privlačen. Na eni strani briga in skrb, na drugi pa pozabljanje na čistočo.

Ne bi rad, da mi očitajo, da sem pikolovec in da se vtikam v stvari, ki me ne brigajo. Ljubim kraj, ljubim naravo, ni pa mi vseeno, če mi gost očita, kakšno je naše okolje.

Pa poglejmo, kakšen je pravzaprav naš kraj. Ugotavljamo, da ima vse pogoje za razvoj turiz-

ma. Imamo že tudi dobro organizirano gostinstvo. Toda moti se tisti, ki misli, da je sedaj vse. Tujec kot gost marsikaj vidi in ugotovi, kar mi ne. Mi, ki živimo vsakdanje življenje, hitimo mimo malenkosti, kot so kupi smeti in odpadkov, pa nič ne rečemo. Poleti, ko je vse v zelenju, se ne vidi ta smetiščna lepota. Tudi pozimi ne, ko je dosti snega, pač pa, ko je grmovje golo in trava suha, takrat se ti pa odprejo kotički, kjer kraljujejo odpadki in smeti. Moram pripomniti, da tisti ki brzijo mimo teh odpadkov z avtomobili, ne vidijo tega. Tisti pa, ki peščajo ali kolesarijo, pa vidijo. Če greš recimo proti Viru, si razočaran. Pri odcepu zelenica-postaja smetišče. Prideš do mostu čez Bistrico, pa se ti odpre pogled levo in desno na kupe odpadkov, ki kazijo okolje. Če greš, recimo, na nedeljski sprehod iz Domžal proti Mengšu, je isto. Predno prideš na travnike in njive, te pozdravijo odpadki in smeti povsod po travni in na njivah. Včasih poleti je že prav pošteno smrdelo, ko je gorelo v »jeretinovi« jami, tako da si jo moral iz bližine čim hitreje odkuriti. No, ko si pa prišel v drevored, najdeš pa spet skoraj za vsako lipo smeti.

Seveda, to je le delček opisa, kajti če bi hoteli vse kote obiti, bi bilo malo preveč. Danes, ko gledamo zaskrbljeno v bodočnost zaradi onesnaženega zraka in vode, delamo slabo uslugo zdravemu okolju, ko uničujemo že itak skromne zelenice. Marsikdo mi bo morda rekel, kaj me to briga, saj imamo oblast za to, pa naj tudi za red in čistočo skrbi. Da, res, toda oblast smo mi vsi. In red in čistoča je skrb nas vseh. Nemogoče je, da bi pred vsakimi vrati stal človek in srbel za smeti. Danes, ko se vsestransko primerjamo z zahodnimi državami, smo v tem oziru daleč, daleč za njimi. Govorimo o visokem standardu, imamo avtomobile, ne vemo pa, da ni vsak prostor za odlaganje smeti.

Občinska skupščina je sprejela odlok o čistoči in odvozu smeti. No, da smo odkriti, ta organizacija, mislim na »Snago«, nas ne bo rešila. Enkrat na teden pridejo in poberejo samo tiste smeti, ki so v smetnjakih, ostale jih ne brigajo. Ne smemo kritizirati delavce. Vemo, da je to umazano delo, da je zdravju škodljivo in če že osem ur pobira smeti v Ljubljani, jih je v Domžalah že do vrha glave sit. Če želimo odpraviti te neljube kupe po vseh kotih, bo treba ubrati drugo pot. Posebno bi morali misliti tudi na sam center, na stalno pometanje ulic, ureditev nasadov itd. Veliko imamo raznih prostorov, ki bi nam lahko bili v veselje, če bi se le malo potrudili in organizirali vzdrževanje. Odlok je sprejet in se izjaja, še zdaleč pa ne moremo trditi, da je to vse.

J. Vodeb

Prešernova proslava

Prav na obletnico Prešernove smrti je Kulturna skupnost Domžale v mali dvorani Zavoda za glasbeno izobraževanje Domžale priredila Prešernovo proslavo, ki je bila odlično pripravljena. Zal pa poslušalcev na slovenski kulturni praznik ni bilo niti polovico dvorane, čeprav sprejme ta dvorana le nekaj več kot 100 poslušalcev.

Komite občinske konference ZKS Domžale, Ljubljanska 70/I pro-
da naslednja osnovna sredstva:

1. dva mikrofona (AKG-D 12 50-250)

2. dvoje namiznih (mikrofonskih) stoja s kablji

3. mikrofonski tranzistorski predajačevalnik (Iskra, tip EO-1204)

Vsa navedena sredstva so zelo dobro ohranjena. Informacije
dobite na komiteju občinske konference ZKS Domžale, tel. 72 316.

Pesnika se je v lepih besedah spomnil v uvodnem govoru Matjaž Brojan. Nato je godalni trio v sestavi Branka Roglič — violina, prof. Tomaž Habe — viola in Franc Bečaj — čelo zaigral 2 stavka iz Divertimenta Josefa Haydna. Rok Lap, ki ga je pri klavirju spremljal prof. Tomaž Habe, je zapel skladbo Miroslava Vilharja: Mornar. Nato je prof. Martina Bohte zaigrala na klavir Beethovno: Sonato. Ob koncu je pa Mešani pevski zbor Domžale pod vodstvom Toneta Juvana zapel Haydrichovo: Luna sije in Premrlovo: Zdravico. Vmes je Prešernovo pesem: Neiztrohnjeno srce recitiral Tone Ravnikar.

Vse točke so bile pripravljene na izredni umetniški višini in zares škoda, da se je te lepe proslave udeležilo tako malo poslušalcev.

T. R.

Tečaji prve pomoči za delovne organizacije

Občinski odbori Rdečega križa so prevzeli nalogo, da organizirajo 20-urne tečaje prve pomoči za delovne organizacije, zavode in ustanove.

Tako je v domžalski občini bilo organizirano že nekaj takih tečajev po Pravilniku o usposabljanju in nudenju prve pomoči, o opremitvi za prvo pomoč in organiziranju reševalne službe za primer nesreče pri delu. Med domžalskimi organizacijami je to nalogo s pomočjo občinskega odbora Rdečega križa najbolj resno izvedla »TOSAMA«. V decembru in januarju je obiskovalo te tečaje 65 tečajnikov. Občinski odbor RK je udeležencem tudi omogočil, da so ob enem opravili tudi izpite prve pomoči, ki veljajo za voznike motornih vozil.

Tudi v bodoče bo občinski odbor RK Domžale organiziral tečaje prve pomoči za delovne organizacije. Tečaje naj bi obiskovali predvsem delavci, ki imajo na delovnem mestu večjo odgovornost. Tečajnikom bodo predavali zdravniki in medicinske sestre, ki so se posebej pripravili za tečaje prve pomoči. Predavanja sama so posebej prilagojena za posamezne delovne organizacije.

J. Kosmač

Janez Kovič
predsednik MA Gorjuša

Pričetek dela gorjuških mladincev

Tudi mladi na Gorjuši smo začeli z delom. Z željo po združitvi mladih smo se domenili, da ustanovimo Mladinski klub. To našo zamisel smo uresničili na ustanovnem sestanku Mladinskega aktiva Gorjuša — dne 13. 1. 1972.

Zbralo se je veliko mladih ne samo z Gorjuše, ampak tudi iz okoliških krajev (Brezovica, Laze). Glavna naša želja je bila, da bi se mladi shajali in zabavali.

Takoj na začetku pa smo že nameravali na težave. Prva ovira je bil prostor, kjer naj bi se mladi shajali. To bi bilo izvedljivo v spodnjem delu Jamarskega doma, kjer je dvorana, ki pa je žal zasedena. Upamo, da bomo v dogovoru z jamarji tudi mi dobili v njej prostor za naše delo.

Da pa naše delo ne bi ostalo samo na papirju in v besedičenju smo se mladi domenili za udarniško akcijo. Ta akcija naj bi bila posipavanje cest. Tako, kot smo se domenili, smo tudi naredili. Za naslednji dan se nas je zbralo veliko mladih in začeli smo s posipavanjem ceste, ki se začne pri dobski cerkvi in gre do Jamarskega doma. To delo je bilo zaradi vremenskih razmer zelo težavno, ker so bili kupi peska ob cesti zmrznjeni. Zato smo bili primorani, da smo posipavali s peskom, ki smo ga vozili iz Rače (to je pesek, ki ga naplavi voda). Pri delu smo si pomagali s samokolnicami, lopatami, krampi in kupom dobre volje. Ker pa je kraj, od koder smo dobivali pesek precej oddaljen, glede na ostalo cesto, smo začeli z razkopavanjem peska na kupih. Tu pa je bilo treba zares veliko truda in vztrajnosti.

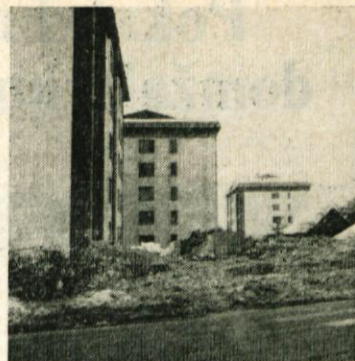
Ko se je na zemljo začel spuščati mrak, smo mi posipali še zadnje metre ceste. Treba je bilo le še nekaj krepkih udarcev ter zamahov in delo je bilo opravljeno. Vsi veseli, da smo končali našo prvo nalogo in tako izboljšali cesto smo odšli domov.

Upamo, da nam v bodoče ne bo treba več posipavati ceste, ampak bo zato skrbel tisti, ki je zanj odgovoren!

Novo ustanovljeni mladinski aktiv na Gorjuši pri svoji prvi delovni akciji — posipavanje odseka ceste od Doba proti Gorjuši. Podobnih akcij mladih bi moralo biti več na celotnem območju občine.

Staro se umika novemu

Komisija za šport in rekreacijo pri ObSS Domžale vsako leto organizira sindikalne športne igre. Množična udeležba priča o uspešnem delu komisije in velikem zanimanju delavcev za šport. Posnetek je iz tekmovanja v velslalomu na Gobavici pri Mengšu.

Gospodarski zbor zvezne skupščine je imel v januarju v razpravi zakon o oprostitvi 30 % pologa pri investicijah, če gre za gradnjo šol in vrtcev. V občini Domžale smo za sprejem tega zakona še kako zainteresirani, zato smo na Klubu poslancev tovarišu Branislju, poslancu tega zbora, posredovali naše razloge v podporo temu zakonu.

Kulturnoumetniško društvo »Franc Kotar« iz Trzina ima zelo prizadevno igravsko skupino, ki je z uprizoritvami različnih del znana v bližnji in daljni okolici. Posnetek je iz uprizoritve D'vjege lovca na tekmovanju amaterskih odrov Slovenije.

Pokal Fair playa domžalskim pionirjem

Na prvenstvu NPL v malem nogometu v domžalski Hali, katerega se je udeležilo 12 moštev, so pionirji NK Domžal prejeli kot najbolj disciplinirana ekipa pokal fair playa. V finalnem delu turnirja so naleteli na prvaka Ljubljano, tako da jim nesrečen žreb ni prinesel boljšega uspeha kot 5.

Na Prevojah tudi smučajo in skačejo

Mladinci Prevoj in okoliških krajev so zopet potrdili svoje organizacijske sposobnosti, saj so v nedeljo, 23. I. 1972, pripravili izredno uspešno tekmovalstvo v smučarskih skokih in v smuku v KOMUCU pri Prevaljah. Sodelovali so mladinci Prevoj, Lukovica, Moravče, Ihana, Vrhpolja in celo Iz-lak. Proga za smuk je bila dolga 700 m, najboljše čase pa so dosegli naslednji tekmovalci:

1. Avbelj Franci, Lukovica — 61,0,
2. Jerman Mirko, Moravče — 63,8,
3. Prašnikar Viktor, Prevoje — 66,0.

V smučarskih skokih na 25-metrski skakalnici pa so dosegli naj-

mesto. Selektorska komisija je določila tudi kandidate za republiško pionirsko reprezentanco, ki bo igrala na turnirju ob Dnevu mladosti v Kopru in na državnem prvenstvu v Boru. Iz NK Domžale so določeni vratar Cotman in napadalca Orešek in Habjan.

Dober trener in pridni fantje!

boljše rezultate naslednji tekmovalci:

1. Kveder Marjan, Prevoje — dolžina skoka 45 m,
2. Brodar Vinko, Vrhpolje — dolžina skoka 38,5 m,
- 3.—4. Stražar Lojze, Prevoje — dolžina skoka 38 m,
- Kveder Vid, Prevoje — dolžina skoka 38 m.

Pripomniti je treba še to, da je bilo tekmovalstvo organizirano v zelo kratkem času in da so dobršno mero zanimanja in razumevanja pokazali tudi starejši občani. Mišlim, da športni forumi naše občine ne bodo v zadregi, kje investirati v športne objekte in kako vzbuditi zanimanje mladine za šport, saj so podobna samoiniciativna tekmovalstva najboljši dokaz za čedalje večjo športno aktivnost našega kraja.

V. P.

Rekordno število smučarjev-tekačev v Ihanu

Smučarski klub Ihan je 23. januarja organiziral medklubsko tekmovalstvo v smučarskih tekih za vse kategorije.

To tekmovalstvo je bilo za kategorizacijo in poleg tega tudi evidentirano v koledarju SZS in SSJ za leto 1971/72. Je povsem uspelo tako po kvaliteti tekmovalcev, po organizaciji prireditelja ter po rekordnem obisku, saj je štartalo kar 141 tekmovalcev (največji obisk doslej).

Prireditelju SK Ihan se je prijavilo 15 klubov in društev, to pa so vsi klubi, ki v Sloveniji nekaj pomenijo v tej smučarski disciplini. Po izjavi najboljših tekmovalcev je bila proglašenje kljub slabim snežnim razmeram zelo dobra. Da pa je bila tudi organizacija na višku, pa se moramo zahvaliti vsem smučarskim delavcem in funkcionarjem Ihana kakor tudi starejšim privržencem, ki so potrdili, da v Ihanu smučarji niso osamljeni, ampak jim pomagajo vsi prebivalci. Ob progi se je zbralo do 900 gledalcev iz bližnje in daljnje okolice Ihana. Prireditelj je tekmovalno progo približal centru Domžal na komaj 1 km in tako so imeli priliko videti to prirediteljsko tisto, ki so bolj odmaknjeni od dogajanj v Ihanu.

Za popularizacijo tega športa je prireditelj poskrbel s tem, da je najboljšo obdobje z lepimi praktičnimi darili, ki so jih darovala podjetja: Induplati, Universal, TOKO, Tosama, Sončnica in druga.

Poudariti moramo, da je bilo istočasno tudi občinsko prvenstvo v smučarskih tekih, da pa so po večini nastopali samo ihanski tekmovalci. Nastopilo jih je kar 32 in so s tem dokazali, da je smučarska baza v Ihanu. Štirje od teh so se že plasirali v republiško reprezentanco in zastopali barve Slovenije na državnem prvenstvu, ki je bilo 3. in 4. februarja v Škofji Loki.

Pomniti moramo, da prireditelj pripravlja tudi prirediteljske v smučarskih skokih, ki bo že 20. februarja ob 14. uri na 45-metrski skakalnici v Ihanu. Združena s kamniško-zasavsko turnejo, v kateri sodeluje Zagorje, Dol, Kamnik in Ihan. To tekmovalstvo bo veljalo tudi za občinsko prvenstvo.

Rezultati medklubskega tekmovalstva so bili sledeči:

Mlajše pionirke: 2 km

1. Pogačnik Zvonka, Ihan	10,33
2. Potočnik, Kočevje	12,00
3. Vidmar Ida, Dol	12,28

Starejše pionirke:

1. Toplak Cvetka, Maribor	8,12
2. Kokalj Mirjam, Ihan	8,20
3. Munih Metka, Olimpija	8,54
4. Prebil Marija, Ihan	13,30

Mlajši pionirji: 39 tek. m.

1. Robač Tomaž, Fužinar Ravne	8,02
2. Orehek Branko, Ihan	8,10
3. Škrbec Loš, Dol	8,13
4. Eržen — Alples	8,25
8. Slovnik Roman, Ihan	

Starejši pionirji: 42 tek. m.

1. Cvajnar, Olimpija	7,08
2. Šoršek, Maribor	7,18
3. Aržen, Alples Zeleznički	7,34
11. Dimc Alojz, Ihan	

Mlajši mladinci, 5 km, 32 tek. m.

1. Gabor, Maribor	16,49
2.—3. Pokljukar Vinko, Gorje	17,44
2.—3. Gabrovec, Maribor	17,44
4. Surej, Maribor	17,46
5. Rak Franci, Ihan	17,49

Starejši mladinci, 10 km, 17 tek. m.

1. Mrzel, Fužinar	34,55
2. Grad Emil, Dol	35,19
3. Solar, Triglav	35,32
8. Gregorič Janko, Ihan	36,42

Mlajši člani, 10 km, 14 tek. m.

1. Ložar Mato, Dol	35,15
2. Gartner, JLA	35,42
3. Burgar, Radovljica	36,00

Člani, 15 km, 26 tek. m.

1. Kobilica Pavel, Gorje	50,42
2. Krišelj — Alples	51,59
3. Jelenc — Triglav Kranj	52,14
4. Premož, Dol	
5. Kovič Jože, Ihan	

Občinski prvaki so:

- Člani: Kovič Jože
St. mladinci: Gregorič Janko
Ml. mladinci: Rak Franci
Ml. pionirji: Orešek Brane
St. pionirji: Dimc Alojz
Ml. pionirke: Pogačnik Zvonka
St. pionirke: Kokalj Mirjam

DOPISUJTE

V

OBČINSKI

POROČEVALEC

Kinematografi predvajajo

KINO DOMŽALE:

- 23.—24. II.
26.—28. II.
1.—2. III.
4.—6. III.
8.—9. III.
11.—13. III.
15.—16. III.
18.—20. III.

- fr. b. VV film
ang. b. VV film
nem. b. film
fr. b. film
fr. b. film
fr. b. CS film
it. b. film
amer. b. VV film

- KDO JE MORILEC
DOBRA KUPCIJA V TALIJ
POLNOČ NA REPERBANU
BORSALINO
VZORNA DEKLETA
DOKTOR V RDEČEM PLAŠČU
POŽAR RIMA
SMEŠNO DEKLE

KINO MENGEŠ:

- 23.—24. II.
26.—27. II.
1.—2. III.
4.—5. III.
8.—9. III.
11.—12. III.
15.—16. III.
18.—19. III.

- angl. b. VV film
angl. b. film
it. b. film
amer. b. film
fr. b. CS film
amer. b. VV film
sp.-it. b. film
amer. b. CS film

- NORMANOVE HIPPI AVANTURE
MEČ ZA BRANDA
CORBARI
MRTVI NE PLAČAJO DOLGOV
NOČ VLOMILCEV
DOBRI IN SLABI FANTJE
ŠTIRJE DOLARJI ZA MAŠČEVANJE
AFERA METROPOLITEN POLICIJE

- amer. film STAN IN OLIO PRODAJATA
MIŠLOVKE
14. III. v MORAVČAH
15. III. v IHANU
17. III. v BLAGOVICI
18. III. v KRAŠNJI
19. III. v PREVOJAH

- amer. b. film RIO BRAVO
7. III. v MORAVČAH
8. III. v IHANU
10. III. v BLAGOVICI
11. III. v KRAŠNJI
12. III. v PREVOJAH

KINO RADOVLJE:

- 22.—24. II.
26.—27. II.
29. II.—2. III.
4.—5. III.
7.—9. III.
11.—12. III.
14.—16. III.
18.—19. III.

- it.-fr. b. film
fr. b. CS film
fr. b. VV film
amer. b. CS film
amer.-angl. b. film
amer. b. film
amer. b. film
amer. b. VV film

- DVOBOJ PO SVETU
USODNI PLEN
EROTISSIMO
SMRTONOSNA STEZA
LJUBEZENSKO IGRAČKANJE
BODALO
CAN - CAN
SKRIVNOST PLANETA OPIC

- amer. film HEROJI FORT APACA
29. II. v MORAVČAH
1. III. v IHANU
3. III. v BLAGOVICI
4. III. v KRAŠNJI
5. III. v PREVOJAH

- POTUJOČI KINO:
amer. b. film HONDO IN APACI
22. II. v MORAVČAH
23. II. v IHANU
25. II. v BLAGOVICI
26. II. v KRAŠNJI
27. II. v PREVOJAH